

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ**

Δ Ε Λ Τ Ι Ο   Ν Ο Μ Ο Λ Ο Γ Ι Α Σ

Επιμέλεια: ΕΥΘ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ,
                         Πάρεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας
                         ΠΑΝΑΓ. ΧΑΛΙΟΥΛΙΑΣ,
                         Εισηγητής του Συμβουλίου της Επικρατείας

Αριθμός 297

Έτος 2002 - 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**I. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΠΕΜΠΟΥΝ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

Αίτηση αναιρέσεως	1-2
Διοικ. δικαστήρια - Διοικ. δίκονομία	3
Επαγγέλματα	4
Οργανισμοί διάφοροι	5
Περιβάλλον	6
Σύνταγμα	7-12
Τηλεπικοινωνίες	13
Τρόφιμα	14
Υπάλληλοι διοικητικοί	15-16
Υπάλληλοι Σωμάτων Ασφαλείας	17
Φορολογία εισοδήματος	18

**II. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΠΕΜΠΟΥΝ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ**

III. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αγροτική νομοθεσία	19
Αίτηση ακυρώσεως	20-32
Αίτηση αναιρέσεως	33-39
Αλλοδαποί	40-45
Απαλλοτρίωση αναγκαστική	46-48
Αποκαταστατική νομοθεσία	49
Αρχαιότητες	50-56
Αστική ευθύνη Δημοσίου	57-60
Αυτοκίνητα	61
Δάση	62-68
Δήμοι - Κοινότητες	69-79
Διεθνείς συμβάσεις	80-82
Δικαστικοί λειτουργοί	83-84
Διοίκηση	85-89
Διοικ. δικαστήρια - Διοικ. δικονομία	90-100
Διοικητικές συμβάσεις	101-106
Διοικητική πράξη	107-124
Εκπαίδευση	125-127
Εμπόριο	128
Επαγγέλματα	129
Επενδύσεις	130-131
Επιμελητήρια	132
Εταιρείες	133
Ευρωπαϊκή Ένωση	134-138
Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων Ανθρώπου	139-143
Ιατροί	144-148
Κοινωνική ασφάλιση	149-152
Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας	153-155
Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας	156-164
Κώδικας Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων	165-166
Λατομεία - μεταλλεία	167
Ναυτιλία - πλοία	168
Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση	169-174

Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου	175
Νόμος - νομοθετική εξουσία	176-179
Νοσοκομεία	180-181
Οδοί	182
Οδοντίατροι	183
Οργανισμοί διάφοροι	184-187
Ορκωτοί ελεγκτές	188
Περιβάλλον	189-191
Ραδιοτηλεόραση	192-195
Στρατολογία	196
Συμβούλιο Επικρατείας	197-201
Σύνταγμα	202-246
Σχέδια πόλεων - οικοδομές	247-256
Τελωνεία - τελωνειακή νομοθεσία	257-260
Τηλεπικοινωνίες	261
Τουρισμός	262-263
Υπάλληλοι δικαστικοί	264
Υπάλληλοι διοικητικοί	265-277
Υπάλληλοι ν.π.δ.δ.	278-279
Υπάλληλοι στρατιωτικοί	280-281
Φάρμακα	282-284
Φορολογία γενικώς	285-286
Φορολογία εισοδήματος	287
Φορολογίες διάφορες	288-291
Φορολογικά βιβλία και στοιχεία	292
Φόρο κύκλου εργασιών	293
Χρηματιστήριο	294
Χρόνος	295

IV. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

Β΄ 3096/2002	287
Α΄ 3749/2002	49
Δ΄ 3882/2002	22, 175
Δ΄ 3883/2002	262

A´	32/2003	185
ΣΤ´	56/2003	91
B´	195/2003	292
A´	319/2003 7μ - επιλύει	150
B´	446/2003	90
Δ´	542/2003 7μ	113, 130
Δ´	552/2003 7μ-επιλύει	71, 182, 208
Δ´	554/2003 7μ	195, 212, 226
B´	579/2003 7μ-επιλύει	157
A´	700/2003	48, 60, 156
A´	834/2003	152
Δ´	954/2003	23, 188
Δ´	958/2003	89, 250
Δ´	961/2003	133, 294
A´	991/2003	57, 96
A´	995/2003	35, 184
Δ´	1030/2003	87, 105, 119
B´	1036/2003 7μ-επιλύει	33
Δ´	1109/2003 7μ	282
ΣΤ´	1129/2003	46,47,112,207
ΣΤ´	1187/2003 7μ-επιλύει	273
ΣΤ´	1193/2003	272
ΣΤ´	1205/2003	86, 141, 155, 196, 211, 220, 232
Γ´	1302/2003	88, 266
Δ´	1408/2003	129, 142, 222,228
Γ´	1465/2003	144
ΣΤ´	1536/2003	274
ΣΤ´	1618/2003	147, 180
ΣΤ´	1620/2003	176, 256
Δ´	1647/2003	42, 80
A´	1685/2003	151
A´	1696/2003	58
ΣΤ´	1749/2003	145
ΣΤ´	1753/2003	85, 95, 153

ΣΤ´	1766/2003 7μ-επιλύει	168, 178
ΣΤ´	1767/2003 7μ-επιλύει	265, 271
Γ´	1861/2003	276
Δ´	1882/2003 7μ	143,192,193,194,205,209,210,224,225 227, 229
Δ´	1903/2003	43
Δ´	1904/2003	44, 81
Α´	1999/2003 παρ. εις 7μ	2, 5
ΣΤ´	2043/2003	186, 278
Δ´	2063/2003	40
Ε´	2085/2003	248
Δ´	2113/2003 7μ	183
Ε´	2127/2003 παρ. εις 7μ	12, 14
Δ´	2162/2003 7μ	109,117,123,136,179,283,284
Δ´	2165/2003	41, 140
Δ´	2166/2003 7μ-επιλύει	26,101,102,103,104,110
Β´	2200/2003	72, 121
Β´	2201/2003	116, 259
Γ´	2238/2003	280
Γ´	2258/2003	281
Α´	2320/2003	59
Β´	2357/2003 7μ	291
Β´	2463/2003	257, 258
Β´	2464/2003	79, 108, 128
Δ´	2476/2003	64, 252, 253
Ε´	2496/2003	68
Γ´	2516/2003 7μ	127, 215
Γ´	2524/2003	267
Ολ.	2526/2003 επιλύει	21, 28,234, 235, 237, 249, 251
Ε´	2594/2003	98, 261
Γ´	2656/2003 παρ. εις 7μ	3
Γ´	2657/2003 7μ	99, 100
Γ´	2660/2003	76
Γ´	2661/2003	268

Ε΄	2675/2003 7μ	167, 191
Ε΄	2677/2003	263
Β΄	2695/2003	293
Γ΄	2717/2003 7μ-παρ.εις Ολομ.	7,8,15
ΣΤ΄	2751/2003	77, 114
Δ΄	2760/2003	148, 177, 223
Δ΄	2771/2003	45, 82
Δ΄	2772/2003 7μ-παρ. εις Ολομ.	4, 11
Β΄	2807/2003	260
Γ΄	2831/2003 7μ	73,74,161,202,203,206,213,214 216,217,218,219,238,239,240,241
Γ΄	2834/2003 7μ	75
Γ΄	2835/2003 7μ	94, 173
Γ΄	2838/2003	146
Γ΄	2840/2003 7μ-επιλύει	120,269
Γ΄	2844/2003	181,275,279
Ολ.	2855/2003 επιλύει	62,63,65,66,197
Ολ.	2857/2003 επιλύει	84,244,245
Ολ.	2858/2003 επιλύει	139,159,165,221
Ολ.	2859/2003 επιλύει	158,160,166
Ολ.	2860/2003 επιλύει	242,285,288
Ολ.	2863/2003 επιλύει	243,286,289
Δ΄	2879/2003	124,254,255,295
Β΄	2891/2003 παρ.εις 7μ	18
Ε΄	2899/2003	67
Γ΄	2906/2003 7μ-παρ.εις Ολομ.	10, 17
Γ΄	2912/2003	111, 126
Δ΄	2991/2003	61,69,118,169
Γ΄	3021/2003	125
Γ΄	3024/2003 7μ	93, 172
Γ΄	3029/2003 7μ	162, 230
Γ΄	3031/2003 7μ-παρ. εις Ολομ.	9, 16
Γ΄	3033/2003	132
Ε΄	3056/2003 7μ-παρ. εις Ολομ.	6, 13

Γ´	3060/2003 7μ	38, 171
Γ´	3065/2003 7μ	163, 204
ΣΤ´	3110/2003 παρ. εις 7μ	1
Δ´	3136/2003	29, 32
Δ´	3149/2003	170, 174
Γ´	3179/2003 7μ	34,164,231,246
Γ´	3184/2003	70
Γ´	3195/2003	78, 198
Δ´	3198/2003	131
Ολ.	3215/2003 επιλύει	19,37,92,200
Ολ.	3216/2003 επιλύει	83,135,233,270
Ολ.	3217/2003 επιλύει	107,115,122
ΣΤ´	3220/2003 7μ	264
ΣΤ´	3224/2003	106,187,199
Γ´	3272/2003	277
Ολ.	3279/2003 24,27,30,50,52,53,55,154,189,190,236,247	
Ολ.	3280/2003	20,25,31,51,54,56
Ολ.	3282/2003 επιλύει	36,134,137,138,201,290
Α´	3453/2003 7μ	39,97,149

1. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ

Αίτηση αναιρέσεως· δικόγραφο· ερμηνεία· παραπέμπεται στην επταμελή σύνθεση το ζήτημα της ερμηνείας δικογράφου αιτήσεως αναιρέσεως, περί του κατά πόσον με αυτό πλήττεται και η επάλληλη αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης...

ΣΤ´3110/2003 πενταμ.(παρ.
εις επταμ.)

Εισηγητής:Σ. Χαραλάμπους
Σύμβουλος

2. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ

Αίτηση αναιρέσεως· νομιμοποίηση· ενεργητική· ειδικώς· οργανισμοί κοινωνικής ασφαλίσεως· παραπέμπεται λόγω αντιθέτου νομολογίας (ΣΕ 995/2003) στην επταμελή σύνθεση

το ζήτημα αν στη δίκη επί αιτήσεως αναιρέσεως νομιμοποιείται μόνον ο Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), στο όνομα του οποίου αυτή συνεχίζεται κατ' άρθρ. 4 παρ. 3 Ν. 2676/1999 ή και τα ασφαλιστικά ταμεία που εντάχθηκαν σ' αυτόν, εφόσον δεν έχει εκδοθεί ακόμα ο οργανισμός του...

Α' 1999/2003 πενταμ. (παρ. Εισηγητής: Δ. Μπριόλας
εις επταμ.) Σύμβουλος

3. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία· εκλογικές διαφορές ΟΤΑ· ένσταση· προθεσμία· παραπέμπεται λόγω σπουδαιότητας και της μέχρι τούδε νομολογίας (ΣΕ 5816/1995, 3052/2000) στην επταμελή σύνθεση το ζήτημα του υπολογισμού του χρόνου έκθεσης των πρακτικών της εκλογής και του πίνακα αποτελεσμάτων κατ' άρθρ. 38 Π.Δ. 30/96.

Γ' 2656/2003 πενταμ. (παρ. Εισηγητής: Μ. Παπαδοπούλου
εις επταμ.) Πάρεδρος

4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Επαγγέλματα· οπτικοί· παραπέμπεται κατ' άρθρ. 100 παρ. 5 του Συντάγματος στην Ολομέλεια το ζήτημα της αντιθέσεως προς το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος των διατάξεων του Ν. 971/1979, ο οποίος απαγορεύει την οικονομική εκμετάλλευση καταστήματος οπτικών ειδών από εταιρεία οποιασδήποτε μορφής...

Δ' 2772/2003 επταμ. (παρ. Εισηγητής: Δ. Γρατσίας
εις Ολομ.) Πάρεδρος

5. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ ·

**Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών
(Ο.Α.Ε.Ε.)**

βλ. ανωτ. 2

6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

έγκριση περιβαλλοντικών όρων · βλ. κατωτ. 13

7. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

αρχές · αξιοκρατία · βλ. κατωτ. 15

8. ΣΥΝΤΑΓΜΑ ·

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · ισότητα ·

βλ. κατωτ. 15

9. ΣΥΝΤΑΓΜΑ ·

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · ισότητα ·

βλ.κατωτ. 16

10. ΣΥΝΤΑΓΜΑ ·

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · ισότητα φύλων ·

βλ. κατωτ. 17

11. ΣΥΝΤΑΓΜΑ ·

ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ·

επαγγελματική ελευθερία ·

βλ. ανωτ. 4

12. ΣΥΝΤΑΓΜΑ

**Σύνταγμα · ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · Φυσικό
περιβάλλον · βιώσιμη ανάπτυξη · παραπέμπεται λόγω
σπουδαιότητας στην επταμελή σύνθεση το ζήτημα της**

αντιθέσεως προς το άρθρο 24 του Συντάγματος που θεσπίζει την αρχή της βιωσίμου αναπτύξεως του άρθρου 10 παρ. 12 του Ν. 2741/1999 κατά το μέρος που επιτρέπει την εγκατάσταση και λειτουργία στο λεκανοπέδιο Αττικής αποθηκευτικών χώρων ψυγείων για επιχειρήσεις τροφίμων...

Ε' 2127/2003 πενταμ. (παρ. Εισηγητής: Μ. Κωνσταντινίδου
εις επταμ.) Πάρεδρος

13. ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Τηλεπικοινωνίες · κινητή τηλεφωνία · παραπέμπεται στην Ολομέλεια λόγω αντιθέτου νομολογίας του Δ' Τμήματος (2546/1999 και 1394/2001) το ζήτημα της νομιμότητας αδειας εγκαταστάσεως κεραίας κινητής τηλεφωνίας, διότι εκδόθηκε χωρίς να έχει προηγηθεί η δημοσίευση της κοινής υπουργικής αποφάσεως που προβλέπεται στο άρθρο 24α παρ. 5 περ. ζ του Ν. 2075/92 για τα μέτρα προφύλαξης του κοινού και η έγκριση περιβαλλοντικών όρων...

Ε' 3056/2003 επταμ. (παρ. Εισηγητής: Α. Σακελλοπούλου
εις Ολομ.) Σύμβουλος

14. ΤΡΟΦΙΜΑ ·

βλ. ανωτ. 12

15. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί · διορισμός · Ν. 2190/1994 · παραπέμπεται κατ' άρθρ. 100 παρ. 5 του Συντάγματος στην Ολομέλεια το ζήτημα της συνταγματικότητας των διατάξεων των Ν. 1586/1986 και 2190/94 κατά το μέρος που περιορίζουν τους υποψήφιους να εκφράσουν προτίμηση για μία μόνο νομαρχία, σε μόνο δέκα φορείς της νομαρχίας αυτής και για θέσπιση άνισης μεταχειρίσεως μεταξύ αποφοίτων γενικού

λυκείου και τεχνικού λυκείου κατά παράβαση των συνταγματικών αρχών της ισότητας και της αξιοκρατίας...

Γ' 2717/2003 επταμ. (παρ. Ολομ) Εισηγητής: Μ. Γκορτζολίδου
Πάρεδρος

16. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί· διορισμός· διαδικασία Ν. 2190/94· παραπέμπεται κατ' άρθρ. 100 παρ. 5 του Συντάγματος στην Ολομέλεια το ζήτημα της αντιθέσεως του άρθρου 17 παρ. 13 του Ν. 1586/86 προς το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος κατά το μέρος που άγει σε άνισο μεταχείριση των αποφοίτων του γενικού λυκείου έναντι των αποφοίτων του τεχνικού λυκείου...

Γ' 3031/2003 επταμ. (παρ. Εισηγητής: Μ. Πικραμένος
εις Ολομ.) Πάρεδρος

17. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Υπάλληλοι σωμάτων ασφαλείας· συνοριοφύλακες· διορισμός· παραπέμπεται κατ' άρθρ. 100 παρ. 5 Συντάγματος στην Ολομέλεια προς επίλυση το ζήτημα της αντιθέσεως του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν. 2622/98 κατά το μέρος που θεσπίζει ποσόστωση σε βάρος των γυναικών κατά την πρόσληψη συνοριακών φυλάκων, προς τα άρθρα 4 παρ. 2 και 116 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά τα οποία μετά την τελευταία αναθεώρηση δεν επιτρέπονται αποκλίσεις από την αρχή της ισότητας των δύο φύλων κατά την πρόσβαση στα επαγγέλματα...

Γ' 2906/2003 επταμ. (παρ. εις Ολομ.) Εισηγητής: Π. Ν. Φλώρος
Σύμβουλος

18. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Φορολογία εισοδήματος· γενικά· αλλοδαπές επιχειρήσεις· παραπέμπεται λόγω σπουδαιότητας στην επταμελή σύνθεση το ζήτημα της εννοίας του άρθρου 15 παρ. 8 του Ν.Δ. 3843/1958 σχετικά με τον τρόπο φορολογήσεως αμοιβής αλλοδαπής επιχειρήσεως από ελληνική έναντι παροχής υπηρεσιών καταρτίσεως μελετών ή σχεδίων ή διεξαγωγής ερευνών όσο και την εφαρμογή τους για την παραγωγή ενός έργου ή την παροχή μιάς υπηρεσίας...

Β' 2891/2003 πενταμ. (παρ.
εις επταμ.)

Εισηγητής: Σ. Μαρκάτης
Πάρεδρος

19. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ·

αναδασμός· βλ. κατωτ. 37

20. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ·

γενικές αρχές ακυρωτικού ελέγχου·

παρεμπίπτων έλεγχος ατομικών διοικητικών πράξεων·

βλ. κατωτ. 31

21. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως· γενικές αρχές ακυρωτικού ελέγχου· έκταση ελέγχου· προς τα άρθρα 24 παρ. 2 και 6 του Συντάγματος, στοιχούν οι διατάξεις των Ν. 5351/1932 και 1469/1950 που προβλέπουν, χάριν της προστασίας αρχαίου ή νεωτέρου μνημείου, όπου και αν τούτο βρίσκεται, την έκδοση ειδικής πράξεως, πριν την επιχείρηση οποιουδήποτε έργου πλησίον σ' αυτό/με την ειδική πράξη μπορεί να επιβληθούν εξιδιασμένοι όροι δομήσεως της οικοδομής, οι οποίοι συναρτώνται προς τις γενικώς ισχύουσες εκάστοτε πολεοδομικές ρυθμίσεις, προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη δυνατή προστασία του μνημείου/συνεπώς, αν προσβάλλεται με αίτηση

ακυρώσεως η ανωτέρω ειδική πράξη, παραδεκτώς προβάλλονται κατ' αυτής λόγοι ακυρώσεως με τους οποίους αμφισβητείται η ισχύς του πολεοδομικών ρυθμίσεων κατ' επίκληση των οποίων έχει αυτή εκδοθεί / (μειοψ.)...

Ολομ. 2526/2003 (κατ. παρ.
178/2003 Ε' Τμ.)

Εισηγητής: Ν. Ρόζος
Σύμβουλος

22. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως· προσβαλλόμενη πράξη· διαφορές ιδιωτικού δικαίου· εφ' όσον κατ' άρθρ. 11 και 12 του Ν. 2273/94 η Εθνική Λυρική Σκηνή να αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και μέσω αυτών των κανόνων επιδιώκει την πραγμάτωση του σκοπού του, διαφορά σχετική με την κατ' άρθρ. 11 παρ. 15 Ν. 2273/94 λήξη θητείας αναπληρωτή διευθυντή του νομικού αυτού προσώπου, ανάγεται σε έννομες σχέσεις ιδιωτικού δικαίου, διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο και ως εκ τούτου ανήκει στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων...

Δ' 3882/2002

Εισηγητής: Δ. Μακρής
Πάρεδρος

23. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως· προσβαλλόμενη πράξη· πράξεις ιδιωτικού δικαίου· έκθεση εκτιμήσεως ορκωτού ελεγκτή, ο οποίος κατά τη σύνταξή της δε ενήργησε ως διοικητικό όργανο, αλλά ως ιδιώτης ορκωτός ελεγκτής, δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη αλλά πράξη αναγόμενη σε σχέση διεπόμενη από κανόνες του ιδιωτικού δικαίου αφορά ειδικότερα στη λειτουργία της διεπόμενης καθ' ολοκληρία από το ιδιωτικό

δίκαιο συμβατικής σχέσης μεταξύ δύο εταίρων ΕΠΕ, δεν ασκείται δε με τη σύνταξη της διοικητική αρμοδιότητα...

Δ' 954/2003

Εισηγητής: Χ. Ράμμος
Σύμβουλος

24. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως · προσβαλλόμενη πράξη · εκτελεστότητα · πράξεις, με τις οποίες παρέχεται από πλευράς αρχαιολογικού νόμου, η έγκριση για την εκπόνηση μελέτης για την ανέγερση Μουσείου, υπό όρους και περιορισμούς χάριν της προστασίας αρχαιοτήτων, συνιστούν την κατ' άρθρο 50 του Κ.Ν. 5351/1932 άδεια του Υπουργού Πολιτισμού για την εκτέλεση έργων, επί και πλησίον αρχαίων/ δεδομένου δε ότι η άδεια του Υπουργού Πολιτισμού είναι δυνατόν να παρέχεται σταδιακά και ανάλογα με την πρόοδο των ανασκαφικών εργασιών καθώς και όταν τεθούν υπόψη του Υπουργού τα στοιχεία του έργου, οι προσβαλλόμενες πράξεις συνιστούν ειδικότερα μία "κατ' αρχήν" έγκριση για την εκτέλεση του έργου/επομένως, οι πράξεις αυτές έχουν εκτελεστό χαρακτήρα / (μειοψ.)...

Ολομ. 3279/2003

Εισηγητής: Π. Πικραμμένος
Σύμβουλος

25. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως · προσβαλλόμενη πράξη · εκτελεστότητα · συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη, απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, με την οποία ο τελευταίος, αφενός μεν παρεμβαίνει, κατά το προπαρασκευαστικό στάδιο της μελέτης για την ανέγερση Μουσείου, προκειμένου να διαπιστώσει επικαίρως την τήρηση εκ μέρους των αναδόχων μελετητών των προβλεπομένων σε αποφάσεις του όρων και περιορισμών

σχετικά με την προστασία των αρχαιοτήτων του χώρου και, αφετέρου εγκρίνει τις μέχρι τότε μελετητικές εργασίες ώστε να καταστεί δυνατή η περαιτέρω οριστικοποίηση της τεχνικής λύσεως του έργου, διότι η απόφαση αυτή, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η έκδοσή της προβλέπεται ως συμβατικός όρος στην προκήρυξη, συνιστά πάντως, άδεια εκτελέσεως έργου επί η πλησίον αρχαιοτήτων...

Ολομ. 3280/2003

Εισηγητής: Π. Πικραμμένος
Σύμβουλος

26. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως· έννομον συμφέρον· ειδικώς· διαγωνισμοί δημοσίων έργων· η πράξη της Προϊσταμένης Αρχής με την οποία οριστικοποιείται η αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών των διαγωνιζομένων, η βαθμολογία των οποίων αποτελεί, τον ένα εκ των δύο συντελεστών της ανηγμένης προσφοράς, επάγεται, ως εκ τούτου, βλαπτικές έννομες συνέπειες και συντρέχει, συνεπώς, ήδη από το στάδιο αυτό του διαγωνισμού ενεστώως έννομο συμφέρον για την προσβολή της/εξ άλλου, η πράξη αυτή ενσωματώνεται στην τυχόν εκδοθείσα μέχρι της συζητήσεως της υποθέσεως πράξη κατακυρώσεως του αποτελέσματος της δημοπρασίας, η οποία και αποτελεί τη μόνη παραδεκτώως προσβαλλομένη/οίκοθεν νοείται ότι, αναλόγως της εκβάσεως του διαγωνισμού, δεν αποκλείεται να εκλείψει μέχρι τη συζήτηση το έννομο συμφέρον του αιτουμένου την ακύρωση πράξεως με την οποία οριστικοποιείται η βαθμολογία των τεχνικών προσφορών, όπως ιδίως στην περίπτωση που, παρά τη χαμηλή βαθμολογία της προσφοράς του, ο αιτών επιτύχει να αναδειχθεί ανάδοχος ή αποκλεισθεί από τον διαγωνισμό για άλλο λόγο, καθώς και στην περίπτωση που ο προταχθείς στη βαθμολογία των τεχνικών προσφορών, κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση

ακυρώσεως, δεν αναδειχθεί ανάδοχος επειδή υπέβαλε απαράδεκτη οικονομικά προσφορά ή επειδή άλλος διαγωνιζόμενος επέτυχε μικρότερη ανηγμένη τιμή/στις περιπτώσεις αυτές η αίτηση ακυρώσεως καθίσταται απαράδεκτη /(μειοψ.)...

Δ' 2166/2003 επταμ. (κατ' παρ.
102/2002 πεντ.)

Εισηγητής: Η. Μάζος
Πάρεδρος

27. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως· προθεσμία· γνώση· η αίτηση ακυρώσεως ασκείται εμπροθέσμως από τους αιτούντες κατά των αποφάσεων του Υπουργού Πολιτισμού, καίτοι έχει παρέλθει διάστημα τριών ετών περίπου από την έκδοση της πρώτης αποφάσεως, δεδομένου ότι η αρχική απόφαση συμπληρώθηκε μεταγενεστέρως από τις επόμενες και δεν προκύπτει γνώση του περιεχομένου των προσβαλλομένων από τους αιτούντες/από μόνη δε την πάροδο ικανού χρονικού διαστήματος δεν τεκμαίρεται πλήρης γνώση των προσβαλλομένων πράξεων, τέτοιο δε τεκμήριο δεν μπορεί να συναχθεί από την ενέργεια ανασκαφικών εργασιών και τη λήψη φωτογραφιών του ανασκαφικού χώρου ή από το ότι σχετικές αποφάσεις του Κ.Α.Σ. έτυχαν ευρείας δημοσιότητας στον τύπο ή από το ότι ορισμένοι από τους αιτούντες ήσαν διάδικοι σε δίκες σχετικά με την προσβολή των προεδρικών διαταγμάτων ή δίκες σχετικές με απαλλοτριώσεις /(μειοψ.)...

Ολομ. 3279/2003

Εισηγητής: Π. Πικραμμένος
Σύμβουλος

28. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ·

λόγοι· παραδεκτό· βλ. ανωτ. 21

29. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως· λόγοι· απαράδεκτο προβολής· το απαράδεκτο που καθιερώνεται με το άρθρο 3 παρ. 3 εδ ά του Ν. 2522/1997 αναφέρεται αποκλειστικά σε ισχυρισμούς που προβάλλονται με την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, όχι δε και σε ισχυρισμούς που προβάλλονται με την επακολουθούσα αίτηση ακυρώσεως...

Δ' 3136/2003

Εισηγητής: Γ. Παπαγεωργίου
Σύμβουλος

30. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως· δικόγραφο συνάφεια· αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού, οι οποίες εκδόθηκαν μετά από αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις του Κ.Α.Σ., είναι συναφείς μεταξύ τους, εφ' όσον έχουν όλες εκδοθεί κατ' επίκληση των αυτών διατάξεων και από το ίδιο όργανο, αποβλέπουν δε στον ίδιο σκοπό, δηλαδή στην αξιολόγηση και μεταχείριση των αρχαιοτήτων που αποκαλύπτονται σταδιακά κατά την εξέλιξη των ανασκαφών, ενόψει της εκπονήσεως μελέτης για την ανέγερση στον ίδιο χώρο Μουσείου/αντιθέτως, προεδρικά διατάγματα, με τα οποία αντιστοίχως τροποποιείται το Γ.Π.Σ. στο χώρο ανεγέρσεως του Μουσείου και καθορίζονται ειδικοί όροι και περιορισμοί δομήσεως, δεν είναι συναφή.../ και τούτο διότι με τα διατάγματα αυτά ρυθμίζεται το πολεοδομικό καθεστώς της περιοχής, αντικείμενο δηλαδή διαφορετικό από αυτό των αποφάσεων του Υπουργού Πολιτισμού .../ περαιτέρω, ούτε η απόφαση του Νομάρχη, με την οποία εγκρίθηκε η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικών όρων για την ανέγερση του Μουσείου είναι συναφής, προς τις αποφάσεις του Υπουργού Πολιτισμού, διότι η μεν πρώτη αφορά στις επιπτώσεις από την ανέγερση του Μουσείου στην περιοχή, ενώ οι αποφάσεις του Υπουργού στην αξιολόγηση

των αρχαιοτήτων.../τέλος, ούτε η παράλειψη της Διοικήσεως να χορηγήσει στους αιτούντες, σε απάντηση αιτήσεώς τους, τα συνοδευτικά των αποφάσεων του Υπουργού Πολιτισμού, σχεδιαγράμματα προσβάλλεται παραδεκτώς, διότι και η παράλειψη αυτή δεν είναι συναφής με τις προτασόμενες πράξεις, εφόσον γεννά διαφορά, η οποία διέπεται από διαφορετική νομοθεσία (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), έχει δε ως αντικείμενο την υποχρέωση της Διοικήσεως να χορηγεί έγγραφα στους διοικουμένους και επομένως δεν συνάπτεται με το αντικείμενο των αποφάσεων του Υπουργού Πολιτισμού, αφού, άλλωστε και τυχόν αποδοχή της αιτήσεως ως προς την επίδικη παράλειψη θα έχει ως συνέπεια την υποχρέωση της Διοικήσεως να χορηγήσει τα σχεδιαγράμματα, όχι δε την ακύρωση των πράξεων του Υπουργού/ για τον ίδιο λόγο δεν είναι συναφής και απαραδέκτως προσβάλλεται η παράλειψη του Υπουργού Πολιτισμού να χορηγήσει στους αιτούντες στοιχεία σχετικά με τη σύνθεση που είχε το Κ.Α.Σ...

Ολομ. 3279/2003

Εισηγητής: Π. Πικραμμένος
Σύμβουλος

31. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Αίτηση ακυρώσεως· κατάργηση δίκης· περίπτωση διατηρήσεως του αντικειμένου· ισχυρισμός ότι παρά την αντικατάσταση της προσβαλλομένης με την αίτηση πράξεως με την οποία εγκρίθηκε η προμελέτη με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού με την οποία εγκρίθηκε η οριστική αρχιτεκτονική, στατική και ηλεκτρομηχανολογική μελέτη του Μουσείου, η δίκη δεν πρέπει να καταργηθεί, δικαιολογεί το απαιτούμενο από το άρθρο 32 παρ. 2 του Π.Δ. 18/89 ιδιαίτερο έννομο συμφέρον για τη συνέχιση της δίκης κατά της πράξεως, με την οποία εγκρίθηκε η προμελέτη, διότι οι δυσμενείς συνέπειες που ενδεχομένως δημιουργούνται στις αρχαιότητες από την

εγκριθείσα με την προμελέτη στατική μελέτη του Μουσείου (και ειδικότερα από τον τρόπο θεμελιώσεως αυτού) μεταφέρονται και διατηρούνται στην άδεια εκσκαφών και αντιστηρίξεων, ενώ η προσβολή της τελευταίας ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου δεν μπορεί να άρει τις δυσμενείς για τις αρχαιότητες συνέπειες της πράξεως εγκρίσεως της προμελέτης, αφού η δικαιοδοσία του Διοικητικού Εφετείου εκτείνεται μέχρι την έρευνα της τηρήσεως της πολεοδομικής νομοθεσίας, χωρίς να δύναται να προχωρήσει το Δικαστήριο αυτό σε παρεμπόμποντα έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως, ενόψει του ατομικού της χαρακτήρα...

Ολομ. 3280/2003

Εισηγητής: Π. Πικραμμένος
Σύμβουλος

32. ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ·

διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων ν. 2522/1997 ·

βλ. ανωτ. 29

33. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ

Αίτηση αναιρέσεως · παραδεκτό · όριο ποσού Ν. 2944/2001 · κατ' άρθρ. 53 Π.Δ. 18/89 (άρθρο 5 Ν. 2944/2001) στην περίπτωση που η αίτηση αναιρέσεως ασκείται από τον νικήσαντα διάδικο, ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, είναι το ποσό της εισφοράς, φόρου κλπ χωρίς προσαυξήσεις και πρόσθετους φόρους, που απετέλεσε αντικείμενο της προσφυγής και ως προς το οποίο έγινε με την προσβαλλόμενη απόφαση τελικά δεκτό το αίτημα του διαδίκου αυτού/ (μειοψ.)...

Β' 1036/2003 επταμ. (κατ. παρ.
1739/2002 πεντ.)

Εισηγητής: Ι. Σύμπλης
Πάρεδρος

34. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ ·

αποφάσεις υποκείμενες · βλ. κατωτ. 164

35. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ

Αίτηση αναιρέσεως · νομιμοποίηση · ειδικώς ασφαλιστικοί οργανισμοί · έως την έναρξη ισχύος του Οργανισμού του Ο.Α.Ε.Ε. οι εκκρεμείς δίκες με διάδικο το ΤΕΒΕ, το ΤΑΕ και το ΤΣΑ διεξάγονται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς αυτούς, μετά δε το πιο πάνω χρονικό σημείο, οπότε τα σημεία αυτά θα έχουν ήδη καταργηθεί, οι παραπάνω δίκες συνεχίζονται χωρίς διακοπή από τον ΟΑΕΕ...

Α' 995/2003

Εισηγητής: Δ. Μαρινάκης
Σύμβουλος

36. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ ·

όρια αναιρετικού ελέγχου · βλ. κατωτ. 290

37. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ

Αίτηση αναιρέσεως · δικόγραφο · χαρακτηρισμός · εφ' όσον στο οικείο δικόγραφο το ένδικο μέσο χαρακτηρίζεται ως έφεση και απευθύνεται στο Διοικητικό Εφετείο, το ένδικο τούτο μέσο δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως αίτηση αναιρέσεως και να δικαστεί από τον αρμόδιο αναιρετικό σχηματισμό του Συμβουλίου της Επικρατείας/το υπό κρίση ένδικο μέσο αποτελεί έφεση επί ουσιαστικής διοικητικής διαφοράς περί αναδασμού γαιών και αρμόδιο για την εκδίκαση αυτού είναι το Διοικητικό Εφετείο/εν όψει των ανωτέρω, δεν είναι επιτρεπτή η μετατροπή δικογράφου εφέσεως σε αίτηση αναιρέσεως περαιτέρω δε το υπό κρίση ένδικο μέσο της εφέσεως πρέπει

να παραπεμφθεί στο αρμόδιο κατά τόπο Διοικητικό Εφετείο, ενώπιον του οποίου και έχει ασκηθεί...

Ολομ. 3215/2003 (κατ'παρ.
3263/2001 Β' Τμ.)

Εισηγητής: Σ. Καραλής
Σύμβουλος

38. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ

Αίτηση αναιρέσεως· διαδικασία· πληρεξουσιότητα· επί ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως κατά αποφάσεως που έχει εκδοθεί επί διαφοράς σχετικής με το κύρος των νομαρχιακών εκλογών, η πληρεξουσιότητα προς το δικηγόρο που υπογράφει το δικόγραφο, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 4 του Π.Δ. 18/89, παρέχεται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 14 παρ. 2 και 15 του ν. 345/1976, τα οποία, εντασσόμενα στις γενικές διαδικαστικές διατάξεις του νόμου αυτού, είναι εφαρμοστέα σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 3 του π.δ./τος 30/1996 /επομένως, επί αιτήσεως αναιρέσεως που αφορά την εξέλεξη του κύρους νομαρχιακών εκλογών δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για παροχή πληρεξουσιότητας της νομοθεσίας του Συμβουλίου της Επικρατείας και ειδικότερα το άρθρο 27 του π.δ. 18/89...

Γ' 3060/2003 επταμ.

Εισηγητής: Ν. Μαρκουλάκης
Σύμβουλος

39. ΑΙΤΗΣΗ ΑΝΑΙΡΕΣΕΩΣ

Αίτηση αναιρέσεως· κατάργηση δίκης Ν. 2944/2001· νομίμως, κατ' άρθρ. 10 παρ. 3 Ν. 2944/2001 εισάγεται προς συζήτηση αίτηση αναιρέσεως ως προς αναιρεσιβλήτους που δικαιώθηκαν ποσών ανωτέρων των 500.000 δρχ. και η αίτηση ήταν εκκρεμής κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 2944/2001, δοθέντος ότι κατατέθηκε εμπροθέσμως από το αναιρεσεϊόν ταμείο υπόμνημα και συνυποβλήθηκαν με αυτό στο Δικαστήριο

αντίγραφα δικογράφων εισαγωγικών δικών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, και των διοικητικών δικαστηρίων α και β΄ βαθμού, καθώς και αναλογιστική μελέτη για τα οικονομικά του Ταμείου, στοιχεία από τα οποία πράγματι προκύπτει ότι τα τιθέμενα στην παρούσα υπόθεση θέματα τίθενται σε πλείστες άλλες δίκες, το συνολικό οικονομικό αντικείμενο των οποίων είναι ιδιαίτερος σημαντικό και έχει ευρύτερες συνέπειες για το Ταμείο...

Α΄ 3453/2003 επταμ.

Εισηγητής: Ι. Μαντζουράνης
Σύμβουλος

40. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

Αλλοδαποί· η απόρριψις αιτήματος αλλοδαπού, εγγεγραμμένου εις τον κατάλογον ανεπιθυμητών αλλοδαπών διαγραφής του από τον κατάλογον αυτόν, εφ΄ όσον υφίσταται γάμος τούτου με Έλληνα, τότε μόνο χωρεί νομίμως, όταν η διατήρησις της εγγραφής αυτής επιβάλλεται εξ ειδικών και συγκεκριμένων λόγων ιδιαιτέρου δημοσίου συμφέροντος, συνδεομένων, ιδίως, προς την προστασίαν της κρατικής ασφαλείας και την δημοσίαν τάξιν...

Δ΄ 2063/2003

Εισηγητής: Ο. Ζύγουρα
Πάρεδρος

41. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

Αλλοδαποί· **απέλαση**· προκειμένης της απομακρύνσεως από τη χώρα αλλοδαπού μέλους οικογένειας ημεδαπού, μετά τη λήξη της αδείας παραμονής του, καθώς επίσης και αλλοδαπού συζύγου έλληνα πολίτη, μετά τη λύση του γάμου με διαζύγιο, η Διοίκηση οφείλει, κατά την άσκηση της σχετικής διακριτικής της ευχέρειας, να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τη διάρκεια παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα με νόμιμη

άδεια, τους τυχόν ιδιαίτερους δεσμούς που τον συνδέουν με την χώρα και τους τυχόν συγκεκριμένους λόγους δημοσίου συμφέροντος που δεν επιτρέπουν την παραμονή του στη χώρα/ προκειμένου μάλιστα περί αλλοδαπών μελών οικογενειών ημεδαπών, τούτο είναι σύμφωνο και με το περί προστασίας της οικογενειακής ζωής άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, στο πεδίο εφαρμογής του οποίου εμπίπτουν οι σχέσεις μεταξύ ενηλίκων εάν αποδεικνύεται η ύπαρξη συμπληρωματικών στοιχείων εξάρτησης πέραν από τους συνήθεις συναισθηματικούς δεσμούς...

Δ' 2165/2003

Εισηγητής: Η. Μάζος
Πάρεδρος

42. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

Αλλοδαποί· πρόσφυγες· από το άρθρο 1Α παρ. 2 της Συμβάσεως της Γενεύης συνάγεται ότι ο αλλοδαπός, ο οποίος επιθυμεί την υπαγωγή του στο ειδικό προστατευτικό καθεστώς της Συμβάσεως, οφείλει να εκθέσει στη Διοίκηση, με στοιχειώδη σαφήνεια, τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, τα οποία του προκαλούν, κατά τρόπο αντικειμενικώς δικαιολογημένο, φόβο διώξεως στη χώρα του/ και ναι μεν το Π.Δ. 61/1999, το οποίο καθορίζει τη διαδικασία αναγνώρισεως αλλοδαπού ως πρόσφυγα, ορίζει στο άρθρο 1 παρ. 5, ότι ο αλλοδαπός που υποβάλει σχετικά αίτημα δεν είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει για την απόδειξη των ισχυρισμών του, τυπικά αποδεικτικά στοιχεία, η διάταξη όμως αυτή δεν αίρει, πάντως, την υποχρέωση του ενδιαφερομένου να επικαλεσθεί, έστω και χωρίς να προσκομίζει τυπικά αποδεικτικά στοιχεία, ορισμένα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, εκ των οποίων να είναι δυνατόν να στοιχειοθετη-

θεί η συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής του στο ανωτέρω προστατευτικό καθεστώς...

Δ' 1647/2003

Εισηγητής: Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

43. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

Αλλοδαποί· πρόσφυγες· ναι μεν η εθνική καταγωγή του αιτούντος ή η αντίθεσή του προς το κρατούν στη χώρα καθεστώς δεν αρκούν για να υπαχθεί στο ειδικό προστατευτικό καθεστώς της Συνθήκης της Γενεύης, εν προκειμένω όμως, με την ασκηθείσα ενώπιον του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως προσφυγή, είχαν προβληθεί συγκεκριμένοι ισχυρισμοί, συνοδευόμενοι από ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία, που αφορούσαν, αφ' ενός μεν στη δράση του αιτούντος και μελών της οικογενείας του, η οποία θα μπορούσε να δικαιολογήσει φόβο διώξεως του λόγω εθνικότητας και πολιτικών πεποιθήσεων, εφ' ετέρου, δε στους λόγους για τους οποίους ο αιτών δεν θα ήταν ασφαλής από της απόψεως αυτής, στο Βόρειο Ιράκ / (μειοψ.)...

Δ' 1903/2003

Εισηγητής: Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

44. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

Αλλοδαποί· πρόσφυγες· προς υπαγωγή αλλοδαπού στο ειδικό προστατευτικό καθεστώς της Συμβάσεως της Γενεύης δεν απαιτείται να έχουν υποβληθεί από τον ενδιαφερόμενο τυπικά αποδεικτικά στοιχεία ούτε απαιτείται να έχει εκδοθεί εις βάρος του, καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου της χώρας από την οποία προέρχεται, αλλ' αρκεί να διαπιστωθεί ότι στο πρόσωπο του συντρέχει δικαιολογημένος φόβος διώξεως λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής

τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων/το αρμόδιο δε διοικητικό όργανο οφείλει να διατυπώσει την κρίση του επί του ανωτέρω ζητήματος επί τη βάσει του συνόλου των στοιχείων που έχει στη διάθεσή του και λαμβάνοντας υπ' όψη την διατυπούμενη κατόπιν εξετάσεως του ενδιαφερομένου γνώμη της ειδικής γνωμοδοτικής επιτροπής, ενώπιον της οποίας το αποφασίζουν όργανο έχει, πάντως, τη δυνατότητα να αναπέμψει προς επανεκτίμηση την υπόθεση, εάν κρίνει τούτο αναγκαίο...

Δ' 1904/2003

Εισηγητής: Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

45. ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

Αλλοδαποί· πρόσφυγες· το άρθρο 5 του Π.Δ. 61/1999 δεν αποκλείει, επί απορρίψεως αιτήσεως επανεξετάσεως του αιτήματος υπαγωγής στο καθεστώς της Συμβάσεως της Γενεύης, την υποβολήν νέας αιτήσεως επανεξετάσεως, εφόσον η νέα αυτή αίτηση συνοδεύεται από κρίσιμα, μη υποβληθέντα αρχικώς, στοιχεία...

Δ' 2771/2003

Εισηγητής: Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

46. ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ

Απαλλοτρίωση αναγκαστική· αιτιολογία· κατά την έννοια του άρθρου 16 παρ. 1 του Α.Ν. 627/1968 και των άρθρων 1 παρ. 2 και 3,2 και 31 παρ. 2 Ν. 797/71 και εν όψει της συνταγματικής αρχής της αναλογικότητας, η οποία επιβάλλει την επιδίωξη του δημοσίου σκοπού με τον ηπιότερο για το διοικούμενο τρόπο, όταν, μάλιστα πρόκειται για προστατευόμενο από το Σύνταγμα δικαίωμα (όπως είναι, προκειμένης αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, η προσπάθεια κατά πρώτον εξευρέσεως ιδίων καταλλήλων ακινήτων του υπέρ ου η

απαλλοτριώση ή η κατόπιν διαπραγματεύσεων απ' ευθείας αγορά αυτών, εν όψει στοιχείων προκυπτόντων από το φάκελο ή προσκομιζομένων από του αιτούντος) η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη να αιτιολογεί, εν όψει των υφισταμένων στη συγκεκριμένη περιοχή συνθηκών, αφ' ενός την ανάγκη προσφυγής στο επαχθές μέτρο της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως για την ικανοποίηση του ως άνω σκοπού, αφ' ετέρου δε και την γενομένη τελικώς επιλογή, ως καταλληλότερου του απαλλοτριουμένου ακινήτου/η αιτιολογία αυτή μπορεί να παρατίθεται στην πράξη επιβολής της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ή να προκύπτει και από τα στοιχεία τα οποία ελήφθησαν υπ' όψη για την έκδοσή της...

ΣΤ' 1129/2003

Εισηγητής: Φ. Αρναούτογλου
Σύμβουλος

47. ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ·

ειδικώς · υπέρ Ο.Σ.Κ · βλ. ανωτ. 46

48. ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ·

διαδικασία · κτηματολογικός πίνακας · βλ. κατωτ. 156

49. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Αποκαταστατική νομοθεσία · αποκατάσταση Ν. 1648/86 ·
προκειμένου για το διορισμό ή την πρόσληψη των υπαγομένων στις προστατευτικές διατάξεις του Ν. 1648/86, μεταξύ των οποίων και τα τέκνα αγωνιστών της Εθνικής Αντιστάσεως γίνεται σαφής διάκριση ως προς το όριο ηλικίας (ανώτατο και κατώτατο) και ως προς την ημερομηνία γεννήσεως μεταξύ των προσλαμβανομένων στις δημόσιες υπηρεσίες, νπδδ και ΟΤΑ, όπου ως κατώτατο όριο ηλικίας προβλέπεται το 21ο και ως ανώτατο το 45ο και ως ημερομηνία γεννήσεως των προσλαμβανομένων στις ανωτέρω υπηρεσίες

η 1η Ιανουαρίου του επομένου έτους από τη γέννησή τους και μεταξύ των προσλαμβανομένων σε επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα με οποιαδήποτε μορφή ή επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, όπου ως όριο ηλικίας λαμβάνεται το προβλεπόμενο από το οικείο καταστατικό, προσαυξανόμενο, όμως, κατά δέκα έτη και ως ημερομηνία γεννήσεως η καθοριζόμενη από το οικείο καταστατικό / (μειοψ.).

Α' 3749/2002

Εισηγητής: Δ. Μαρινάκης
Σύμβουλος

50. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ·

προστασία · έργα επί ή πλησίον αρχαιοτήτων ·

βλ. ανωτ. 24

51. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ·

προστασία · έργα επί ή πλησίον αρχαιοτήτων ·

βλ. ανωτ. 25

52. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ·

προστασία · βλ. ανωτ. 27

53. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ·

προστασία · διαδικασία · βλ. ανωτ. 30

54. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ·

προστασία · βλ. ανωτ. · 31

55. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Αρχαιότητες · προστασία · έργα επί και πλησίον αρχαιοτήτων · με το άρθρο 24 του Συντάγματος καθιερώνεται ειδικώς το πρώτον αυξημένη προστασία του πολιτιστικού

περιβάλλοντος, δηλαδή των μνημείων και λοιπών πολιτιστικών αγαθών που προέρχονται από την ανθρώπινη δραστηριότητα και συνθέτουν λόγω της ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους την εν γένει πολιτιστική κληρονομία της χώρας/η προστασία αυτή, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διατήρηση των εν λόγω πολιτιστικών στοιχείων στο διηνεκές/επομένως, κάθε επέμβαση επί και πλησίον αρχαίου πρέπει κατ' αρχήν να αποβλέπει στην προστασία και ανάδειξη αυτού, να ενεργείται δε εν όψει των ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών και του είδους των προστατευτέων ευρημάτων και επί τη βάση των δεδομένων της αρχαιολογικής επιστήμης, απαγορευμένων επεμβάσεων και χρήσεων μη συμβατών προς την κατά προορισμό χρήση του αρχαίου/περαιτέρω, το άρθρο 50 του ΚΝ5351/1932 έχει την έννοια ότι η άδεια του Υπουργού Πολιτισμού προς εκτέλεση εργασιών επί αυτών τούτων των αρχαίων δύναται να παρέχεται μόνο προς προστασία τους και υπό την προϋπόθεση ότι έχει προηγουμένως διασφαλισθεί ότι από την εκτέλεση των εργασιών δεν θα επέλθει βλάβη στα αρχαία/αφ' ετέρου, όταν παρέχεται από τον Υπουργό Πολιτισμού άδεια για επιχείρηση έργου πλησίον αρχαίου πρέπει αυτή να είναι πλήρως αιτιολογημένη και να περιέχει: α) πλήρη περιγραφή των προστατευτέων αρχαίων β) πλήρη περιγραφή του προς εκτέλεση έργου και γ) πλήρη και τεκμηριωμένη εκτίμηση των επιπτώσεων του έργου επί των αρχαίων...

... αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς κρίση της Διοικήσεως, τόσο ως προς τη διαβάθμιση της σημασίας των αρχαιολογικών ευρημάτων και την ανάγκη προστασίας και διατηρήσεώς τους, όσο και ως προς την καλύτερη ανάδειξή τους με την κατασκευή ενός Μουσείου που θα συμπεριλάβει τα μοναδικά εκθέματα του Βράχου της Ακροπόλεως και τα κατάλοιπα του οικισμού, αφού τα αρμόδια όργανα έχουν διαλάβει ειδικές κρίσεις σχετικά με τη διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των αρχαίων

της κόκκινης ζώνης, την ήσσονα σημασία ή κακή διατήρηση των αρχαίων της κίτρινης ζώνης και τη σποραδικότητα και κακή διατήρηση των αρχαίων της πράσινης ζώνης, ενώ εξ άλλου, το έργο, το οποίο πρόκειται να μελετηθεί και να εκτελεσθεί, αποσκοπεί και αυτό στην προστασία, την προαγωγή και ανάδειξη αγαθών του πολιτισμού/ειδικότερα, αποσκοπεί αφ' ενός στην προστασία και ανάδειξη των αρχαιοτήτων (κατάλοιπα οικισμού) που ανευρέθησαν στο χώρο και πρέπει να στεγασθούν για να αποφύγουν τη φυσική φθορά, και αφ' ετέρου στην ανάδειξη των αρχαιοτήτων της Ακρόπολης/ (μειοψ.)...

... να μεν κατ' άρθρ. 50 του Κ.Ν. 5351/1932 η απαγόρευση κατασκευής έργου πλησίον αρχαίου μνημείου εκτείνεται και στον περιβάλλοντα το μνημείο χώρο και μάλιστα σε έκταση επαρκή για την ανάδειξή του, αυτό όμως στην περίπτωση όπου υπάρχει περιβάλλον χώρος ή είναι δυνατόν να νοηθεί τέτοιος...

...η άδεια του Υπουργού Πολιτισμού μπορεί να χορηγηθεί και για την εκτέλεση εργασιών πλησίον αρχαίων, εφ' όσον, ενόψει του είδους των ευρημάτων της ανασκαφής, η σχετική κατασκευή αποβλέπει στην προστασία και ανάδειξη των αρχαιοτήτων...

Ολομ. 3279/2003

Εισηγητής: Π. Πικραμμένος
Σύμβουλος

56. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Αρχαιότητες· προστασία· έργα επί ή πλησίον αρχαιοτήτων· δεν αιτιολογείται νομίμως και επαρκώς απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και μάλιστα από την άποψη της εκτιμήσεως των τυχόν δυσμενών επιπτώσεων από το εκτελούμενο έργο, αφού για συγκεκριμένες επεμβάσεις, οι οποίες είναι δυνατόν να θέσουν υπό διακινδύνευση τις

αρχαιότητες που κρίθηκαν διατηρητέες, ουδέν απολύτως διαλαμβάνεται τόσο στην απόφαση αυτή, με την οποία εγκρίθηκε η προμελέτη του Μουσείου, όσο και στη συνοδεύουσα την πράξη αυτή γνωμοδότηση του Κ.Α.Σ.

Ολομ. 3280/2003

Εισηγητής: Π. Πικραμμένος
Σύμβουλος

57. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Αστική ευθύνη Δημοσίου· δια να συντρέχει περιπτώσεις ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου προς αποζημίωσιν, απαιτείται όπως είτε η πράξις ή παράλειψις εκδόσεως πράξεως ή η υλική ενέργεια ή παράλειψις υλικής ενεργείας των οργάνων του Ελληνικού Δημοσίου κατά την υπ' αυτών άσκησιν δημοσίας εξουσίας είναι παράνομος, ήτοι δια ταύτης να παραβιάζεται κανών δικαίου, δια του οποίου προστατεύεται ωρισμένον ατομικό δικαίωμα ή συμφέρον, είναι δε αδιάφορον αν η εν λόγω παράβασις του κανόνος δικαίου στοιχειοθετεί την αντικειμενικήν υπόστασιν αξιοποίνου πράξεως/συμφώνως δε προς το άρθρον 19 παρ. 2 του Ν. 1868/1989, τον τοιούτον παράνομον χαρακτήρα της πράξεως ή της παραλείψεως ή της ολικής ενεργείας κρίνει παρεμπιπτόντως το αρμόδιον τακτικόν διοικητικόν δικαστήριον, εφ' όσον τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια έχουν δικαιοδοσίαν επί της ανωτέρω αγωγής αποζημιώσεως...

Α' 991/2003

Εισηγητής: Γ. Παναγιωτόπουλος
Σύμβουλος

58. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Αστική ευθύνη Δημοσίου· **ηθική βλάβη**· κατά την έννοια του άρθρου 932 Α.Κ., το οποίο περιέχει ενδεικτική απαρίθμηση

των περιπτώσεων κατά τις οποίες μπορεί να επιδικασθεί χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, η επιδίκαση παρόμοιας χρηματικής ικανοποίησης προβλέπεται και για την ρητώς αναφερόμενη, άλλωστε, περίπτωση προσβολής της τιμής ενός προσώπου/συνιστά δε βλάβη της τιμής του προσώπου η περιέλευση σε κατάσταση πλήρους οικονομικής ένδειας και η κοινωνική περιθωριοποίηση που αυτή συνεπάγεται...

Α' 1696/2003

Εισηγητής: Χ. Ντουχάνης
Πάρεδρος

59. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Αστική ευθύνη δημοσίου· κατ' άρθρ. 105 και 106 εισ. Ν.Α.Κ. το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. και τα ΝΠΔΔ υποχρεούνται, εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων αυτών, σε αποκατάσταση κάθε θετικής και αποθετικής ζημίας, τα Δικαστήρια δε της ουσίας δύνανται επι πλέον, να επιδικάσουν, σε περίπτωση θανατώσεως προσώπου, εύλογη χρηματική ικανοποίηση στην οικογένεια αυτού λόγω ψυχικής οδύνης κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 932 εδαφ. γ. του Α.Κ. ...

Α' 2320/2003

Εισηγητής: Α. Καλογεροπούλου
Πάρεδρος

60. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

βλ. κατωτ. 156

61. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Αυτοκίνητα· **επιβατικά δημοσίας χρήσεως**· **έδρα**· με το άρθρο 8 παρ. 2 του Ν. 2801/2000 που αποβλέπει στην εξυπηρέτηση για λόγους δημοσίου συμφέροντος, των συγκοινωνιακών αναγκών, τίθεται ως κανών ότι, και μετά την

επελθούσα συνεπεία του ν. 2539/97 συνένωση δήμων και κοινοτήτων, τα επιβατικά δημοσίας χρήσεως (Ε.Δ.Χ.) αυτοκίνητα δεν έχουν έδρα τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοικήσεως που προέκυψε από την συνένωση του εν λόγω δήμου ή κοινότητας με άλλους δήμους ή κοινότητες, αλλά διατηρούν ως έδρα το δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα που ταυτίζεται με το δήμο ή την κοινότητα, όπου είχαν την έδρα τους πριν από την έναρξη ισχύος του εν λόγω νόμου/και προβλέπεται, μεν περαιτέρω, ως εξαίρεση ότι είναι δυνατόν να καθορισθεί με απόφαση του οικείου νομάρχη, για το σύνολο ή μέρος των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων του νέου δήμου, ως νέα έδρα η ενιαία εδαφική περιφέρεια του δήμου τούτου, για τη θέσπιση όμως, της εξαίρεσεως αυτής απαιτείται προηγούμενη πρόταση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, το οποίο είναι αρμόδιο να εκτιμήσει τις συγκοινωνιακές ανάγκες του Δήμου/ο δε νομάρχης δεν μπορεί να προέλθει σε ρύθμιση διαφορετική από την προτεινόμενη από το Δημοτικό Συμβούλιο, αλλά δύναται μόνον, αν δεν συμφωνεί με την πρόταση του Συμβουλίου να απόσχει και να μη προβει σε καμμία ρύθμιση...

Δ' 2991/2003

Εισηγητής: Κ. Ευστρατίου
Πάρεδρος

62. ΔΑΣΗ ·

συνταγματική κατοχύρωση · βλ. κατωτ. 65

63. ΔΑΣΗ ·

συνταγματική κατοχύρωση · βλ. κατωτ. 197

64. ΔΑΣΗ ·

προστασία · βλ. κατωτ. 252

65. ΔΑΣΗ

Δάση· παραχώρηση· ρητινευόμενα· με το άρθρο 64 παρ. 1 εδ. γ και δ και παρ. 6 του Ν. 998/1979 παρέχεται η δυνατότητα οικιστικής αξιοποίησεως ιδιωτικών και δημοσίων δασών από οικοδομικούς συνεταιρισμούς, ήτοι οικοπεδοποίησεως αυτών και διανομής των οικοπέδων που θα προκύψουν στα μέλη των συνεταιρισμών /εφόσον όμως απαγορεύεται από το Σύνταγμα οικοπεδοποίηση ιδιωτικών και δημοσίων δασών και δεδομένου ότι η οικιστική ανάπτυξη δεν συνιστά λόγο υπερέρου δημοσίου συμφέροντος, που θα δικαιολογούσε την μεταβολή του προορισμού του δάσους, το άρθρο 64 του Ν. 998/79, κατά το μέρος που παρέχει την κατ' αρχή δυνατότητα οικοπεδοποίησεως ιδιωτικών και δημοσίων δασών, αντίκειται στα άρθρα 24 παρ. 1 και 117 παρ. 4 του Συντάγματος...

Ολομ. 2855/2003 (κατ'παρ. Εισηγητής: Α. Θεοφιλοπούλου
2681/2001 Ε'Τμημ.) Σύμβουλος

66. ΔΑΣΗ

παραχώρηση· ρητινευόμενα δάση· βλ. κατωτ. 197

67. ΔΑΣΗ

Δάση· χαρακτηρισμός· διαδικασία· το εμπρόθεσμο της προσφυγής του Δημοσίου κατά της αποφάσεως της Πρωτοβαθμίου Επιτροπής Επιλύσεως Δασικών Αμφισβητήσεων κρίνεται από της πρωτοκολλήσεως της αποφάσεως αυτής στο βιβλίο πρωτοκόλλου της οικείας Διευθύνσεως Δασών και όχι από της δημοσιεύσεως της αποφάσεως...

Ε' 2899/2003

Εισηγητής: Β. Αραβαντινός
Πάρεδρος

68. ΔΑΣΗ

Δάση· εγκαταστάσεις· σύμφωνα με το άρθρο 24α παρ. 2 του Ν. 2075/1992, η εγκατάσταση δομικών ή μηχανικών κατασκευών σε δάσος ή δασική έκταση για την τοποθέτηση κεραιών επιτρέπεται καταρχήν, με την προϋπόθεση ότι δεν προκαλείται κίνδυνος πυρκαϊάς ή άλλης βλάβης στο δασικό οικοσύστημα/κατάκολουθιαν, για τη χορήγηση της σχετικής αδειάς απαιτείται να διαπιστώνεται από το αρμόδιο διοικητικό όργανο, με ειδικά αιτιολογημένη κρίση, ότι δεν συντρέχει τέτοιος κίνδυνος...

Ε΄ 2496/2003

Εισηγητής: Α. Θεοφιλοπούλου
Σύμβουλος

69. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ·

συνένωση ν. 2539/1997· βλ. ανωτ. 61

70. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Δήμοι - κοινότητες· δημότες· μεταδημότευση· από 23-2-99 οι Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού κατέστησαν αρμόδιοι να ελέγχουν δι' ιδίαν οργάνων και χωρίς ειδική διαδικασία την συνδρομή της προϋποθέσεως της, επί διετία τουλάχιστον, μόνιμης κατοικίας στην εδαφική περιφέρειά τους του αιτούντος τη μεταδημότευση Έλληνα υπηκόου/συνεπώς, μόνον για τις πράξεις μεταδημοτεύσεως που εξεδίδοντο προ της 23-2-1999 απαιτείτο, ως διαδικαστικό στοιχείο της νομιμότητάς τους, η προηγούμενη βεβαίωση περι της συνδρομής της ως άνω προϋποθέσεως από την οικεία αστυνομική αρχή...

Γ΄ 3184/2003

Εισηγητής: Κ. Πισπιρίγκος
Πάρεδρος

71. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ·

αρμοδιότητες · πεζόδρομοι · βλ. κατωτ. 182

72. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ·

Δήμοι - κοινότητες · πράξεις · διαδικασία · δημοσίευση · το άρθρο 37 παρ. 4 του ΔΚΚ αφορά μόνο τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων της παρ. 1 του άρθρου 37 και όχι τις κανονιστικές αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων για την επιβολή φόρων, τελών κλπ...

Β' 2200/2003

Εισηγητής: Ι. Σύμπλης
Πάρεδρος

73. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Δήμοι - κοινότητες · διαδικασία · ποσόστωση υπέρ γυναικών υποψηφίων · από τα άρθρα 54 παρ. 3 και 55 παρ. 6 του Δ.Κ.Κ. συνάγεται ότι οι γυναίκες υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι καθενός συνδυασμού δεν επιτρέπεται, επί ποινή απαραδέκτου της δήλωσης κατάρτισης του συνδυασμού αυτού, είναι λιγότερες από το 1/3 του συνόλου των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων του εν λόγω συνδυασμού και παραλλήλως οι γυναίκες υποψήφιοι τοπικοί σύμβουλοι καθενός συνδυασμού δεν επιτρέπεται, επί ποινή απαραδέκτου της δήλωσης κατάρτισης του συνδυασμού αυτού, να είναι λιγότερες από το 1/3 του συνόλου των υποψηφίων τοπικών συμβούλων του εν λόγω συνδυασμού σε όλα τα τοπικά συμβούλια.../ (μειοψ.)...

... με τα άρθρα 54 παρ. 3 και 55 παρ. 6 του Π.Δ. 410/95, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 75 του Ν. 2910/2001, ο νομοθέτης, θέσπισε, κατά το μέρος που καθιερώνει ποσόστωση υπέρ των γυναικών, θετικό μέτρο υπέρ των γυναικών κατ' εφαρμογή του άρθρου 116 παρ. 2 του Συντάγματος, με σκοπό να πραγματο-

ποηθεί μία πραγματική ισότητα των δύο φύλων κατά την πρόσβαση στα αιρετά αξιώματα του δημοτικού συμβούλου και του τοπικού συμβούλου/το θετικό αυτό μέτρο είναι από τη φύση του προσωρινό, αφού θα ισχύσει προφανώς, εωσότου εγκαθιδρυθεί η πραγματική ισότητα των δύο φύλων στα αιρετά αξιώματα του δημοτικού συμβούλου και του τοπικού συμβούλου και αναγκαίο, εφόσον, πριν από τη θέσπιση του μέτρου αυτού ο νομοθέτης διαπίστωσε ότι η καθιέρωσή του επιβάλλεται λόγω των κρατουσών, κατά το χρόνο αυτό, κοινωνικών συνθηκών, υποεκπροσώπησης των γυναικών στα δημοτικά και τοπικά συμβούλια/ το μέτρο δε αυτό είναι πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, αφενός μεν γιατί με την υποχρεωτική ποσόστωση θα υπάρξουν οπωσδήποτε, περισσότερες γυναίκες υποψήφιες και συνεπώς, σύμφωνα με τους κανόνες της λογικής και της κοινής πείρας, θα εκλεγούν και περισσότερες γυναίκες σε θέσεις δημοτικών και τοπικών συμβούλων, αφετέρου δε, γιατί δεν θίγει με τρόπο δυσανάλογο, σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, τα δικαιώματα των ανδρών, που δεν ανήκουν στην ομάδα την οποία το μέτρο αυτό ευνοεί, γιατί, ανεξαρτήτως του ότι το μέτρο αυτό ισχύει και αντιστρόφως δηλαδή υπέρ των ανδρών, διασφαλίζοντας ένα ελάχιστο υποχρεωτικό ποσοστό συμμετοχής ανδρών υποψηφίων δημοτικών και τοπικών συμβούλων στους συνδυασμούς, η επιβαλλόμενη υποχρεωτική ποσόστωση είναι μάλλον χαμηλή και αφορά τον αριθμό των γυναικών υποψηφίων δημοτικών και τοπικών συμβούλων που πρέπει να περιλαμβάνει κάθε συνδυασμός και όχι τον αριθμό των γυναικών δημοτικών και τοπικών συμβούλων που πρέπει να εκλέγονται υποχρεωτικώς από κάθε συνδυασμό/ περαιτέρω, τα άρθρα 54 παρ. 3 και 55 παρ. 6 του ΔΚΚ ορίζοντας τις ποσοστώσεις αυτές υπέρ των γυναικών, περιορίζουν το δικαίωμα του εκλέγειν των Ελλήνων πολιτών, υπό την έννοια ότι μειώνεται ο αριθμός των ανδρών υποψηφίων δημοτικών και τοπικών συμβούλων, που μπορεί

να περιλαμβάνονται σε κάθε συνδυασμό, μεταξύ των οποίων δύναται να επιλέξει για να ψηφίσει ο εκλογέας, καθώς και το δικαίωμα του εκλέγεσθαι των ανδρών, εφόσον μειώνεται ο αριθμός των θέσεων δημοτικών και τοπικών συμβούλων κάθε συνδυασμού για τις οποίες μπορούν να υποβάλλουν υποψηφιότητα οι άνδρες/οι διατάξεις όμως αυτές επιφέρουν μεν τους κατά τα ανωτέρω περιορισμούς στο δικαίωμα συμμετοχής των Ελλήνων πολιτών στην πολιτική ζωή της Χώρας, δεν αναιρούν, όμως, το πολιτικό αυτό δικαίωμα και είναι θεμιτό, γιατί το θετικό μέτρο που θεσπίζεται και συνεπάγεται τους πιο πάνω περιορισμούς, βρίσκει έρεισμα στο άρθρο 116 παρ. 2 του Συντάγματος, που επιτρέπει να λαμβάνονται θετικά μέτρα και στον τομέα των πολιτικών δικαιωμάτων, και στα άρθρα 51 παρ. 3, 54 παρ. 1 και 102 παρ. 2 του Συντάγματος, που αναθέτουν στον κοινό νομοθέτη να ρυθμίσει τον τρόπο συμμετοχής του πολίτη στην πολιτική ζωή της Χώρας, στο μέτρο που ο τρόπος αυτός δεν ρυθμίζεται ευθέως από το Σύνταγμα, και δικαιολογείται από την επιτακτική ανάγκη θεμελίωσης, μιάς πραγματικής ισότητας των δύο φύλων κατά την πρόσβαση στα αιρετά αξιώματα του δημοτικού συμβούλου και του τοπικού συμβούλου/οι τιθέμενοι αυτοί περιορισμοί είναι ήπιοι και ανεκτοί και όχι δυσανάλογοι σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αφού εξαντλούνται σε μία μάλλον χαμηλή ποσόστωση, η οποία, άλλωστε, απλώς προσδιορίζει τον ελάχιστο αριθμό γυναικών υποψηφίων δημοτικών και τοπικών συμβούλων που πρέπει να περιλαμβάνει κάθε συνδυασμός και όχι τον ελάχιστο αριθμό γυναικών δημοτικών και τοπικών συμβούλων που πρέπει να εκλέγονται από κάθε συνδυασμό, με αποτέλεσμα να μη επηρεάζεται ουσιωδώς και η ψήφος του εκλογέα, ο οποίος εφόσον επιθυμεί, μπορεί να ψηφίσει ακόμα και μόνον άνδρες/... /οι διατάξεις αυτές εφόσον δεν αντίκεινται στο δικαίωμα συμμετοχής του πολίτη στην πολιτική ζωή της Χώρας, δεν παραβιάζουν τις αρχές της λαϊκής κυριαρχίας, της ισότητας και

της καθολικότητας της ψήφου, της ισότητας των όρων του εκλογικού ανταγωνισμού και της ελεύθερης και ανόθευτης εκδήλωσης του λαϊκού φρονήματος που απορρέουν από τα άρθρα 1 παρ. 2, 4, 51, 52, 54, 101 και 102 του Συντάγματος, εφόσον ο Ν. 2910/2001 που τις θέσπισε, δημοσιεύθηκε εγκαίρως, πολύ πριν από την έναρξη του προεκλογικού αγώνα και τη διεξαγωγή των δημοτικών εκλογών και οι ρυθμίσεις του ισχύουν ενιαίως και αντικειμενικώς για όλους του εκλογείς και όλους τους υποψηφίους δημοτικούς τοπικούς συμβούλους/ (μειοψ.)...

Γ' 2831/2003 επταμ.

Εισηγητής: Π. Ν. Φλώρος
Σύμβουλος

74. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Δήμοι - κοινότητες· εκλογές· διαδικασία· ποσόστωση υπέρ γυναικών· κάθε παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 54 ΔΚΚ ως προς τον αριθμό των γυναικών υποψηφίων δημοτικών συμβούλων ή τοπικών συμβούλων που πρέπει να περιλαμβάνει κάθε δημοτικός συνδυασμός, καθιστά, άνευ ετέρου τη δήλωση του συνδυασμού αυτού απαράδεκτη, το δε αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, όταν προσβάλλεται ή ελέγχεται παρεμπιπτόντως η πράξη ανακήρυξης του συνδυασμού για το λόγο ότι ο συνδυασμός αυτός ανακηρύχθηκε, κατά παράβαση της πιο πάνω διάταξης, περιλαμβάνοντας μικρότερο από το νόμιμο αριθμό γυναικών υποψηφίων δημοτικών ή τοπικών συμβούλων, αν διαπιστώσει την παράβαση αυτή, ακυρώνει την προσβαλλόμενη πράξη μη εφαρμοζομένου του άρθρου 259 παρ. 1 εδ δεύτερο του Κ.Δ.Δ./και τούτο διότι, υπό την αντίθετη εκδοχή, το εξαιρετικά δυσαπόδεικτο γεγονός της δυνατότητας επιρροής της νομικής αυτής πλημμέλειας στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα θα καθιστούσε απρόσφορο το θετικό μέτρο της ποσόστωσης υπέρ των γυναικών και εξαιρετικά

δυσχερή την επίτευξη του επιδιωκόμενου συνταγματικού σκοπού της θεμελίωσης μίας πραγματικής ισότητας των δύο φύλων κατά την πρόσβαση στα αιρετά αξιώματα του δημοτικού συμβούλου και του τοπικού συμβούλου /(μειοψ.)...

... κρίσιμο χρονικό σημείο, κατά το οποίο κρίνεται το παραδεκτό της δήλωσης κατάρτισης συνδυασμού από την άποψη της συμμετοχής σε αυτόν του νομίμου αριθμού γυναικών υποψηφίων δημοτικών ή τοπικών συμβούλων, είναι το χρονικό σημείο ανακήρυξης του συνδυασμού αυτού από το αρμόδιο πολιτικό δικαστήριο και όχι ο χρόνος υποβολής της δήλωσης κατάρτισης του συνδυασμού στο πολιτικό δικαστήριο, διότι μόνο μετά την ανακήρυξη του συνδυασμού, ύστερα από τον έλεγχο νομιμότητας της δήλωσης κατάρτισής του, διασφαλίζεται ο συνταγματικός σκοπός που επιδιώκει ο νομοθέτης, να περιέχει κάθε συνδυασμός που μετέχει στις εκλογές το νόμιμο ελάχιστο αριθμό υποψηφίων γυναικών/συνεπώς, συνδυασμός, ο οποίος κατά το χρονικό σημείο της ανακήρυξής του από το αρμόδιο πολιτικό δικαστήριο έχει το νόμιμο αριθμό υποψηφίων γυναικών, δεν πάσχει από ακυρότητα και η σχετική δήλωση κατάρτισής του είναι νόμιμη και παραδεκτή/περαιτέρω, αν εκ των υστέρων, μετά δηλαδή την ανακήρυξη του συνδυασμού αυτού και τη συμμετοχή του στις εκλογές ακυρωθεί από τα διοικητικά δικαστήρια η ανακήρυξη υποψήφιας δημοτικής ή τοπικής συμβούλου ή η εκλογή τακτικής ή αναπληρωματικής δημοτικής ή τοπικής συμβούλου του εν λόγω συνδυασμού, γιατί δεν είχε τα νόμιμα προσόντα εκλογιμότητας ή συνέτρεχε στο πρόσωπό της κώλυμα εκλογιμότητας και με τον τρόπο αυτό ελαττωθεί εκ των υστέρων, ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από το γυναικείο φύλο σε ποσοστό μικρότερο από το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων του συνδυασμού, τούτο δεν καθιστά απαράδεκτη τη δήλωση κατάρτισης ολόκληρου του συνδυασμού, ο οποίος είχε ανακηρυχθεί και συμμετείχε στις εκλογές, έχοντας το νόμιμο ποσοστό υποψηφίων από το

γυναικείο φύλο/η ερμηνεία αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι με την παρ. 2 του άρθρου 259 του Κ.Δ.Δ., ο νομοθέτης διέκρινε την πλημμέλεια της έλλειψης νόμιμων προσόντων ή της συνδρομής κωλύματος εκλογιμότητας στο πρόσωπο υποψηφίου από τις λοιπές περιπτώσεις παρανομίας ή πλημμέλειας της εκλογικής διαδικασίας... / (μειοψ.)...

Γ' 2831/2003 επταμ.

Εισηγητής: Π.Ν. Φλώρος
Σύμβουλος

75. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Δήμοι - κοινότητες · εκλογές · διαδικασία · από το άρθρο 55 του ΔΚΚ συνάγεται ότι, είκοσι ημέρες τουλάχιστον πριν από την ψηφοφορία απαιτείται η υποβολή γραπτής δήλωσης του κάθε συνδυασμού, η οποία καταρχήν, πρέπει να συνοδεύεται, για κάθε υποψήφιο συνδυασμού, μεταξύ άλλων, και από υπεύθυνη δήλωση του κάθε υποψηφίου ότι δεν έχει στερηθεί κανένα πολιτικό του δικαίωμα ή ότι έληξε η πρόσκαιρη αποστέρηση των δικαιωμάτων αυτών ή θα έχει λήξει την ημέρα της εκλογής για την οποία θέτει υποψηφιότητα/μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής δεν επιτρέπεται καμία μεταβολή της δήλωσης, εκτός από αντικατάσταση προσώπων που πέθαναν, ενώ, εξάλλου, η δήλωση είναι απαράδεκτη όταν δεν υπάρχουν, κατά την ανακήρυξη, οι προαναφερόμενες υπεύθυνες δηλώσεις του κάθε υποψηφίου σχετικά με τα πολιτικά του δικαιώματα ή όταν η δήλωση του συνδυασμού κατατεθεί εκπροθέσμως ή όταν περιλαμβάνει υποψηφίους σε ποσοστό διαφορετικό από αυτό που προβλέπει το άρθρο 54/αντιθέτως, δεν συνάγεται ότι η γραπτή δήλωση που κατατίθεται εμπροθέσμως δεν μπορεί να συμπληρωθεί έως την ημέρα της ανακήρυξης του κάθε συνδυασμού από το αρμόδιο δικαστήριο, με την υποβολή των υπευθύνων δηλώσεων των υποψηφίων σχετικά με τα πολιτικά τους δικαιώματα, δεδομένου, μάλιστα,

ότι τα πολιτικά αυτά δικαιώματα, για την απόδειξη της συνδρομής των οποίων στα πρόσωπα των υποψηφίων προσκομίζονται οι υπεύθυνες δηλώσεις, αρκεί να τα έχουν οι υποψήφιοι κατά τον χρόνο των εκλογών/... κατ' άρθρ. 55 παρ. 4 Δ.Κ.Κ. δεν απαγορεύεται η παραίτηση υποψηφίων δημοτικού, κοινοτικού ή τοπικού συμβούλου που υποβάλλεται μετά την εμπρόθεσμη επίδοση ή παράδοση της δήλωσης του συνδυασμού του στο αρμόδιο δικαστήριο, αλλά πριν από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας για την επίδοση ή την παράδοση υπό την προϋπόθεση ότι με την υποβολή της παραίτησης αυτής δεν καθίσταται απαράδεκτη όλη η δήλωση του συνδυασμού του παραιτούμενου υποψήφιου, λόγω μείωσης του αριθμού των υποψηφίων συμβούλων κάτω από το ελάχιστο όριο που ορίζει η παρ. 2 του άρθρου 54 ΔΚΚ ή του αριθμού των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο κάτω από το ποσοστό που ορίζει η παρ. 3 του ίδιου άρθρου/εξάλλου, η παραίτηση υποψηφίου συμβούλου, που υποβάλλεται ύστερα από την επίδοση ή παράδοση της γραπτής δήλωσης του συνδυασμού του υποψηφίου στο αρμόδιο δικαστήριο, αλλά πριν από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας που τίθεται για την επίδοση ή παράδοση, δεν εμπίπτει στην απαγόρευση της μεταβολής της δήλωσης του συνδυασμού...

Γ' 2834/2003 επταμ.

Εισηγητής: Π. Ν. Φλώρος
Σύμβουλος

76. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Δήμοι - κοινότητες· εκλογές· διαδικασία· έδρες· σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 6 του Ν. 2539/1997, οι έδρες του δημοτικού συμβουλίου που καταλαμβάνονται από κάθε συνδυασμό, επιτυχόντα ή επιλαχόντα, διατίθενται πρώτα στους προέδρους των τοπικών συμβουλίων που εκλέγει ο

συνδυασμός αυτός βάσει των αποτελεσμάτων της εκλογής και, στη συνέχεια, στους υποψηφίους δημοτικούς συμβούλους του ίδιου συνδυασμού κατά τη σειρά της επιτυχίας τους σε συγκέντρωση ψήφων προτιμήσεως...

Γ' 2660/2003

Εισηγητής: Κ. Πισπιρίγκος
Πάρεδρος

77. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Δήμοι - κοινότητες · περιουσία · νεκροταφεία · η προφορική υπόδειξη από τον Πρόεδρο της κοινότητας της συγκεκριμένης θέσεως εντός του νεκροταφείου προς ανέγερση του οικογενειακού τάφου δεν μπορούσε να αναπληρώσει σε καμία περίπτωση την απαιτούμενη έγγραφη πράξη του κοινοτικού συμβουλίου για την παραχώρηση του τάφου...

ΣΤ' 2751/2003

Εισηγητής: Κ. Φιλοπούλου
Πάρεδρος

78. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ·

περιουσία · ανταλλαγή ακινήτων · βλ. κατωτ. 198

79. ΔΗΜΟΙ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ·

έσοδα · τέλος καθαριότητας · βλ. κατωτ. 128

80. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ·

Σύμβαση Γενεύης για τους πρόσφυγες · βλ. ανωτ. 42

81. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ·

**Σύμβαση Γενεύης για τους πρόσφυγες ·
βλ. ανωτ. 44**

82. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ·

Σύμβαση Γενεύης για τους πρόσφυγες · βλ. ανωτ. 45

83. ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ

Δικαστικοί λειτουργοί · υπηρεσιακή κατάσταση · άδειες · άδεια ανατροφής τέκνου· το άρθρο 44 παρ. 20 του ν. 1756/88, ερμηνευόμενο ενόψει του άρθρου 21 του Συντάγματος έχει την έννοια ότι παραπέμπει στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τους δημοσίους υπαλλήλους, οι οποίες προβλέπουν όχι μόνον τις άδειες μητρότητας, αλλά και κάθε άλλη άδεια που αποβλέπει στην προστασία της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας/η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται και από το γεγονός ότι, ο Έλληνας νομοθέτης δεν έχει προβλέψει ειδική ρύθμιση για την ανατροφή των τέκνων των δικαστικών λειτουργών που προσιδιάζουν στις συνθήκες άσκησης του λειτουργήματος των, όπως έχει θεσπίσει για τις περισσότερες κατηγορίες δημοσίων υπαλλήλων, σε εκπλήρωση υποχρέωσης που απορρέει τόσο από το άρθρο 21 του Συντάγματος όσο και από την αρχή του κοινοτικού δικαίου περί συμφιλιώσεως της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, που εκφράζεται με την οδηγία 26/34/ΕΚ του Συμβουλίου, όπου προβλέπεται χορήγηση γενικής άδειας για όλους του εργαζομένους/κατ' ακολουθία, το άρθρο 44 παρ. 20 του Ν. 1756/1988 πρέπει να θεωρηθεί ότι παραπέμπει, όχι μόνο στο άρθρο 52 παρ. 1 του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα, αλλά και στο άρθρο 53 παρ. 2 του τελευταίου, κατά το μέρος που είναι εφικτή η εφαρμογή του στις μητέρες δικαστικές λειτουργούς, κατά το μέρος δηλαδή, που προβλέπει δικαίωμα εννεάμηνης ειδικής άδειας, με αποδοχές, για ανατροφή τέκνου/ (μειοψ.)...

Ολομ. 3216/2003 (κατ. παρ.
3697/2002 Γ' Τμ.)

Εισηγητής: Δ. Μπριόλας
Σύμβουλος

84. ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ

Δικαστικοί λειτουργοί· λειτουργοί στρατιωτικής δικαιοσύνης· αποδοχές· από τα άρθρα 87 παρ. 1, 88 παρ. 2, 93 παρ. 1, και 96 παρ. 4-5 του Συντάγματος προκύπτει ότι τα στρατοδικεία, ναυτοδικεία και αεροδικεία αποτελούν ειδικά ποινικά δικαστήρια συγκροτούμενα κατά πλειοψηφία από δικαστικούς λειτουργούς που ανήκουν οργανικά στο δικαστικό σώμα των ενόπλων δυνάμεων/οι στρατιωτικοί δικαστικοί λειτουργοί έχουν τη διττή ιδιότητα του δικαστή και του στελέχους των ενόπλων δυνάμεων και δεν υπόκεινται ευθέως στις ρυθμίσεις του πρώτου κεφαλαίου του Ε΄ Τμήματος του Συντάγματος/ ο εκδιδόμενος, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 96 παρ. 5 του Συντάγματος, εκτελεστικός νόμος μπορεί να ρυθμίσει το καθεστώς υπηρεσιακής καταστάσεως, κατ' εκτίμηση των ιδιαιτεροτήτων που επιβάλλονται από τη διπλή ιδιότητα του δικαστή και του αξιωματικού, υπό την προϋπόθεση όμως ότι θα εξασφαλίζεται η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία τους κατά την άσκηση των δικαστικών καθηκόντων/ειδικότερα, καθ' όσον αφορά το μισθολογικό καθεστώς, ο νομοθέτης έχει την ευχέρεια είτε να εξομοιώσει τους στρατιωτικούς δικαστές προς τους δικαστικούς λειτουργούς των τακτικών διοικητικών, πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, είτε να καθορίσει μισθολογική αντιστοιχία προς τα λοιπά στελέχη ενόπλων δυνάμεων/το ειδικό μισθολόγιο των τακτικών δικαστικών λειτουργών του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος δεν εφαρμόζεται ευθέως στους ποινικούς δικαστές της στρατιωτικής δικαιοσύνης, διότι το άρθρο 96 παρ. 5 παραπέμπει στο άρθρο 88 παρ. 2 του Συντάγματος/ (μειοψ.)...

Ολομ. 2857/2003 (κατ. παρ.
368/2002 ΣΤ΄ Τμ.)

Εισηγητής: Σ. Καραμανώφ
Σύμβουλος

85. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ·

αρχές που διέπουν την δράση της ·
υποχρέωση παραπομπής στο αρμόδιο όργανο ·
βλ. κατωτ. 95

86. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ·

κατανομή αρμοδιοτήτων · βλ. κατωτ. 196

87. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ·

αρμοδιότητες · κατά χρόνο · βλ. κατωτ. 105

88. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ·

Ιεραρχική υποκατάσταση · βλ. κατωτ. 266

89. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ·

αρμοδιότητες · Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης ·
βλ. κατωτ. 250

90. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοικητικά δικαστήρια · διοικητική δικονομία · Κ.Φ.Δ. ·
απόδειξη · μάρτυρες · μαρτυρίες, από μορφή υπευθύνων
δηλώσεων του Ν. 1599/1986, καθώς και ένορκες βεβαιώσεις
ενώπιον συμβολαιογράφου τρίτων προσώπων για πράγματα
που ασκούν ουσιώδη επιρροή στην έκβαση της δίκης που
διεξάγεται ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου, δεν αποτελούν
νόμιμα αποδεικτικά μέσα και δεν επιτρέπεται να ληφθούν
νομίμως υπόψη, ούτε για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων,
διότι δεν τηρήθηκαν οι απαιτούμενες από τον ΚΦΔ διατυπώ-
σεις για την εγκυρότητα τους γιατί αποτελούν μαρτυρίες που
ελήφθησαν κατά παράβαση των άρθρων 152 επ. ΚΦΔ/σε
περίπτωση όμως που η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση δεν έχει
ληφθεί για να προσκομισθεί ενώπιον του διοικητικού

δικαστηρίου αλλ' έχει ληφθεί κατά διοικητική διαδικασία ή αναφέρεται κατά περιεχόμενο στην έκθεση ελέγχου δεν υπόκειται στον πιο πάνω περιορισμό...

Β' 446/2003

Εισηγητής: Σ. Βιτάλη
Πάρεδρος

91. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία · Κ.Φ.Δ. προσφυγή · κατ' άρθρ. 83 Κ.Φ.Δ., ως πρώτη προσφυγή, η άσκηση της οποίας καθιστά απαράδεκτη τη δεύτερη, νοείται η χρονικώς πρότερον εγκύρως ασκουμένη με κάποιον υπό του Κ.Φ.Δ. προβλεπομένους τρόπους και όχι εκείνη της οποίας η συζήτηση προηγήθηκε χρονικώς...

ΣΤ' 56/2003

Εισηγητής: Ε. Δαρζέντας
Σύμβουλος

92. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ·

διαφορές ν. 1644/1986 · έφεση ·
βλ. ανωτ. 37

93. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία · εκλογικές διαφορές νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων · ένσταση · πέραν των αποκλειστικά παρεχομένων σ' αυτόν από το νόμο αρμοδιοτήτων (άρθρα 37-39 π.δ. 30/1996), ο Πρόεδρος του Πολυμελούς Πολιτικού Πρωτοδικείου δεν δύναται να προβεί σε καμμία άλλη ενέργεια, όπως είναι η κατανομή εδρών, δεδομένου ότι η αρμοδιότητα για τη διενέργεια όλων των λοιπών προβλεπόμενων από το νόμο πράξεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η κατανομή των εδρών, ανήκει σε

περίπτωση μη υποβολής ενστάσεως κατά του κύρους των εκλογών στο οικείο πολιτικό δικαστήριο, ενώ, αντίθετα, σε περίπτωση υποβολής ενστάσεων ανήκει στο οικείο διοικητικό δικαστήριο/επομένως, η πράξη του Προέδρου Πρωτοδικών, καθ' ό μέρος αυτός προβαίνει με αυτήν σε ενέργεια όπως η κατανομή εδρών, για την οποία στερείται αρμοδιότητας, δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα και απαραδέκτως προσβάλλεται, κατά τούτο, με ένσταση ενώπιον του αρμοδίου Διοικητικού Εφετείου...

Γ' 3024/2003 επταμ. Εισηγητής: Γ. Παπαμεντζελόπουλος
Σύμβουλος

94. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

**εκλογικές διαφορές νομαρχιακής αυτοδιοίκησης
ένσταση**

βλ. κατωτ. 173

95. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία· διαφορές **ν. 1406/83**· διαφορές από διοικητικές συμβάσεις· **προσφυγή**· **παραδεκτό**· το δικάσαν εφετείο ώφειλε να μην απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη λόγω μη ασκήσεως της αιτήσεως θεραπείας ενώπιον του αρμοδίου Υπουργού, εφόσον ο αναρμόδιος Υπουργός την διαβίβασε στον αρμόδιο εντός του τριμήνου κατά το οποίο ο τελευταίος ηδύνατο να αποφανθεί επ' αυτής, η δε κοινοπραξία επέδωσε στον αρμόδιο Υπουργό αντίγραφο του επιδοτηρίου της αιτήσεως θεραπείας προς τον αναρμόδιο πέραν δε αυτού, η αίτηση θεραπείας είχε κοινοποιηθεί και στο νομικό πρόσωπο που επόπτευε ο αρμόδιος Υπουργός, ως κύριο του έργου, ενόψει και της γενικής αρχής του διοικητικού δικαίου, που αποτελεί ήδη ρύθμιση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (άρθρο 4 παρ. 1)

κατά την οποία αίτηση απευθυνόμενη σε αναρμόδιο όργανο παραπέμπεται από αυτό στο αρμόδιο, ενώ και από το περιεχόμενο της αιτήσεως προέκυπτε η αρχή στην οποία απευθυνόταν...

ΣΤ' 1753/2003

Εισηγητής: Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

96. ΔΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ·

αγωγή ν. 1868/1989 · παρεμπόπτουσα κρίση ·

βλ. ανωτ. 57

97. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοικητικά δικαστήρια · διοικητική δικονομία · διαφορές ν. 1406/83 · αγωγή · ομοδικία · νόμιμη η κρίση Διοικητικού Εφετείου ότι οι ενάγοντες ομοδικούσαν, δοθέντος ότι, ανεξαρτήτως της διαφοροποιήσεως για καθέναν από αυτούς του χρόνου προσλήψεως και αποχωρήσεως εκ της υπηρεσίας, και του ύψους της διαφοράς του βοηθήματος, η αγωγή είχε την ίδια ιστορική και νομική βάση, εφόσον κατά τα κρίσιμα στοιχεία οι ενάγοντες ομοδικούσαν, ενώ και οι παράνομες διοικητικές πράξεις ήταν ταυτοσήμου περιεχομένου, δοθέντος ότι εκδόθηκαν βάσει των αυτών διατάξεων η συνταγματικότητα των οποίων και μόνον τίθεται εν αμφιβόλω, οι οποίες, με τη θέσπιση ανωτάτου ορίου εφάπαξ βοηθήματος, καθιστούν ανεξάρτητη την καταβολή του ανωτάτου ποσού εφάπαξ από τις χρονικές και λοιπές προϋποθέσεις υπολογισμού αυτού...

Α' 3453/2003 επταμ.

Εισηγητής: Ι. Μαντζουράνης
Σύμβουλος

98. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοικητικά δικαστήρια · διοικητική δικονομία · ακυρωτικές διαφορές Ν. 2944/2001 · υπάγεται κατ' άρθρ. 1 παρ. 1 Ν. 2944/2001 στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Εφετείου αίτηση ακυρώσεως που στρέφεται κατά αρνήσεως της Διοικήσεως αναφερομένης στη χορήγηση της απαιτούμενης για την κατασκευή βάσεως κινητής τηλεφωνίας σε θέση εντός των διοικητικών ορίων Δήμου εγκρίσεως της οικείας πολεοδομικής υπηρεσίας...

Ε' 2594/2003

Εισηγητής: Σ. Ρίζος

Σύμβουλος

99. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διοικητικά δικαστήρια - διοικητική δικονομία · Κ.Δ.Δ. · εκλογικές διαφορές Ο.Τ.Α. ένσταση · με την παρ. 2 του άρθρου 15 του Ν. 3051/2002, ο νομοθέτης δεν θέλησε, πράγματι, την αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 246 του Κ.Δ.Δ., η οποία αναφέρεται στις προσβαλλόμενες με την ένσταση πράξεις, αλλά, κατά την αληθή βούλησή του, την αντικατάσταση της παρ. 2 του επομένου άρθρου 247, η οποία αναφέρεται, ακριβώς, στην παθητική νομιμοποίηση στις πιο πάνω εκλογικές δίκες και, συγκεκριμένα, την απάλειψη της ιδιότητας του Δημοσίου ως διαδίκου στις σχετικές δίκες/.../επομένως, οι ενστάσεις στις πιο πάνω εκλογικές διαφορές, μπορούν να στρέφονται και κατά των προβλεπόμενων στα άρθρα 37 του Π.Δ. 30/96 και 75 του Π.Δ. 410/95 πράξεων του Προέδρου Πρωτοδικών, με τις οποίες εξάγεται το αποτέλεσμα της εκλογής, όπως άλλωστε συνάγεται και από τη μη τροποποίηση με το άρθρο 15 του Ν. 3051/2002 του άρθρου 248 παρ. 1 εδα αλλά και του άρθρου 259 παρ. 1 και 2 του ίδιου Κώδικα, τα οποία αναφέρονται ρητά σε άσκηση ενστάσεως κατά της πράξεως εξαγωγής του εκλογικού

αποτελέσματος, η οποία ήταν η μόνη προσβλητή με ένσταση πράξη...

Γ' 2657/2003 επταμ.

Εισηγητής: Α. Γκότσης
Σύμβουλος

100. ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΔΙΟΙΚ. ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ·

**Κ.Δ.Δικονομίας · εκλογές διαφορές Ο.Τ.Α. · ένσταση ·
παθητική νομιμοποίηση · βλ. ανωτ. 99**

101. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ·

**διαγωνισμοί δημοσίων έργων · αρχές · αρχή διαφάνειας ·
βλ. κατωτ. 104**

102. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ·

**διαγωνισμοί δημοσίων έργων · αρχές · αρχή ισότητας ·
βλ. κατωτ. 104**

103. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ·

**διαγωνισμοί δημοσίων έργων · διαδικασία · τεχνική
προσφορά ·
βλ. ανωτ. 26**

104. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ·

**Διαγωνισμοί δημοσίων έργων · διαδικασία · τεχνική
προσφορά · το άρθρο 28 του Π.Δ. 23/1993 δεν κατισχύει
πάντως των ειδικών ρυθμίσεων της διακηρύξεως εν σχέσει με
τη διαδικασία του διαγωνισμού και ειδικότερα με την πρόβλεψη
περί επιτρεπτής συμπληρώσεως ελλειπουσών τυπικών
προϋποθέσεων μόνο κατά το στάδιο ελέγχου των τυπικών
δικαιολογητικών συμμετοχής/εξάλλου, ερμηνευόμενη εν όψει
των αρχών της ισότητας και της διαφάνειας των δημόσιων
διαγωνισμών, η ίδια διάταξη του άρθρου 28 του π.δ/τος 28/93,**

δεν επέτρεπε οπωσδήποτε να ληφθεί υπόψη για την αναβαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς η νεώτερη βεβαίωση που προσκομίσθηκε από υποψήφιο, χωρίς προηγούμενη πρόσκληση της Υπηρεσίας απευθυνόμενη προς όλους τους διαγωνιζόμενους των οποίων έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά συμμετοχής...

Δ' 2166/2003 επταμ. (κατ. παρ. Εισηγητής: Η. Μάζος
102/2002 πεντ.) Πάρεδρος

105. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Διαγωνισμοί· προμήθειες· διαδικασία· εν όψει του σκοπού των διατάξεων περί προμηθειών του Δημοσίου, που συνίσταται στην ανάδειξη προμηθευτή του είδους, το οποίο εξυπηρετεί δημόσιο σκοπό, καθώς και της οργανώσεως προς τούτο της διαδικασίας του σχετικού διαγωνισμού, η προθεσμία των δέκα (10) εργασίμων ημερών του άρθρου 15 παρ. 2 εδ γ του Π.Δ. 394/1996 είναι ανατρεπτική, με την έννοια ότι, εάν παρέλθει αυτή, η ένσταση θεωρείται ότι απορρίφθηκε και το αρμόδιο όργανο στερείται πλέον της εξουσίας να επιληφθεί της υποθέσεως, διότι η αρμοδιότητά του έχει εξαφανισθεί κατά χρόνον...

Δ' 1030/2003 Εισηγητής: Δ. Μακρής
Πάρεδρος

106. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ·

βλ. κατωτ. 199

107. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Διοικητική πράξη· κανονιστικές· προκειμένου να αποφευχθεί η έκδοση κανονιστικής πράξεως που συνεπάγεται δαπάνη αν δεν έχει εγγραφεί σχετική πίστωση στον

προϋπολογισμό, ο νομοθέτης απαίτησε την αναφορά σ' αυτήν των στοιχείων που αναγράφονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 27 του Ν.2081/1992/ ανήγαγε μάλιστα, τη σχετική αναφορά σε ουσιώδη τύπο για την έκδοση της κανονιστικής πράξεως.../από τα παραπάνω συνάγεται ότι, κατά το ρητό γράμμα του άρθρου 27 του Ν. 2081/1992, κάθε κανονιστική πράξη πρέπει να περιέχει πάντοτε μνεία των απαιτούμενων στις παραγράφους 2 ή 3 της διατάξεως στοιχείων, σε περίπτωση δε, που τα στοιχεία αυτά έχουν παραλειφθεί, η τυχόν δημοσιευθείσα χωρίς την παράθεσή τους κανονιστική πράξη είναι ανίσχυρη και ακυρωτέα/υπό την αντίθετη εκδοχή ότι δηλαδή, μόνη κύρωση της μη αναγραφής των επίμαχων στοιχείων είναι η μη δημοσίευση της συγκεκριμένης κανονιστικής πράξεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οπότε εάν η εν λόγω πράξη ήθελε, παρά ταύτα, σκοπίμως ή εκ λάθους, δημοσιευθεί, τούτο να μην έχει καμμία συνέπεια στο κύρος της, είναι πρόδηλο ότι θα ήταν δυνατή η περιγραφή του σκοπού του νομοθέτη/ (μειοψ.)...

... περαιτέρω, το προαναφερθέν ανίσχυρο κανονιστικής διοικητικής πράξεως, ως εκ του ότι δημοσιεύθηκε χωρίς τη μνεία των απαιτούμενων από το άρθρο 27 παρ. 2 και 3 του Ν. 2081/92 στοιχείων, δεν ισχύει κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που στο μεν προοίμιο της κανονιστικής πράξεως μνημονεύεται το άρθρο αυτό, είναι δε πρόδηλο και πέραν πάσης αμφιβολίας, ως εκ της φύσεως και του περιεχομένου της πράξεως αυτής, η οποία προσβάλλεται ευθέως, ή ελέγχεται παρεμπιπτόντως, ότι από το σύνολο των διατάξεων της εν λόγω πράξεως δεν προκαλείται καμία δαπάνη /(μειοψ.)...

Ολομ. 3217/2003 (κατ. παρ.
2249/2002 Δ' Τμ.)

Εισηγητής: Χ. Ράμμος
Σύμβουλος

- 108. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
κανονιστικές · βλ. κατωτ. 128
- 109. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
κανονιστικές · βλ. κατωτ. 284
- 110. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
σύνθετη διοικητική ενέργεια · βλ. ανωτ. 26
- 111. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
νόμιμο έρεισμα · βλ. κατωτ. 126
- 112. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
αιτιολογία · βλ. ανωτ. 46
- 113. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
αιτιολογία · βλ. κατωτ. 130
- 114. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
διαδικασία · έγγραφος τύπος · βλ. ανωτ. 77
- 115. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
διαδικασία · τύποι · ουσιώδεις · βλ. ανωτ. 107
- 116. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
διαδικασία · τύποι · ουσιώδεις ·
βλ. κατωτ. 259
- 117. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·**
διαδικασία · γνώμη · σύμφωνη · βλ. κατωτ. 283

118. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·

διαδικασία · πρόταση · βλ. ανωτ. 61

119. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·

διαδικασία · προθεσμίες · ανατρεπτικές ·
βλ. ανωτ. 105

120. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·

διαδικασία · προθεσμίες · βλ. κατωτ. 269

121. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·

διαδικασία · δημοσίευση · κανονιστικές ·
βλ. ανωτ. 72

122. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·

δημοσίευση · βλ. ανωτ. 107

123. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·

διαδικασία · δημοσιότητα · δημοσίευση στο ΦΕΚ.
βλ. κατωτ. 284

124. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ·

ανάκληση · βλ. κατωτ. 254

125. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπαίδευση · ανωτάτη · ΔΕΠ · εκλογή · προσόντα · η παραίτηση από θέση επικούρου καθηγητή και η μετά την παραίτηση ενασχόληση του υποψηφίου εξωπανεπιστημιακώς, κατ' ενάσκηση ευχέρειας που του παρέχει ο νόμος εφ' όσον δεν συνδέεται με αντιδεοντολογική συμπεριφορά ή την προσωπικότητα ή το δημοκρατικό ήθος ή τη διδακτική ικανότητα ή με την έλλειψη άλλων συγκεκριμένων προσόντων

για την εκλογή σε θέση της βαθμίδας του καθηγητή, δεν αποτελεί νόμιμο δυσμενές στοιχείο κρίσης/ (μειοψ.)...

Γ' 3021/2003

Εισηγητής: Π.Ν. Φλώρος
Σύμβουλος

126. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπαίδευση· ανωτάτη· αναγνώριση τίτλων σπουδών αλλοδαπής· ο αποκλεισμός υποψηφίου σε εξετάσεις αντιστοιχίας αλλοδαπού τίτλου που διεξάγει το ΔΙΚΑΤΣΑ για δύο συνεχόμενες εξεταστικές περιόδους, διότι αντέγραψε, δεν βρίσκει έρεισμα δε διάταξη νόμου ή κανονιστικής απόφασης που να έχει εκδοθεί με βάση εξουσιοδοτική διάταξη νόμου και να επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΙΚΑΤΣΑ να επιβάλλει τέτοιου είδους κύρωση στους υποψηφίους που συλλαμβάνονται να αντιγράφουν...

Γ' 2912/2003

Εισηγητής: Μ. Πικραμμένος
Πάρεδρος

127. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εκπαίδευση· ανωτέρα· ΤΕΙ· μετατροπή σε Α.Ε.Ι· ν. 2916/2001· εκπαιδευτικό προσωπικό· με τον Ν. 2916/2001, ο νομοθέτης μολονότι μετατρέπει σχολές της ανώτερης εκπαίδευσης σε ΑΕΙ, δεν απολύει το εκπαιδευτικό προσωπικό των καταργουμένων σχολών, αλλά για την ομαλή μετάβαση στο νέο οργανωτικό καθεστώς, το διατηρεί, ως ιδιαίτερης κατηγορίας εκπαιδευτικό προσωπικό που κατέχει προσωποπαγείς θέσεις σε ΑΕΙ και, λαμβάνοντας ειδική πρόνοια για το προσωπικό αυτό, παρέχει τη δυνατότητα στους ανήκοντες στην κατηγορία αυτή να υποβληθούν σε κρίση εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος, για να καταλάβουν τακτικές θέσεις εφόσον έχουν ή αποκτήσουν στο μέλλον τα νέα

αυξημένα προσόντα, μεταξύ των οποίων και η απαιτούμενη από την μετατροπή των προ του Ν. 2916/2001 ΤΕΙ σε ΑΕΙ, κατοχή διδακτορικού διπλώματος/η τελευταία αυτή ευνοϊκή μεταβατική ρύθμιση, η οποία θεσπίζει γενικά, απρόσωπα και αντικειμενικά κριτήρια για την κατάληψη τακτικής θέσεως στα ΤΕΙ του Ν. 2916/2001 δεν αντίκειται στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, δεν ασκεί δε επιρροή, ως προς τη συνταγματικότητα της ρύθμισης αυτής, το τυχαίο γεγονός ότι ορισμένοι από τους κατόχους προσωποπαγών θέσεων, έχουν περιορισμένες χρονικές δυνατότητες να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα που τους παρέχει η μεταβατική ρύθμιση...

Γ' 2516/2003 επταμ.

Εισηγητής: Ν. Μαρκουλάκης
Σύμβουλος

128. ΕΜΠΟΡΙΟ

Εμπόριο · λαϊκές αγορές · κοινή υπουργική απόφαση αναφερόμενη σε δέσμευση των δήμων και κοινοτήτων κατά την ενάσκηση της κανονιστικής αρμοδιότητός τους προς καθορισμό του τέλους καθαριότητας και αποκομιδής απορριμάτων για τους χώρους τους χρησιμοποιούμενους από λαϊκές αγορές, έχει κανονιστικό χαρακτήρα...

Β' 2464/2003

Εισηγητής: Σ. Μαρκουλάκης
Πάρεδρος

129. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Επαγγέλματα · ψυχολόγοι · από της δημοσίευσής του Ν. 2646/98 δια την απόκτησιν αδείας ασκήσεως επαγγέλματος ψυχολόγου απαιτείται η κατοχή υπό του ενδιαφερομένου τίτλου σπουδών τμήματος ψυχολογίας ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισοτίμου της αλλοδαπής/κατ' εξαίρεσιν δε είναι δυνατή η χορήγησις αδείας ασκήσεως επαγγέλματος ψυχολόγου εις

κατόχους πτυχίου τμήματος φιλοσοφίας, παιδαγωγικού και ψυχολογίας, με κατεύθυνση την ψυχολογία, ΑΕΙ, κτηθέντος έως 31-12-1993, οι οποίοι έχουν αποκτήσει έως 20-10-98 μεταπτυχιακόν τίτλον σπουδών της ημεδαπής ή ισότιμον της αλλοδαπής ψυχολογίας ή κλάδου αυτής κατόπιν σπουδών διάρκειας τουλάχιστον δύο ετών /εξ άλλου, οι δια των ως άνω διατάξεων, αι οποίαι έχουν τεθεί χάριν δημοσίου συμφέροντος ήτοι της εξασφάλισης και προστασίας της ψυχικής υγείας των παιδιών και των ενηλίκων από την ανεξέλεγκτον άσκησην του επαγγέλματος του ψυχολόγου από αναρμόδια ή ατελώς μορφωμένα άτομα, τιθέμενοι περιορισμοί της επαγγελματικής ελευθερίας, αναγόμενοι εις την διακρίβωσιν, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ψυχολόγου, της συνδρομής εις το πρόσωπον του ενδιαφερομένου των καταλλήλων επιστημονικών και πνευματικών προϋποθέσεων και δεξιοτήτων δια την άσκησην του επαγγέλματος αυτού, τελούν εν συναφεία προς το αντικείμενον της ρυθμίσεως και τον δι' αυτής επιδιωκόμενον δημοσίου συμφέροντος σκοπόν, παρίστανται δε εύλογοι και πρόσφοροι προς τούτο και δεν αντίκεινται προς το άρθρο 5, ούτε εξάλλου προς το άρθρον 16 του Συντάγματος ή προς τας διατάξεις του πρώτου προσθέτου πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ...

Δ' 1408/2003

Εισηγητής: Ο. Ζύγουρα
Πάρεδρος

130. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Επενδύσεις: αναιτιολόγητος απόρριψη αιτήματος εταιρείας περί υπαγωγής της στο Ν. 1892/90, αφού στο φάκελο της υποθέσεως που απεστάλη στο Δικαστήριο από την Νομική Υπηρεσία δεν περιέχονται ούτε τα συνοδεύοντα την αίτηση της εταιρείας στοιχεία, ούτε τα στοιχεία που επικαλείται αυτή, ως προσκομισθέντα ενώπιον της Διοικήσεως, ούτε οποιοδήποτε

άλλο στοιχείο σχετικά με την οικονομική της κατάσταση.../η ανωτέρω έλλειψη αιτιολογίας δεν δύναται να αναπληρωθεί από τις συνημμένες στο συμπληρωματικό ενημερωτικό σημείωμα προς το Δικαστήριο καταστάσεις στοιχείων οικονομικής συμπεριφοράς της εταιρείας και των μετόχων της, αφού οι καταστάσεις αυτές είναι αγνώστου προελεύσεως, ανυπόγραφες και ενίοτε άνευ ημερομηνίας, αφ' ετέρου δε αναφέρονται εν πολλοίς σε στοιχεία μεταγενέστερα της προσβαλλομένης αποφάσεως...

Δ' 542/2003 επταμ.

Εισηγητής: Γ. Παπαγεωργίου
Σύμβουλος

131. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Επενδύσεις: το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν. 1262/1982, με το οποίο ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις για την επιστροφή, εν όλω ή έν μέρει, του ποσού της επενδύσεως σε περίπτωση της εντός δεκαετίας μετά την ολοκλήρωση της παύσεως λειτουργίας ή μεταβολής της νομικής μορφής και οικονομικών στοιχείων της επιχειρήσεως δεν έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις μη εγκαίρου ολοκληρώσεως της επενδύσεως...

Δ' 3198/2003

Εισηγητής: Ε. Δανδουλάκη
Σύμβουλος

132. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ

Επιμελητήρια εκλογές: προϋπόθεση για την κατάληψη από κάποιο συνδυασμό έδρας κατά το στάδιο της β' κατανομής, σε περίπτωση που κανένας συνδυασμός δεν έχει συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, είναι κατ' άρθρ. 11 παρ. 7 του π.δ. 372/1992, να έχει ήδη λάβει ο συνδυασμός έδρα κατά την α' κατανομή, ή αν δεν έχει λάβει έδρα, να έχει πάντως λάβει αριθμό ψηφοδελτίων μεγαλύτερο του ημίσεος

του εκλογικού μέτρου/αν υπάρχουν πλείονες συνδυασμοί που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις αυτές, η κατανομή των αδιάθετων εδρών σ' αυτούς γίνεται ανά μία κατά σειρά μεγέθους των υπολοίπων τους, εάν δε κατ' αυτόν τον τρόπο εξαντλείται ο αριθμός των προς διάθεση εδρών, δεν υπάρχει πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 8 του, ιδίου άρθρου (γ' κατανομή)...

Γ' 3033/2003

Εισηγητής: Γ. Παπαμεντζελόπουλος
Σύμβουλος

133. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

εισηγμένες στο Χρηματιστήριο · βλ. κατωτ. 294

134. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ·

υπεροχή κοινοτικού δικαίου · βλ. κατωτ. 290

135. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ·

αρχές · αρχή συμφιλίωσης οικογένειας και επαγγέλματος ·

βλ. ανωτ. 83

136. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ·

ελευθερία κυκλοφορίας προϊόντων · φάρμακα ·

βλ. κατωτ. 284

137. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ·

τελωνειακή νομοθεσία · μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος ·

βλ. κατωτ. 290

138. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ·

φορολογία · βλ. κατωτ. 290

139. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ·

προσωπική ελευθερία · βλ. κατωτ. 165

140. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ·

προστασία οικογένειας · βλ. ανωτ. 41

141. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ·

εναλλακτική στρατιωτική θητεία ·

βλ. κατωτ. 196

142. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ·

Πρώτο Πρόσθετο Πρωτόκολλο ·

βλ. ανωτ. 129

143. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ·

προστασία περιουσίας · βλ. κατωτ. 194

144. ΙΑΤΡΟΙ

Ιατροί · Ε.Σ.Υ. · για τους υπηρετούντες κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 2071/1992, ιατρούς του ΕΣΥ, οι οποίοι δεν έχουν εκπληρώσει την υπηρεσία υπαίθρου, και επιλέγονται στη συνέχεια, κατόπιν υποβολής υποψηφιότητας, για διορισμό σε άλλη θέση του κλάδου ιατρών του ΕΣΥ, σε νοσοκομεία των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, εφαρμόζεται ως προς την εκπλήρωση της υπηρεσίας υπαίθρου το άρθρο 24 παρ. 2 του Ν. 2071/1992/ επομένως, οι ιατροί αυτοί δεν έχουν το προβλεπόμενο από την παρ. 5 του άρθρου 69 του ίδιου νόμου κώλυμα διορισμού λόγω μη εκπλήρωσης της υπηρεσίας υπαίθρου, εκπληρώνουν δε την υπηρεσία αυτή αφού

διορισθούν στη νέα τους θέση, με απόσπαση ενός έτους, σε νοσοκομεία ή κέντρα υγείας εκτός των ως άνω νομών...

Γ' 1465/2003

Εισηγητής: Μ. Πικραμένος
Πάρεδρος

145. ΙΑΤΡΟΙ

Ιατροί· ΕΣΥ· το άρθρο 68 παρ. 4 του Ν. 2071/1992 αναφέρεται σε περίπτωση ιατρών, οι οποίοι μετέχουν στη διαδικασία επιλογής ιατρών του ΕΣΥ και δικαιώνονται με αποφάσεις διοικητικών δικαστηρίων ή δευτεροβαθμίων συμβουλίων κρίσεως και όχι ιατρών οι οποίοι απολύονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 37 του Ν. 1397/83....

ΣΤ' 1749/2003

Εισηγητής: Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

146. ΙΑΤΡΟΙ

Ιατροί· ΕΣΥ· διορισμός· διαδικασία· μετά την αποστολή των οικείων πρακτικών και των πινάκων αξιολογικής κατατάξεως των υποψηφίων από το ΣΚΕΙΟΠΝΙ στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, ο Υπουργός υποχρεούται να διορίσει στην προκηρυχθείσα θέση τον πρώτο στη σειρά κατατάξεως ή τον επόμενο (μέχρι του τρίτου), αν δεν αποδεχθούν το διορισμό τους οι προηγούμενοι/σε περίπτωση όμως που ο Υπουργός διαπιστώσει, κατά τον έλεγχο νομιμότητας της διαδικασίας, παράβαση των σχετικών διατάξεων, και αναπέμψει για το λόγο αυτό στο ΣΚΕΙΟΠΝΙ τους πίνακες κατατάξεως, το τελευταίο υποχρεούται, κατ' αρχήν μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών και εν πάση περιπτώσει, εντός ευλόγου χρόνου, συμμορφούμενο με την αναπεμπτική απόφαση του Υπουργού, να επιληφθεί και να κρίνει επί του

θέματος, συντάσσοντας ενδεχομένως, νέους πίνακες αξιολογικής κατατάξεως...

Γ' 2838/2003

Εισηγητής: Α. Γκότσης
Σύμβουλος

147. ΙΑΤΡΟΙ

Ε.Σ.Υ. αποδοχές· καταλογισμός· βλ. κατωτ. 180

148. ΙΑΤΡΟΙ

Ιατροί· **ιατροί εργασίας**· το άρθρο 26 του Ν. 2224/1994, με το οποίο, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να ρυθμίζει, μεταξύ άλλων, τα ειδικότερα καθήκοντα και τους όρους εργασίας των ιατρών εργασίας, ερμηνευόμενο υπό το φως της καθιερούμενης από το άρθρο 5 του Συντάγματος επαγγελματικής ελευθερίας, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχει εξουσιοδότηση προς καθορισμό των ωρών εργασίας που, κατ' ανώτατο όριο, μπορεί να απασχολείται γενικώς, ο ιατρός εργασίας/τούτο, διότι το θέμα αυτό δεν αφορά τις ειδικότερες υποχρεώσεις και τον τρόπο γενικά της παροχής εργασίας του ιατρού εργασίας προς συγκεκριμένη επιχείρηση, θέμα για το οποίο και μόνο παρέχεται η εξουσιοδότηση αυτή, αλλά ανάγεται σε περιορισμό της επαγγελματικής του ελευθερίας, ο οποίος όμως, πρέπει να προβλέπεται ρητά στην εξουσιοδοτική διάταξη ότι επιτρέπεται να τεθεί από την κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση...

Δ' 2760/2003

Εισηγητής: Π. Κοτσώνης
Σύμβουλος

149. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ·

**γενικά · παροχές · εφάπαξ βοήθημα ·
βλ. ανωτ. 97**

150. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Κοινωνική ασφάλιση · ΙΚΑ · ασφαλισμένοι · ασφαλιστικές κλάσεις · εν όψει του σκοπού της παραγρ. 1 του άρθρου 31 του Ν. 1469/1984, ο οποίος αποβλέπει στη βελτίωση του ύψους των ασφαλιστικών παροχών, οι οποίες απονέμονται στους συνταξιοδοτούμενους από το ΙΚΑ, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 1505/84, η επανένταξη σε ασφαλιστικές κλάσεις που προβλέπεται από τη διάταξη αυτή του Ν. 1469/84 χωρεί σε κάθε περίπτωση μεταβολής του είδους της απονεμομένης εκάστοτε ασφαλιστικής παροχής...

Α' 319/2003 επταμ. (κατ/ παρ. Εισηγητής: Δ. Μαρινάκης
1215/2002 πεντ.) Σύμβουλος

151. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Κοινωνική ασφάλιση · υπόλοιποι οργανισμοί · Ταμείο Ασφάλισης Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών (Τ.Α.Τ.-Μ.Γ.Τ.) με το άρθρο 4 παρ. 1 του καταστατικού του Τ.Α.Τ.-Μ.Γ.Τ. ρυθμίζεται ο τρόπος υπολογισμού των εν ασφαλίσει ημερών εργασίας των ασφαλισμένων του εν λόγω Ταμείου, ορίζεται, δε ότι για όσους αμείβονται σε μηνιαίο μισθό και απασχολούνται όλες τις εργάσιμες ημέρες του μηνός υπολογίζονται 25 ημέρες ασφαλίσεως κατά μήνα/ελλείπει ειδικότερης προβλέψεως του νόμου, η διάταξη αυτή καταλαμβάνει και τους απασχολούμενους με μειωμένο ωράριο και μειωμένο αναλόγως μισθό...

Α' 1685/2003 Εισηγητής: Τ. Κόμβου
Πάρεδρος

152. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Κοινωνική ασφάλιση· υπόλοιποι οργανισμοί· Ταμείο **Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων**· ο απασχολούμενος ως εισπράκτορας ασφαλιστικής εταιρείας και αμοιβόμενος με ποσοστά επί των εισπράξεων, βάσει ιδιωτικού συμφωνητικού, ναι μεν, κατά νόμον, δεν υπάγεται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ταμείου, αφού δεν αναφέρεται ρητά στην κατηγορία των μη εμμίσθων, ούτε παρέχει εξηρημένη εργασία, όμως, η εργασία του αυτή περιλαμβάνεται στην έννοια της οποιασδήποτε άλλης απασχόλησης...

Α' 834/2003

Εισηγητής: Δ. Εμμανουηλίδης
Πάρεδρος

153. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ·

υποχρέωση παραπομπής στο αρμόδιο όργανο·
βλ. ανωτ. 95

154. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ·

υποχρέωση χορηγήσεως εγγράφων·
βλ. ανωτ. 30

155. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ·

δικαίωμα ακροάσεως· βλ. κατωτ. 196

156. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας· **αγωγή**· **παρεμπύπτονα ζητήματα**· εν όψει των διατάξεων του Ν.Δ. 797/1971, κατά τας οποίας, κατά την διαδικασία αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, εις τον κτηματολογικόν πίνακα εμφανίζονται, προεχόντως, οι ιδιοκτήται των απαλλοτριουμένων ακινήτων, το

ζήτημα της κυριότητας εκτάσεως, καταληφθείσης μεν δια της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως, πλην μη συμπεριληφθείσης εις τον οικείον κτηματολογικόν πίνακα, αποτελεί κατά το άρθρον 3 του Κ.Δ.Δ. παρεμπίπτον ζήτημα κατά την κρίσιν διαφοράς αφορώσης εις αγωγήν αποζημιώσεως, συμφώνως προς το άρθρον 105 εις ΝΑΚ, προς αποκατάστασιν ζημίας, προκληθείσης συνεπεία της τοιαύτης παραλείψεως του κτηματολογικού πίνακος...

Α΄ 700/2003

Εισηγητής: Γ. Παναγιωτόπουλος
Σύμβουλος

157. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας · ένδικα μέσα · έφεση · απόδειξη · κατ΄ άρθρ.96 Κ.Δ.Δ., η επίκληση και προσαγωγή στην κατ΄ έφεση δίκη νέων αποδεικτικών μέσων επιτρέπεται, κατ΄ αρχήν, μόνο προς απόδειξη νέων πραγματικών ισχυρισμών, των οποίων η προβολή το πρώτον κατ΄ έφεση ήθελε κριθεί υπό του δικαστηρίου αποχρώντως δικαιολογημένη, όχι δε και προς απόδειξη ισχυρισμών που είχαν προβληθεί και πρωτοδίκως/επιτρέπεται όμως η επίκληση και προσαγωγή το πρώτον κατ΄ έφεση νέων αποδεικτικών μέσων, εφ΄ όσον αυτά είναι οψιγενή...

Β΄ 579/2003 επταμ. (κατ. παρ.
1740/2002 πεντ.)

Εισηγητής: Ι. Σύμπλης
Πάρεδρος

158. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ·

**εφαρμοστέο δίκαιο από δευτεροβάθμιο δικαστήριο ·
βλ. κατωτ. 166**

159. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ·

διοικητική εκτέλεση · προσωποκράτηση ·

βλ. κατωτ. 165

160. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ·

διοικητική εκτέλεση · προσωπική κράτηση ·

βλ. κατωτ. 166

161. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ·

εκλογές Ο.Τ.Α. · ακυρότητες · βλ. ανωτ. 74

162. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας · εκλογικές · διαφορές Ο.Τ.Α. ένσταση · προθεσμία · το άρθρο 248 παρ. 3 Κ.Δ.Δ. προϋποθέτει ότι η ανάρτηση του πίνακα εκλογικών αποτελεσμάτων, η λήξη του χρόνου έκθεσης αυτών και η λήξη της προθεσμίας ενστάσεως έχουν λάβει χώρα εντός δεκαπενθημέρου από τη διενέργεια των εκλογών, και περαιτέρω, υπό την ως άνω προϋπόθεση, απαγορεύει την αναστολή λήξης των ως άνω προθεσμιών για οποιοδήποτε λόγο, επειδή ο νομοθέτης επιθυμεί την ταχεία εκδίκαση των εκλογικών διαφορών/δεν μπορεί δε, να γίνει δεκτή η εκδοχή ότι σε κάθε περίπτωση, δηλαδή, ακόμη και όταν η ανάρτηση του πίνακα των εκλογικών αποτελεσμάτων, η λήξη του χρόνου έκθεσης αυτών και η λήξη της προθεσμίας ενστάσεως λαμβάνουν χώρα μετά τη λήξη του δεκαπενθημέρου από τη διενέργεια των εκλογών, απαγορεύεται, η άσκηση της ένστασης, διότι στην περίπτωση αυτή θα περιοριζόταν υπέρμετρα ή και θα καταλυόταν το δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια, που κατοχυρώνεται με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος /εξάλλου, η προσβαλλόμενη με την ένσταση πράξη, δηλαδή, ο πίνακας των αποτελεσμάτων, είναι πράξη δημοσιευτέα, αποκτά,

δηλαδή νομική ισχύ, από τη δημοσίευσή της/επομένως, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει απώλεια του δικονομικού δικαιώματος ασκήσεως της ενστάσεως πριν καν γεννηθεί, δεδομένου ότι το δικαίωμα αυτό γεννάται με τη δημοσίευση της προσβαλλομένης πράξεως/(μειοψ.)...

Γ' 3029/2003 επταμ.

Εισηγητής: Μ. Γκορτζολίδου

Πάρεδρος

163 ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας ' εκλογικές διαφορές

ΟΤΑ ' ένσταση ' στο δικόγραφο της ενστάσεως πρέπει απαραίτητως να γίνεται ρητή αναφορά στο πρόσωπο, κατά της ανακηρύξεως του οποίου ως υποψηφίου ή κατά της εκλογής του οποίου στρέφεται ο ενιστάμενος, όπως άλλωστε προβλέπεται στο άρθρο 251 του ΚΔΔ, άλλως το δικόγραφο της ενστάσεως είναι απαράδεκτο / η αναφορά αυτή είναι δυνατόν να γίνεται σε οποιοδήποτε σημείο του δικογράφου, χωρίς να απαιτείται πανηγυρική διατύπωση, εφ' όσον είναι δυνατό να συναχθεί από το σύνολο του δικογράφου ότι το μνημονευόμενο σ' αυτό πρόσωπο είναι εκείνο, κατά της ανακηρύξεως του οποίου ως υποψηφίου ή κατά της εκλογής του οποίου στρέφεται ο ενιστάμενος / τέλος, ο ενιστάμενος κατ' άρθρ. 253 παρ. 2 ΚΔΔ έχει και την πρόσθετη υποχρέωση να επιδίδει κεκρωμένο αντίγραφο του δικογράφου της ενστάσεώς του και της πράξεως προσδιορισμού δικασίμου και εισηγητή δικαστή στο πρόσωπο, του οποίου αμφισβητεί την ανακήρυξη ως υποψηφίου ή την εκλογή, η επίδοση δε αυτή πρέπει να γίνεται επτά (7) ημέρες πριν από την πρώτη δικάσιμο που ορίζεται για την εκδίκαση της ενστάσεως ...

Γ' 3065/2003 επταμ. Εισηγητής : Κ. Πισπιρίγκος

Πάρεδρος

... η αρχή της λαϊκής κυριαρχίας επιτρέπει στον Κοινό νομοθέτη να θεσπίζει δικονομικής φύσεως διατάξεις που διέπουν την εκλογική διαφορά και δεν του απαγορεύει να καθιστά κύριο διάδικο, παθητικώς νομιμοποιούμενο στην εκλογική δίκη, το φυσικό πρόσωπο του οποίου αμφισβητείται η εκλογή ...

Γ' 3065/2003 επταμ.

Εισηγητής : Κ. Πισπιρίγκος

Πάρεδρος

164 ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας · εκλογές ΟΤΑ · ένσταση · η πράξη του διοικητικού πρωτοδικείου περί επικυρώσεως του αποτελέσματος της εκλογής και ανακηρύξεως των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμού καθώς και των υποψηφίων, τακτικών και αναπληρωματικών, καθ' ό μέρος δεν δύναται να θεωρηθεί ως συμπροσβαλλόμενη με την απόφασή του επί της ενστάσεως, δεν υπόκειται, ως εκδιδόμενη επιτρεπώς κατά το Σύνταγμα, κατ' ενάσκηση αμιγώς διοικητικής και όχι δικαστικής φύσεως αρμοδιότητας, σε ευθεία και αυτοτελή προσβολή με αίτηση αναιρέσεως, καθ' όσον η παραδεκτή άσκηση της τελευταίας, προϋποθέτει την προσβολή δικαστικής πάντοτε, κατά τη φύση της, αποφάσεως και δη από πρόσωπο, που μετέσχε ως διάδικος στη δίκη επί της ουσίας κατά την οποία εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, όχι δε και από πρόσωπο τρίτο, το οποίο δεν μετέσχε ως διάδικος στη δίκη επί της ενστάσεως, αλλά θίγεται, το πρώτον, από μέρος της κατά τ' ανωτέρω διοικητικής πράξης, το οποίο δεν διαμορφώθηκε βάσει του περιεχομένου της δικαστικής αποφάσεως επί της ενστάσεως / στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο βλαπτόμενος από την εν λόγω πράξη δύναται να τύχει πλήρους κατά το άρθρο 20

παρ. 1 του Συντάγματος, όπως και οι αρχικοί διάδικοι, έννομης προστασίας, μόνο με την άσκηση ενστάσεως κατά της πράξης αυτής ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού δικαστηρίου / (μειοψ) ...

Γ' 3179/2003 επταμ. Εισηγητής : Κ. Παπαμεντζελόπουλος
Σύμβουλος

165 ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΚΕΔΕ ' **προσωποκράτηση** ' διά του Κώδικος Διοικητικής Δικονομίας ερρυθμίσθησαν κατά τρόπο πλήρη και αποκλειστικόν τόσον αι ουσιαστικά όσον και αι δικονομικά προϋποθέσεις επιβολής του μέτρου της προσωπικής κρατήσεως, η οποία εφεξής επιτρέπεται μόνον προκειμένου περί απαιτήσεων του Δημοσίου, όχι δε και των λοιπών νπδδ ως το ΙΚΑ / τούτο προκύπτει σαφώς εκ της γραμματικής διατυπώσεως των άρθρων 231 παρ. 1, 232 και 233 του ΚΔΔ, τα οποία είναι στενώς ερμηνευτέα, υπό το φως των άρθρων 5 παρ. 3 του Συντάγματος και 7 της ΕΣΔΑ, εν όψει της στερήσεως του ατομικού δικαιώματος της προσωπικής ελευθερίας που επάγεται διά τον οφειλέτην η επιβολή του μέτρου / κατά συνέπειαν, μετά την έναρξιν ισχύος του ΚΔΔ κατηργήθησαν αι διατάξεις του Ν. 1867/89, ως είχαν τροποποιηθεί μεταγενεστέρως, διά των οποίων προεβλέπετο η δυνατότης επιβολής προσωπικής κρατήσεως και διά χρέη προς το ΙΚΑ, διτηρήθη δε το μέτρον τούτο μόνον ως προς το Δημόσιον / (μειοψ) ...

Ολομ. 2858/2003 (κατ. παρ. Εισηγητής : Μ. Καραμανώφ
1623/2002 ΣΤ' τμ.) Σύμβουλος

166 ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΚΕΔΕ ' προσωπική κράτηση ' εφ' όσον, κατά τον χρόνο της συζητήσεως της υποθέσεως ενώπιον του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, το οποίο κατά νόμον απαγγέλλει τελεσιδίκως το στερητικόν της ελευθερίας μέτρον, είχε τεθεί εν ισχύι η ευνοϊκωτέρα διά τον οφειλέτην ρύθμισις του ΚΔΔ, η οποία δεν επιτρέπει πλέον την προσωποκράτησιν διά χρέη προς το ΙΚΑ, το άρθρον 98 παρ. 3 του ΚΔΔ δεν δύναται, ως εκ της φύσεως του μέτρου, να τύχει εφαρμογής ...

Ολομ. 2859/2003 (κατ. παρ. Εισηγητής : Μ. Καραμανώφ
1624/2002 ΣΤ' Τμ.) Σύμβουλος

167 ΛΑΤΟΜΕΙΑ - ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ

Λατομείο ' δεδομένου ότι κατ' άρθρο 20 παραγρ. 8 εδάφιο δεύτερο περιπτ. β του Ν. 2115/1993 η συνέχιση της λειτουργίας λατομείου εκτός λατομικών περιοχών επιτρέπεται, όλως κατ' εξαίρεση, εφ' όσον δεν έχει ολοκληρωθεί η αποκατάσταση του περιβάλλοντος κατά την πρώτη παράταση λειτουργίας, η έγκριση περιβαλλοντικών όρων πρέπει να ερείδεται σε επίκαιρη Μ.Π.Ε., δηλαδή πρόσφατη μελέτη η οποία λαμβάνει υπ' όψη την υπάρχουσα πραγματική κατάσταση του λατομικού χώρου και την τυχόν αλλοίωση που επήλθε στο περιβάλλον λόγω της λειτουργίας του λατομείου κατά τον χρόνο της πρώτης παρατάσεως ...

Ε' 2675/2003 επταμ. Εισηγητής : Θ. Αραβάνης
Πάρεδρος

168 ΝΑΥΤΙΛΙΑ - ΠΛΟΙΑ

Ναυτιλία - πλοία ' Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου '

από το άρθρο 173 παρ. 3 Κ.Δ.Ν.Δ. προκύπτει ότι στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας παρέχεται η εξουσιοδότηση να χαρακτηρίσει μία δρομολογιακή γραμμή ως ιδιάζοντος τουριστικού ενδιαφέροντος, δεν παρέχεται όμως σε αυτόν η δυνατότητα να επιβάλει στον εφοπλιστή την υποχρέωση να δρομολογήσει το πλοίο του στη γραμμή αυτή για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 8 μηνών ετησίως ...

ΣΤ' 1766/2003 επταμ. (κατ. Εισηγητής : Δ. Κυριλλόπουλος
παρ. 139/2003 πεντ.) Πάρεδρος

169 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

νομάρχες ' αιρετοί ' αρμοδιότητες ' βλ. ανωτ. 61

170 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Νομάρχες ' αιρετοί ' αρμοδιότητες ' ο Νομάρχης δεν είναι κατά νόμον (άρθρα 15 παρ. 3 περ. δ και 16 παρ. 1 περ. στ Ν. 2218/94) αρμόδιος για την κατακύρωση διαγωνισμών διενεργουμένων από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αλλά, μόνον για την υπογραφή, εκ μέρους της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως, των αντιστοίχων συμβάσεων ...

Δ' 3149/2003 Εισηγητής : Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

171 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

εκλογές ' δικονομικά θέματα ' βλ. ανωτ. 38

172 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
εκλογές ' διαδικασία ' βλ. ανωτ. 93

173 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ' εκλογές ' διαδικασία ' ο
Πρόεδρος Πρωτοδικών δεν δύναται, υπ' οιαδήποτε εκδοχή, να προβεί, πέραν των ως άνω, αποκλειστικά παρεχομένων σ' αυτόν από το νόμο (Ν. 3051/2002, Π.Δ. 30/96) αρμοδιοτήτων, σε καμμία άλλη ενέργεια, όπως είναι η κατανομή εδρών, λαμβανομένων υπ' όψιν ότι η αρμοδιότητα για τη διενέργεια όλων των λοιπών προβλεπόμενων από το νόμο ενεργειών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η κατανομή εδρών, ανήκει σε περίπτωση μη υποβολής ενστάσεως κατά του κύρους της εκλογής, στο οικείο πολιτικό δικαστήριο (πολυμελές πρωτοδικείο), ενώ, αντιθέτως, σε περίπτωση υποβολής ενστάσεων, ανήκει στο οικείο διοικητικό δικαστήριο (διοικητικό εφετείο) / επομένως, η πράξη του Προέδρου Πρωτοδικών, καθ' ό μέρος, αυτός, προβαίνει με αυτή, σε κατανομή εδρών, για την οποία στερείται αρμοδιότητας, δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα και απαραδέκτως προσβάλλεται με ένσταση ...

Γ' 2835/2003 επταμ. Εισηγητής : Ν. Σακελλαρίου
Σύμβουλος

174 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
διαγωνισμοί ' βλ. ανωτ. 170

175 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
Εθνική Λυρική Σκηνή ' βλ. ανωτ. 22

- 176 ΝΟΜΟΣ - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ**
Κατά χρόνο ισχύς ' βλ. κατωτ. 256
- 177 ΝΟΜΟΣ - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ**
νομοθετική εξουσιοδότηση ' βλ. ανωτ. 148
- 178 ΝΟΜΟΣ - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ**
νομοθετική εξουσιοδότηση ' βλ. ανωτ. 168
- 179 ΝΟΜΟΣ - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ**
νομοθετική εξουσιοδότηση ' βλ. κατωτ. 284
- 180 ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ**
Νοσηλευτικά Ιδρύματα ' νοσοκομεία ΕΣΥ ' όργανα ' Διοικητικό Συμβούλιο ' αρμόδιο όργανο για την έκδοση πράξεως, με την οποία καταλογίζεται σε βάρος ιατρού, που υπηρετεί σε Νοσοκομείο του Ε.Σ.Υ. και ο οποίος μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής του αδείας δεν υπηρέτησε στο Νοσοκομείο επί διπλάσιο χρόνο του χρόνου της αδείας αυτής, το διπλάσιο των αποδοχών που έλαβε κατά το χρόνο της αδείας, κατά παράβαση του άρθρου 32 παρ. 2 του Ν. 1397/1983, είναι το Διοικητικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου, το οποίο, διαχειριζόμενο την κινητή και ακίνητη περιουσία αυτού, είναι υποχρεωμένο να μεριμνήσει για την επιστροφή στο Νοσοκομείο των αχρεωστήτως καταβληθεισών σε ιατρό αποδοχών ...

ΣΤ' 1618/2003

Εισηγητής : Δ. Κυριλλόπουλος
Πάρεδρος

181 ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Κέντρα Υγείας ' βλ. κατωτ. 279

182 ΟΔΟΙ

Οδοί ' πεζόδρομοι ' απαγορεύεται η κατάληψη τμήματος επιφάνειας πεζοδρόμου, εφ' όσον με αυτήν παρεμποδίζεται η είσοδος και η έξοδος αλλά η κυκλοφορία στον πεζόδρομο των πεζών, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες / επίσης απαγορεύεται η κατάληψη και τοποθέτηση εμποδίων στους πεζοδρόμους, όταν με αυτές παρεμποδίζεται στις έκτακτες και εξαιρετικές περιπτώσεις, που αυτό επιτρέπεται, η είσοδος και διέλευση οχημάτων στους πεζοδρόμους / τούτο δε συμβαίνει όταν παρεμποδίζεται η είσοδος και διέλευση οχημάτων προς και από ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης παροδίων ιδιοκτησιών, όπως και η είσοδος και διέλευση ή η σύντομη στάθμευση οχημάτων τροφοδοσίας ή εφοδιασμού παροδίων καταστημάτων ή κατοικιών ή τέλος η είσοδος, διέλευση και αναγκαία στάθμευση οχημάτων έκτακτης ανάγκης ...

... περαιτέρω, στις αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων ανήκει, μέσα στα γενικότερα πλαίσια της διοικήσεως των τοπικών υποθέσεων και σε συσχέτισμό με την ειδικότερη αρμοδιότητά τους να καθορίζουν τους πεζοδρόμους, η λήψη όλων των απαραίτητων διευθετήσεων και των αναγκαίων μέτρων, που θα εξασφαλίζουν ότι οι ήδη καθορισθέντες ως πεζόδρομοι χώροι θα λειτουργούν και στην πραγματικότητα ως τέτοιοι, ότι θα διατίθενται δηλαδή αποκλειστικά για τις νόμιμες χρήσεις τους και ότι δεν θα χρησιμοποιούνται για αλλότριους σκοπούς / οι διευθετήσεις όμως αυτές, οι οποίες είναι επιτρεπτές κατ' εξαίρεση του γενικού κανόνα της απαγορεύσεως της καταλήψεως της επιφανείας των πεζοδρόμων, που θεσπίζει το άρθρο 48 παρ. 5 του Ν. 2696/1999, και μπορούν να επιχειρηθούν

μόνο για την εξυπηρέτηση του προαναφερθέντος συγκεκριμένου σκοπού, θα πρέπει, κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, να μην υπερβαίνουν το απολύτως αναγκαίο για την υλοποίηση του σκοπού, τον οποίο εξυπηρετούν μέτρο και θα πρέπει να είναι τέτοιας μορφής, ώστε να μην αναιρούν και να μην δυσχεραίνουν αυτές πλέον, οι ίδιες, τις νόμιμες χρήσεις των πεζοδρόμων / επομένως, στους πεζοδρόμους ή τις εισόδους αυτών επιτρέπεται μόνο η τοποθέτηση από τους Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού κινητών εμποδίων ή εν γένει εμποδίων μη κινητών μεν, πλην όμως ευχερώς και ανά πάσα στιγμή δυναμένων να αρθούν, τα οποία θα προορίζονται στο να εμποδίσουν την είσοδο και στάθμευση οχημάτων στους πεζοδρόμους, αλλά των οποίων η τοποθέτηση θα γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι διαρκώς και συνεχώς εφικτή η χρησιμοποίηση των πεζοδρόμων για τους νόμιμους σκοπούς χρήσεώς τους / για να εξασφαλισθεί δε η τήρηση των προαναφερθεισών προϋποθέσεων καθώς και του ότι κατά την επιλογή του τύπου του εμποδίου που θα τοποθετηθεί στις εισόδους των πεζοδρόμων θα υιοθετηθεί η πλέον προσηκουσα τεχνικώς και η κατά το δυνατόν λιγότερο επαχθής λύση, θα πρέπει, πριν από τη λήψη της αποφάσεως από το αρμόδιο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο να έχει προηγουμένως συνταχθεί σχετική μελέτη από τις οικείες τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου ή της Κοινότητας / (μειοψ) ...

Δ' 552/2003 επταμ. (κατ. παρ. Εισηγητής : Χ. Ράμμος
206/2002 πεντ.) Σύμβουλος

183 ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ

Οδοντίατροι ' για τη χορήγηση της αδείας ασκήσεως του οδοντιατρικού επαγγέλματος δεν απαιτείται προηγούμενη εγγραφή του ενδιαφερομένου στον οικείο σύλλογο ή λήψη

προηγούμενης γνωμοδοτήσεως του συλλόγου αυτού / αντιθέτως μάλιστα από το άρθρο 4 του Ν. 1026/80 προκύπτει ότι πρώτα χορηγείται η άδεια ασκήσεως του οδοντιατρικού επαγγέλματος και στη συνέχεια, ο τυχών της αδείας αυτής, Έλλην ή αλλοδαπός υπήκοος, εγγράφεται υποχρεωτικώς στο σύλλογο, στην περιφέρεια του οποίου θα ασκήσει το επάγγελμά του ...

... για τη συνδρομή του όρου της αμοιβαιότητας, προϋποθέσεως για την άσκηση της οδοντιατρικής από υπηκόους ξένου κράτους εγκατεστημένους στην Ελλάδα, δεν απαιτείται η διέπουσα την άσκηση του οδοντιατρικού επαγγέλματος νομοθεσία να είναι ταυτόσημη και στα δύο κράτη, αλλά αρκεί να επιτρέπεται η άσκηση του επαγγέλματος τούτου από τους Έλληνες υπηκόους στο αλλοδαπό κράτος / εξάλλου, η συνδρομή του όρου της αμοιβαιότητας δεν αναιρείται από το γεγονός ότι η νομοθεσία του ξένου κράτους θεσπίζει ειδικώς για την άσκηση του ανωτέρω επαγγέλματος εκ μέρους αλλοδαπών ορισμένες πρόσθετες προϋποθέσεις, εφ' όσον οι προϋποθέσεις αυτές πάντως δικαιολογούνται από την ιδιότητα του προτιθεμένου να ασκήσει το επάγγελμα ως υπηκόου κράτους άλλου από εκείνο στο οποίο θα ασκήσει τούτο ...

Δ' 2113/2003 επταμ.

Εισηγητής : Κ. Ευστρατίου

Πάρεδρος

184 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) ` βλ. ανωτ. 35

185 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Οργανισμοί διάφοροι ' Ο.Α.Ε.Δ. ' επίδομα ανεργίας ' ο Ν. 1545/85, όπως προκύπτει και από την εισηγητική του έκθεση, ρύθμισε εξ υπαρχής το καθεστώς της επιδοτήσεως ανεργίας με σημαντική διεύρυνση και επέκταση των επιδομάτων ανεργίας / κατά την έννοια δε του άρθρου 3 παρ. 2 εδ. δ του ως άνω νόμου, εφόσον ο νομοθέτης δεν κάνει διάκριση μεταξύ συνταξιούχων εξ ιδίου και εξ αλλοτρίου δικαιώματος, ως συνταξιούχοι νοούνται όλοι οι συνταξιούχοι αδιακρίτως / συνεπώς, θεωρούνται άνεργοι και μπορούν να λάβουν επίδομα ανεργίας οι συνταξιούχοι του δημοσίου ή οποιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού κύριας ή επικουρικής ασφαλίσεως, εφόσον το ποσό της συντάξεως που λαμβάνουν είναι μικρότερο από το κάθε φορά κατώτερο όριο συντάξεως που καταβάλλει το ΙΚΑ στους ασφαλισμένους του ...

Α' 32/2003

Εισηγητής : Π. Μπραϊμη
Πάρεδρος

186 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Π.Ι.Κ.Π.Α. ' βλ. κατωτ. 278

187 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Ο.Σ.Ε. ' βλ. κατωτ. 199

188 ΟΡΚΩΤΟΙ ΕΛΕΓΚΤΕΣ

βλ. ανωτ. 23

189 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ' βλ. ανωτ. 30

190 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

έγκριση περιβαλλοντικών όρων ' βλ. ανωτ. 30

191 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

**πράξη εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων ' βλ. ανωτ.
167**

192 ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Ραδιοτηλεόραση ' απαγόρευση σωρεύσεως ιδιότητος επιχειρηματία ραδιοτηλεοπτικού σταθμού και επιχειρηματία εργολάβου Δημοσίου ' η θεσπισθείσα με το άρθρο 11 παρ. 1 του Ν. 2328/95 ρύθμιση της απαγόρευσης σωρευτικής συγκέντρωσης στο αυτό φυσικό ή νομικό πρόσωπο, αφ' ενός της ιδιότητος του επιχειρηματία ή του μετόχου εταιρείας, που αναλαμβάνει έργα, προμήθειες και υπηρεσίες από το Δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και αφ' ετέρου της ιδιότητας του επιχειρηματία ή μετόχου εταιρείας, που κατέχει άδεια τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού ή εκδίδει εφημερίδα, αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας της όλης οικονομικής λειτουργίας του κράτους και στην αποτροπή του κινδύνου άσκησης αθέμιτης επιρροής από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στις οικονομικές αυτές λειτουργίες, κυρίως δε στον τομέα της αναθέσεως δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών / με την ρύθμιση αυτή δεν επιδιώκεται απλώς η εκ των υστέρων αντιμετώπιση της ιδιαίτερας βαρειάς μορφής παραβιάσεως της νομιμότητας, που συνιστά η πράγματι γενομένη, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, αθέμιτη χρήση μέσων ενημέρωσης προς άσκηση άμεσης ή έμμεσης επιρροής στη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η

οποία πάντως είναι οπωσδήποτε δυσαπόδεικτη και, άρα, δυσαπότρεπτη με μόνο την απειλή εκ μέρους του νομοθέτη της επιβολής κυρώσεως στην περίπτωση αποδεικνυόμενης αθέμιτης χρήσης των μέσων ενημέρωσης / επιδιώκεται πρωτίστως η αποτροπή της δημιουργίας συνθηκών που θα μπορούσαν να προκαλέσουν κίνδυνο άσκησης αθέμιτης επιρροής, ιδιαιτέρως βλαπτικής για το δημόσιο συμφέρον / ... / ειδικότερα, ο νομοθέτης, λαμβάνοντας ως προς το θέμα αυτό, υπόψη και το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, επιδιώκει με την επίμαχη ρύθμιση, κατά θεμιτό περιορισμό της ιδιωτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, δύο βασικούς στόχους, συνδεδεμένους με υπέρτερο δημόσιο συμφέρον συνταγματικής περιωπής / έχοντας υπόψη την τεράστια επιρροή, που ασκούν τα ραδιοτηλεοπτικά ιδίως μέσα ενημέρωσης και επικοινωνίας στη διαμόρφωση και διάπλαση της κοινής γνώμης στις σύγχρονες κοινωνίες, επιδιώκει ν' αποτρέψει κατ' αρχάς τον κίνδυνο αθεμίτων παρεμβάσεων στη διαδικασία αναθέσεως δημοσίων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, παρεμβάσεων οι οποίες είναι κατά κανόνα αφανείς, συναρτώνται δε με την εκ μέρους των εν λόγω μέσων ακολουθούμενη εν γένει γραμμή και με την τοποθέτησή τους σε ζητήματα πολιτικής επικαιρότητας / πρόκειται για παρεμβάσεις οι οποίες ασκούνται με την επιδίωξη να εξυπηρετηθούν και να προωθηθούν ανεπιτρέπτως μεγάλα επιχειρηματικά συμφέροντα, στον τομέα αυτών των οικονομικών δραστηριοτήτων / έτσι, ο νομοθέτης επιδιώκει με την επίμαχη ρύθμιση, να αποκλείσει τη δυσαπότρεπτη άλλως, δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν τα μέσα αυτά από εκείνους που τα ελέγχουν, προκειμένου να καταστούν οι προνομιακοί αντισυμβαλλόμενοι του Δημοσίου στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων / μία τέτοια εξέλιξη θα ισοδυναμούσε με νόθευση του ελευθέρου ανταγωνισμού σ' αυτούς τους καίριας σημασίας τομείς οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και με τη δημιουργία

στρεβλώσεων, με την άσκηση αθέμιτης επιρροής, στις οικονομικές λειτουργίες του Κράτους / οι λειτουργίες αυτές, ως εντασσόμενες στα πλαίσια κρατικής δράσης που αποβλέπει εν γένει στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος κατά τρόπο ουδέτερο και αμερόληπτο έναντι των ανταγωνιστικών ιδιωτικών συμφερόντων, δεν επιτρέπεται κατ' άρθρ. 106 παρ. 2 του Συντάγματος να παραβιάζονται αθεμίτως από την ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία / με την επίμαχη νομοθετική ρύθμιση σκοπείται, αφ' ετέρου η αποτροπή της δημιουργίας καταστάσεων αντιθέτων προς το συνταγματικώς κατεστημένο θεσμικό πλαίσιο και επικινδύνων για τη σύμφωνη με το πλαίσιο αυτό λειτουργία του πολιτικού συστήματος / τέτοιες καταστάσεις μπορεί, πράγματι, να δημιουργήσει η προσπάθεια ασκήσεως με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση ιδιωτικών οικονομικών συμφερόντων, αθέμιτης επιρροής στην πολιτική ζωή, η οποία μπορεί να οδηγήσει εν τέλει σε νόθευση της λαϊκής κυριαρχίας που αποτελεί θεμέλιο του πολιτεύματος / κατά την εκτίμηση του νομοθέτη, η επίμαχη ρύθμιση παρίσταται αναγκαία για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος / η εκτίμηση δε αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προδήλως εσφαλμένη / η ρύθμιση, επομένως αυτή δεν προσκρούει στο άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος, ούτε ενέχει παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας ...

Δ' 1882/2003 επταμ.

Εισηγητής : Χ. Ράμμος
Σύμβουλος

193 ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Ραδιοτηλεόραση ' κυρώσεις ' σε περίπτωση, που παρά τη θεσπιζόμενη από το άρθρο 5 παρ. 11 του Ν. 2329/1995 απαγόρευση, ανώνυμη εταιρεία, που κατέχει άδεια

τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού, αναλάβει η ίδια ή συμμετέχει η ίδια ως εταιρεία στο μετοχικό κεφάλαιο άλλης εταιρείας που αυτή αναλάβει έργο, προμήθεια ή υπηρεσία από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα, επιβάλλονται στην ανώνυμη αυτή εταιρεία, κάτοχο αδείας τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού, οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 4 του αυτού νόμου, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή περαιτέρω προϋποθέσεων / σε περίπτωση όμως, κατά την οποία η εταιρεία που ανέλαβε το έργο, την προμήθεια ή την υπηρεσία, δεν είναι η ίδια κάτοχος αδείας ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, αλλ' απλώς μετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο ανώνυμης εταιρείας κατόχου της ως άνω αδείας ή σε περίπτωση που αναλάβει το εν λόγω έργο, προμήθεια ή υπηρεσία φυσικό πρόσωπο, που είναι μέτοχος ανώνυμης εταιρείας κατόχων της ως άνω αδείας, οι επίμαχες διατάξεις, ερμηνευόμενες υπό το πρίσμα της κατοχυρούσης την ελευθερία της οικονομικής δραστηριότητας διατάξεως του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος καθώς και της αρχής της αναλογικότητας, έχουν την έννοια ότι στην ανώνυμη αυτή εταιρεία (που είναι κάτοχος της αδείας του τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού σταθμού) οι κυρώσεις του άρθρου 4 του Ν. 2328/95, δεν επιβάλλονται εκ μόνου του γεγονότος ότι, μετέχουσα στο μετοχικό της κεφάλαιο άλλη εταιρεία ή μετέχον στο κεφάλαιο αυτό φυσικό πρόσωπο συνήψε σύμβαση δημοσίου έργου, προμηθείας ή υπηρεσίας, αλλά απαιτείται επί πλέον να αποδειχθεί ότι, παρά το γεγονός ότι η εν λόγω εταιρεία, κάτοχος της αδείας τηλεοπτικού σταθμού, έλαβε γνώση της συνάψεως της συμβάσεως αυτής, δεν πρόεβη αμελλητί στις ενέργειες που επιτάσσονται στην παρ. 14 του άρθρου 1 του Ν. 2328/95 · ότι δηλαδή παρά την εκ μέρους της γνώση περί συνάψεως δημοσίας συμβάσεως και την επακολουθήσασα πάροδο από τη σύναψη αυτή τριμήνου χωρίς η μετέχουσα στο κεφάλαιο

της εταιρείας (ή ο μετέχων σ' αυτό μέτοχος) να έχει προβεί στην εκποίηση των μετοχών της, η εν λόγω κάτοχος της αδείας ανώνυμη εταιρεία δεν έλαβε αμελλητί τα κατάλληλα μέτρα για να επιτύχει αφενός μεν τον αποκλεισμό της συναψάσης τη σύμβαση εταιρείας ή φυσικού προσώπου που μετέχει στο μετοχικό κεφάλαιό της, από τη συμμετοχή τους στα εταιρικά όργανα, αφετέρου δε την μη εκπροσώπηση των μετοχών τους και τη μη καταβολή σ' αυτούς μερίσματος ...

Δ' 1882/2003 επταμ.

Εισηγητής : Χ. Ράμμος

Σύμβουλος

194 ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Ραδιοτηλεόραση ' κυρώσεις ' από το άρθρο 5 παρ. 1 του Ν. 2328/95 αλλά και από το όλο πνεύμα του νόμου σαφώς προκύπτει α) ότι ο νομοθέτης απλώς ανέχεται την περαιτέρω λειτουργία των τηλεοπτικών σταθμών, στους οποίους είχαν χορηγηθεί άδειες υπό το προϊσχύσαν αυτού καθεστώσ του Ν. 1866/1989 και β) ότι τις άδειες αυτές τις θεωρεί μεν ως νομίμως χορηγηθείσες μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας αδειοδότησεως των οικείων τηλεοπτικών σταθμών, με βάση τις διατάξεις του νέου νόμου, αλλά τούτο ισχύει μόνο, υπό την αυτονόητη άλλωστε, σε κάθε περίπτωση προσωρινής διατηρήσεως σε ισχύ μίας προϋπαρχούσης αδείας λειτουργίας, προϋπόθεση ότι, κατά το ενδιάμεσο αυτό χρονικό διάστημα οι εν λόγω τηλεοπτικοί σταθμοί θα πληρούν τις επιτακτικές προϋποθέσεις που θεσπίζουν τα άρθρα 1 και 2 του νεωτέρου νόμου για τη λειτουργία των τηλεοπτικών σταθμών και ότι θα τηρούν τους κανόνες δεοντολογίας, που πρέπει να διέπει τις εκπομπές τους / ακριβώς δε για το λόγο αυτό, και για να υποχρεωθούν οι ήδη λειτουργούντες

τηλεοπτικοί σταθμοί, προκειμένου να εξακολουθήσουν να λειτουργούν περαιτέρω, να προσαρμοσθούν στους όρους αυτούς και να συμμορφωθούν προς το περιεχόμενό τους, θεσπίστηκε το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 2328/95, με βάση το οποίο, αν μετά την ψήφιση του τελευταίου αυτού νόμου, διαπιστωθεί ότι, ανώνυμη εταιρεία, κάτοχος αδειάς τηλεοπτικού σταθμού, δεν έχει συμμορφωθεί στις προϋποθέσεις που επιβάλλονται με τον εν λόγω νεώτερο νόμο, τότε τάσσεται σε αυτήν εύλογη προθεσμία συμμορφώσεως από τον Υπουργό Τύπου και ΜΜΕ, μετά δε την πάροδο της εύλογης αυτής προθεσμίας, αν η εταιρεία δεν έχει συμμορφωθεί, τότε ανακαλείται η άδεια, της οποίας η ισχύς είχε γίνει μέχρι τότε ανεκτή από το νόμο ...

... περαιτέρω το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν. 2328/95, αφορά μόνο το στάδιο της προσαρμογής των τηλεοπτικών σταθμών, των αδειοδοτηθέντων υπό το καθεστώς του Ν. 1866/1989 προς τις επιτακτικές προϋποθέσεις που θέτει για τη λειτουργία των τηλεοπτικών σταθμών ο νεώτερος νόμος / σε περίπτωση, επομένως που ανώνυμη εταιρεία, κάτοχος αδειάς τηλεοπτικού σταθμού χορηγηθείσης υπό το προγενέστερο καθεστώς και η οποία εταιρεία μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 2328/95 πληρούσε τις τασσόμενες προϋποθέσεις ή τυχόν στερουμένη τούτων συμμορφώθηκε κατ' αρχάς, σε πρώτη φάση, με τις επιτακτικές προϋποθέσεις λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών, που θεσπίζει ο νεώτερος αυτός νόμος, πλην όμως τις προϋποθέσεις αυτές, και ειδικότερα εκείνη της μη σωρευτικής συγκεντρώσεως των δύο ιδιοτήτων, κατά παράβαση του άρθρου 1 παρ. 11, ανήρεσε μεταγενεστέρως, και μάλιστα οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια του ενδιαμέσου χρονικού διαστήματος από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και μέχρι τη χορήγηση αδειάς επί τη βάση των νέων διαδικασιών, τότε μπορούν να τις επιβληθούν οι κυρώσεις οι προβλεπόμενες από το άρθρο 4 παρ. 1 του νόμου σύμφωνα

δε με την παρ. 8 του άρθρου αυτού (4) μπορεί επιπλέον, εκτός από την επιβολή των κυρώσεων της παραγρ. 1 να ταχθεί σε αυτή προθεσμία δύο μηνών για να συμμορφωθεί, άλλως επί μη συμμορφώσεως, ανακαλείται η άδειά της / εξ άλλου, ούτε η ανάκληση αδειάς ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού για έκλειψη ή για παράβαση των νόμιμων όρων λειτουργίας του, ούτε πολύ περισσότερο η θέση προθεσμίας για την πλήρωση των προσκαίρων εκλιπόντων ή παραβιασθέντων νόμιμων όρων λειτουργίας του, ώστε να μη χωρήσει εκ του λόγου αυτού ανάκληση της αδειάς, και η επιβολή συνάμα για το λόγο αυτό προστίμου στην κάτοχο της αδειάς αυτής ανώνυμη εταιρεία, ενέχουν ανεπίτρεπτη προσβολή ιδιοκτησιακού δικαιώματος ώστε να αντιβαίνουν στο άρθρο 1 του Πρώτου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ ή στο άρθρο 17 του Συντάγματος / (μειοψ). ...

Δ' 1882/2003 επταμ.

Εισηγητής : Χ. Ράμμος
Σύμβουλος

195 ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Ραδιοτηλεόραση ' Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεοράσεως (ΕΣΡ) ' κυρώσεις ' κατ' άρθρ. 4 παρ. 1 του Ν. 2328/95 το Ε.Σ.Ρ. αποφασίζει προκειμένου περί επιβολής κυρώσεων σε τηλεοπτικούς σταθμούς είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από ερώτημα του Υπουργού Τύπου και ΜΜΕ ...

... το Ε.Σ.Ρ. προκειμένου να επιλέξει την επιβλητέα στην αιτούσα διοικητική κύρωση, έλαβε υπόψη και συνεξετίμησε κριτήρια εξ εκείνων που προβλέπονται στο άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2328/95, ενόψει δε της βαρύτητας του συγκεκριμένου παραπτώματος (παραβίαση των συνταγματικών διατάξεων περί προστασίας της αξίας του ανθρώπου και περί απαραβιάστου της ιδιωτικής ζωής του ατόμου) και του γεγονότος ότι οι επιβληθείσες κυρώσεις δεν είναι εκ των

αυστηροτέρων που μπορούν να επιβληθούν, δεν ήταν απαραίτητο να υπάρχει ειδικότερη μνεία του γεγονότος ότι συνεξετιμήθη και το προβαλλόμενο γεγονός ότι η επίδικη παράβαση συνετελέσθη από πομπό του σταθμού, ο οποίος αποτελεί μόνο το 1/39 του πλέγματος των τηλεοπτικών συστημάτων εκπομπής του σταθμού, ούτε απαιτείτο για να είναι πλήρης κατά το νόμο η σχετική εκτίμηση του Ε.Σ.Ρ. να αναφέρεται ο συγκεκριμένος αριθμός από τον οποίο προέκυψε το συμπέρασμά του, ότι ο τηλεοπτικός σταθμός έχει μεγάλη τηλεθέαση ...

Δ' 554/2003 επταμ.

Εισηγητής : Χ. Ράμμος
Σύμβουλος

196 ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΑ

Στρατολογία ' υπόχρεοι εναλλακτικής υπηρεσίας ' με το άρθρο 21 παρ. 5 του Ν. 2510/1997 προβλέπεται ότι σε ωρισμένες περιπτώσεις επέρχεται έκπτωση από το δικαίωμα του αντιρρησία συνειδήσεως να εκπληρώσει εναλλακτική πολιτική κοινωνική υπηρεσία / η ρύθμιση αυτή δεν αντίκειται στο Σύνταγμα ή στην Ε.Σ.Δ.Α., αφού, ούτε το Σύνταγμα, ούτε η Σύμβαση αυτή κατοχυρώνουν ατομικό δικαίωμα απαλλαγής από την στρατιωτική υπηρεσία των αντιρρησιών συνειδήσεως, αλλά απλή ευχέρεια που υφίσταται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του νόμου / εξ άλλου, όσον αφορά την τηρητέα επί εκπτώσεως διαδικασία, οι αναγνωριζόμενοι ως αντιρρησίες συνειδήσεως και μετά την τοποθέτησή τους σε φορέα του δημόσιου τομέα, κατά την εκπλήρωση της ανατιθέμενης σε αυτούς εναλλακτικής πολιτικής - κοινωνικής υπηρεσίας και μέχρι της απολύσεώς τους, υπόκεινται στην εποπτεία και τον έλεγχο του οικείου στρατολογικού γραφείου / αντιθέτως, όμως εν όψει της γενικότητας των ανωτέρω διατάξεων, αυτές πρέπει

να ερμηνευθούν υπό το φως της συνταγματικής αρχής της επικουρικότητας, που εν αμφιβολία λαμβάνεται υπ' όψιν και ως προς την κατανομή της αρμοδιότητας μεταξύ των διαφόρων διοικητικών οργάνων, και να γίνει δεκτό ότι οι επικεφαλής των φορέων, όπου τοποθετούνται οι αντιρρησίες συνειδήσεως, καθίστανται, ως εκ της εγγύτερης και αμεσότερης σε σχέση με αυτούς θέσεώς τους, αρμόδιοι να παρακολουθούν την από μέρους των αντιρρησιών συνειδήσεως τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που τάσσονται από τον νόμο για την εκπλήρωση της εναλλακτικής πολιτικής κοινωνικής υπηρεσίας και, εφ' όσον ανακύπτει ζήτημα παραβάσεως από τους αντιρρησίες συνειδήσεως των νομίμων υποχρεώσεών τους, να προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες για τη συλλογή και καταγραφή των σχετικών πληροφοριών και στοιχείων, υποχρεούμενοι στη συνέχεια να διαβιβάσουν όλο το αποδεικτικό υλικό που συγκεντρώθηκε στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο / περαιτέρω, εάν ο Διευθυντής του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου, κρίνει ότι εν όψει των κατά τα ανωτέρω συγκεντρωθέντων στοιχείων συντρέχει, κατ' αρχήν περίπτωση εκπτώσεως οφείλει, προτού λάβει την απόφασή του, να καλέσει το "διωκόμενο" αντιρρησία συνειδήσεως να εκθέσει τις απόψεις του, η δε παράλειψη της κλήσεως αυτής δεν καλύπτεται ήδη, ενόψει του άρθρου 6 παρ. 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, με την άσκηση διοικητικής προσφυγής κατά της αποφάσεως εκπτώσεως ...

ΣΤ' 1205/2003

Εισηγητής : Ε. Νίκα

Πάρεδρος

Συμβούλιο Επικρατείας ' δικαιοδοσία ' ακυρωτικές διαφορές ' με το άρθρο 64 του Ν. 998/79 θεσπίζεται η κατά διοικητική διαδικασία και από διοικητικά όργανα αναγνώριση παραχωρήσεως κατά πλήρη κυριότητα, χωρίς τον όρο της ρητινοσυλλογής, δασών, δηλαδή αναγνώριση κυριότητας δημόσιου αγαθού, προστατευόμενου αυστηρώς από συνταγματικές διατάξεις / η αναγνώριση, όμως, της παραχωρήσεως δάσους, κατά πλήρη κυριότητα, χωρίς τον όρο της ρητινοσυλλογής, που απέβλεπε στη διατήρηση και βελτίωση των συνθηκών εκμεταλλεύσεως των παραχωρουμένων δασών, έχει ως συνέπεια τη δυνατότητα επεμβάσεως στο δάσος με αλλαγή της μορφής και της χρήσης κατά τον προορισμό του / συνεπώς, οι διαφορές που γεννώνται από την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ή από την ανάκληση αυτής ή την άρνηση εκδόσεως τέτοιας πράξης που εκδηλώνεται σε οποιοδήποτε στάδιο της διαγραφόμενης από το νόμο διαδικασίας αποτελούν, ως εκ του ανωτέρω αντικειμένου της, διοικητικές διαφορές που άγονται προς επίλυση με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας / (μειοψ) ...

Ολομ. 2855/2003 (κατ. παρ. Εισηγητής : Α. Θεοφιλοπούλου
2681/2001 Ε' τμ.) Σύμβουλος

198 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Συμβούλιο Επικρατείας ' αρμοδιότητες Τμημάτων ' Δ' Τμήμα ' διαφορά που ανακύπτει από την αμφισβήτηση της νομιμότητας αποφάσεως δημοτικού συμβουλίου περί ανταλλαγής κοινοχρήστου δημοτικού δρόμου με ιδιόκτητες εκτάσεις, δεν συνδέεται με την οργάνωση και λειτουργία Ο.Τ.Α. και ανήκει στην αρμοδιότητα του Δ' Τμήματος, το οποίο είναι και αρμόδιο να κρίνει αν για την επίλυση της διαφοράς αυτής αρμόδια είναι τα πολιτικά δικαστήρια ...

Γ' 3195/2003

Εισηγητής : Γ. Τσιμέκας
Πάρεδρος

199 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Συμβούλιο Επικρατείας ' αρμοδιότητες Τμημάτων ' Δ' Τμήμα ' παραπέμπεται κατ' άρθρ. 4 παρ. 1 Π.Δ. 361/2001 στο Δ' Τμήμα προς εκδίκαση αίτηση αναιρέσεως που αναφέρεται σε οικονομική συμφωνία που καταρτίζεται κατ' άρθρ. 18 Β.Δ. 532/1972, εφόσον η συμφωνία αυτή δεν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να χαρακτηριστεί ως διοικητική σύμβαση, διότι, κατ' αρχήν δεν περιβάλλεται τον τύπο της συμβάσεως, αλλά κυρούται νομοθετικά από της καταρτίσεώς της, συνάπτεται μεταξύ του Δημοσίου και νπιδ (Ο.Σ.Ε.) που ανήκε κατά τον κρίσιμο χρόνο καθ' ολοκληρία στο Δημόσιο, ενώ, περαιτέρω, προβλέπονται ρήτρες που αποκλίνουν του κοινού δικαίου, τόσο υπέρ του Δημοσίου, όσο και υπέρ του Ο.Σ.Ε., ώστε κανένα από τα μέρη της συμφωνίας αυτής να έχει υπερέχουσα θέση έναντι του ετέρου, και κατά συνέπεια οι αξιώσεις χρηματικής φύσεως του Ο.Σ.Ε. κατά του Δημοσίου που θεμελιώνονται στη συμφωνία αυτά συνιστούν χρηματική διαφορά, και όχι διαφορά από διοικητική σύμβαση ...

ΣΤ' 3224/2003

Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

200 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

παραπομπή ' στο Διοικητικό Εφετείο ' βλ. ανωτ. 37

- 201 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**
διαδικασία ' αναβολή ' προδικαστική απόφαση ' βλ.
κατωτ. 290
- 202 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ερμηνεία σύμφωνη προς διεθνή σύμφωνα ' βλ. κατωτ.
218
- 203 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
αρχές ' αρχή λαϊκής κυριαρχίας ' βλ. ανωτ. 73
- 204 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
γενικές αρχές ' αρχή λαϊκής κυριαρχίας ' βλ. ανωτ. 163
- 205 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
αρχή λαϊκής κυριαρχίας ' βλ. ανωτ. 192
- 206 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
γενικές αρχές ' αρχή ισότητας και καθολικότητας ψήφου
' βλ. ανωτ. 73
- 207 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
αρχή αναλογικότητας ' βλ. ανωτ. 46
- 208 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
αρχή αναλογικότητας ' βλ. ανωτ. 182

- 209 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
αρχή αναλογικότητας ' βλ. ανωτ. 192
- 210 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
αρχή αναλογικότητας ' βλ. ανωτ. 193
- 211 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
αρχή επικουρικότητας ' βλ. ανωτ. 196
- 212 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' προστασία αξίας
ανθρώπου ' βλ. ανωτ. 195
- 213 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' περιορισμοί ' βλ.
ανωτ. 73
- 214 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' υποχρέωση του
νομοθέτη για θετική δράση ' βλ. κατωτ. 218
- 215 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' ισότητα ' βλ. ανωτ.
127
- 216 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**

**ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' ισότητα φύλων ' βλ.
ανωτ. 73**

217 ΣΥΝΤΑΓΜΑ

**ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' ισότητα φύλων ' βλ.
ανωτ. 74**

218 ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Σύνταγμα ' ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' ισότητα των φύλων ' τα άρθρα 4 παρ. 2 και 5 παρ. 1 του Συντάγματος θεσπίζουν την αρχή της ισότητας των δύο φύλων κατά την πρόσβαση στα δημόσια αξιώματα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα αιρετά αξιώματα των Ο.Τ.Α. / για την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής αυτής η παρ. 2 του άρθρου 116 του Συντάγματος, όπως ισχύει μετά την αναθεώρησή της με το ψήφισμα της 6.4.2001, ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 25 του Συντάγματος, όπως αυτή ισχύει μετά την αναθεώρησή της, υποχρεώνει το νομοθέτη κοινό ή κανονιστικό, αλλά και τα λοιπά όργανα του Κράτους, όταν διαπιστώνουν ότι σε βάρος των γυναικών έχουν αναμφισβήτητα δημιουργηθεί στην πράξη τέτοιες διακρίσεις, ώστε η απαρέγκλιτη εφαρμογή της αρχής της ισότητας κατά την πρόσβαση στα δημόσια αξιώματα να καταλήγει σε μία κατ' επίφαση μόνο ισότητα, ενώ, ουσιαστικά, παγιώνει και διαιωνίζει μία υφιστάμενη άνιση κατάσταση, να παίρνουν και με τη θέσπιση των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων, τα αντίστοιχα θετικά μέτρα υπέρ των γυναικών, όσα είναι πρόσφορα και αναγκαία, για ορισμένο χρονικό διάστημα, για να μειωθούν οι υπάρχουσες ανισότητες εωσότου εγκαθιδρυθεί μία πραγματική ισότητα των δύο φύλων κατά την πρόσβαση στα δημόσια αξιώματα / εξάλλου από το

γράμμα της παρ. 2 του άρθρου 116 του Συντάγματος και τις προπαρασκευαστικές εργασίες ψήφισής της δεν συνάγεται η ειδικότερη μορφή την οποία μπορούν να έχουν τα θετικά μέτρα ούτε οι ειδικότεροι τομείς στους οποίους επιτρέπεται να θεσπίζονται τα μέτρα αυτά, όπως είναι οι τομείς των ατομικών, των κοινωνικών και των πολιτικών δικαιωμάτων / συνεπώς, με τη συνταγματική αυτή διάταξη, ερμηνευόμενη ενόψει : α) της παραπάνω έλλειψης περιορισμών ως προς τους τομείς στους οποίους επιβάλλεται να λαμβάνονται θετικά μέτρα β) του σκοπού της, που αποβλέπει, με τη θέσπιση θετικών μέτρων, στην επίτευξη του μέγιστου δυνατού θετικού αποτελέσματος ως προς την ισότιμη πρόσβαση ανδρών και γυναικών στα δημόσια αξιώματα, όπως είναι τα αιρετά αξιώματα των ΟΤΑ, γ) των διεθνών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει, από πολλού χρόνου, η Ελλάδα να εξασφαλίσει και με τη θέσπιση θετικών μέτρων, την άσκηση και απόλαυση από τις γυναίκες, σε ισότιμη βάση με τους άνδρες, όλων των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και δ) του από την κοινή πείρα γνωστού γεγονότος της κατ' εξοχήν υποεκπροσώπησης των γυναικών στον υπό ευρεία έννοια χώρο της πολιτικής δράσης, που συνδέεται με την άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων τους, ο συντακτικός νομοθέτης θέλησε να επιτρέψει τη θέσπιση θετικών μέτρων κάθε μορφής και σε όλους τους τομείς δράσης των δύο φύλων, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι τα θεσπιζόμενα θετικά μέτρα δεν συνεπάγονται υπέρμετρους περιορισμούς που θίγουν τον πυρήνα των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, στα οποία αφορούν / (μειοψ) ...

Γ' 2831/2003 επταμ.

Εισηγητής : Π.Ν. Φλώρος
Σύμβουλος

- 219 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · ισότητα στην πρόσβαση στα δημόσια αξιώματα · βλ. ανωτ. 218
- 220 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · ευχέρεια εναλλακτικής θητείας · βλ. ανωτ. 196
- 221 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · προσωπική ελευθερία · βλ. ανωτ. 165
- 222 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · επαγγελματική ελευθερία · βλ. ανωτ. 129
- 223 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · επαγγελματική ελευθερία · βλ. ανωτ. 148
- 224 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · οικονομική ελευθερία · βλ. ανωτ. 192
- 225 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · οικονομική ελευθερία · βλ. ανωτ. 193

- 226 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · προστασία
ιδιωτικού βίου · βλ. ανωτ. 195
- 227 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
τηλεόραση · βλ. ανωτ. 192
- 228 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · ακαδημαϊκή
ελευθερία · βλ. ανωτ. 129
- 229 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · ιδιοκτησία · βλ.
ανωτ. 194
- 230 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · δικαίωμα παροχής
έννομης προστασίας · βλ. ανωτ. 162
- 231 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · δικαστική
προστασία · βλ. ανωτ. 164
- 232 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα · δικαίωμα
ακρόασεως · βλ. ανωτ. 196

- 233 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' προστασία
μητρότητας και παιδικής ηλικίας ' βλ. ανωτ. 83
- 234 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' χωροταξία ' βλ.
ανωτ. 21
- 235 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' πολιτιστικό
περιβάλλον ' βλ. ανωτ. 21
- 236 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' πολιτιστικό
περιβάλλον ' βλ. ανωτ. 55
- 237 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' πολιτιστικό
περιβάλλον ' βλ. κατωτ. 251
- 238 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' δικαίωμα
συμμετοχής στην πολιτική ζωή ' βλ. ανωτ. 73
- 239 ΣΥΝΤΑΓΜΑ**
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' δικαίωμα του
εκλέγειν ' βλ. ανωτ. 73

- 240 ΣΥΝΤΑΓΜΑ
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' δικαίωμα του εκλέγεσθαι ' βλ. ανωτ. 73
- 241 ΣΥΝΤΑΓΜΑ
ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ' συμμετοχή στην πολιτική ζωή ' βλ. ανωτ. 218
- 242 ΣΥΝΤΑΓΜΑ
δημοσιονομική διαχείριση ' βλ. κατωτ. 288
- 243 ΣΥΝΤΑΓΜΑ
δημοσιονομική διαχείριση ' βλ. κατωτ. 289
- 244 ΣΥΝΤΑΓΜΑ
δικαιοσύνη ' στρατιωτική δικαιοσύνη ' βλ. ανωτ. 84
- 245 ΣΥΝΤΑΓΜΑ
δικαιοσύνη ' αποδοχές δικαστών ' βλ. ανωτ. 84
- 246 ΣΥΝΤΑΓΜΑ
δικαιοσύνη ' άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας ' βλ. ανωτ. 164
- 247 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ
ρύθμιση ν. 1337/1983 ' έγκριση Γ.Π.Σ. ' βλ. ανωτ. 30
- 248 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

Σχέδια πόλεων - οικοδομές ' Ν. 2508/1997' διαδικασία ' παραλιακοί οικισμοί ' από τα άρθρα 25 παρ. 9α Ν. 2508/1997 και 3 παρ. 1 Ν. 2242/1994 προκύπτει ότι η έγκριση ή τροποποίηση σχεδίων πόλεων και πολεοδομικών μελετών παραδοσιακών οικισμών γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μετά από γνώμη του Περιφερειακού Σ.Χ.Ο.Π. ...

Ε' 2085/2003

Εισηγητής : Ο. Παπαδοπούλου
Πάρεδρος

249 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

όροι και περιορισμοί δομήσεως ' χάριν προστασίας αρχαιοτήτων ' βλ. ανωτ. 21

250 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

Σχέδια πόλεων - οικοδομές ' όροι και περιορισμοί δομήσεως ' παραδοσιακοί οικισμοί ' με το άρθρο 2 εδ. δ περιπτ. ββ του Π.Δ. 358/86 ανετέθη μεν στον Υπουργό Μακεδονίας - Θράκης η αρμοδιότητα επιβολής του μέτρου της αναστολής εκδόσεως οικοδομικών αδειών σε παραδοσιακό οικισμό, κατά τα προβλεπόμενα σχετικώς στο άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 1577/1985, όχι όμως, και η άσκηση της αρμοδιότητας που προβλέπεται από το άρθρο 8 του Ν.Δ. της 17.7/168-23/ ανάθεση δε της αρμοδιότητος αυτής στον Υπουργό Μακεδονίας - Θράκης δεν μπορεί να συναχθεί από την περίπτωση β της παραγράφου 9 του άρθρου 25 του Ν. 2508/1997, δοθέντος ότι η διάταξη αυτή επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν την διάταξη του ΠΔ 358/86 ...

Δ' 958/2003

Εισηγητής : Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

251 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

Σχέδια πόλεων - οικοδομές ' όροι και περιορισμοί δομήσεως ' παραδοσιακοί οικισμοί ' εν όψει της συνταγματικής προστασίας παραδοσιακών οικισμών οποιαδήποτε μεταβολή των όρων και περιορισμών δομήσεως σε αυτούς, επιβαλλόμενη είτε με π.δ/γμα είτε με νόμο πρέπει να στηρίζεται σε αξιολόγηση των ειδικότερων χαρακτηριστικών του οικισμού και να αποσκοπεί στην επιβαλλόμενη από το Σύνταγμα διατήρηση και ανάδειξή του / επομένως, διάταξη νόμου, με την οποία αντικαθίστανται όροι και περιορισμοί δομήσεως οικισμού που είχαν καθορισθεί εν όψει του χαρακτηρισμού του ως παραδοσιακού, με επαναφορά απλώς σε ισχύ του πολεοδομικού καθεστώτος, το οποίο είχε θεσπισθεί πριν το χαρακτηρισμό, χωρίς να αξιολογείται η ιδιαίτερη φυσιογνωμία του οικισμού, είναι αντίθετη προς το άρθρο 24 παρ. 6 του Συντάγματος, διότι έχει ως συνέπεια την υπαγωγή του σε κανόνες δομήσεως που είχαν επιβληθεί με γενικά πολεοδομικά κριτήρια χωρίς να συναρτώνται με το χαρακτηρισμό του ως άνω παραδοσιακού και εντεύθεν, με το σκοπό της διατηρήσεως και αναδείξεως του χαρακτήρα του αυτού ...

Ολομ. 2526/2003 (κατ. παρ. Εισηγητής : Ν. Ρόζος
178/2003 Ε' Τμ.) Σύμβουλος

252 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

Σχέδια πόλεων - οικοδομές ' όροι και περιορισμοί δομήσεως ' οικόπεδα εκτός σχεδίου ' ακίνητα εκτός σχεδίου, στα οποία έχει ορισθεί οικοδομική γραμμή και τα οποία, ως εκ τούτου, εμπίπτουν, κατ' αρχήν, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 29 παρ. 2 του ΓΟΚ/85, δεν θεωρούνται, εξ αυτού και μόνον του λόγου, ως μη εμπίπτοντα στο πεδίο εφαρμογής των προστατευτικών περι

δασών και δασικών εκτάσεων διατάξεων του Συντάγματος, του Ν. 998/1979 και της λοιπής δασικής νομοθεσίας / επομένως, σε περίπτωση κατά την οποία υποβάλλεται αίτημα εκδόσεως οικοδομικής αδειάς βάσει του άρθρου 29 παρ. 2 του ΓΟΚ/1985, η αρμόδια για την έκδοση της αδειάς αρχή οφείλει να ελέγξει, όπως ακριβώς θα έπραττε για οποιοδήποτε ακίνητο εκτός σχεδίου, μήπως το προς οικοδόμηση ακίνητο ανήκει σε δάσος ή δασική έκταση ...

Δ' 2476/2003

Εισηγητής : Δ. Γρατσίας
Πάρεδρος

253 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

οικοδομικές άδειες ' διαδικασία ' βλ. ανωτ. 252

254 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

Σχέδια πόλεων - οικοδομές ' οικοδομικές άδειες ' δεν είναι νόμιμη και ως εκ τούτου νομίμως ανακαλείται για το λόγο αυτό εντός ευλόγου χρόνου από της εκδόσεώς της, οικοδομική άδεια με την οποία επιχειρείται η νομιμοποίηση κτίσματος που έχει χαρακτηρισθεί αυθαίρετο και κατεδαφιστέο και δεν έχει εξαιρεθεί από την κατεδάφιση ...

Δ' 2879/2003

Εισηγητής : Η. Μάζος
Πάρεδρος

255 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

αυθαίρετα ' βλ. ανωτ. 254

256 ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ - ΟΙΚΟΔΟΜΕΣ

Σχέδια πόλεων - οικοδομές ' αυθαίρετα ' πρόστιμα ' από
την ημερομηνία που άρχισε να ισχύει το άρθρο 5 παρ. 7 του
Ν. 2052/1992 (5.6.1992) η αναπροσαρμογή του προστίμου
διατηρήσεως γίνεται κατά τους ορισμούς του άρθρου αυτού /
προ, όμως, της ημερομηνίας αυτής εφαρμοστέο ήταν το
προηγούμενο καθεστώς ...

ΣΤ' 1620/2003

Εισηγητής : Φ. Αρναούτογλου

Σύμβουλος

257 ΤΕΛΩΝΕΙΑ - ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ατέλειες ' βλ. κατωτ. 258

258 ΤΕΛΩΝΕΙΑ - ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Τελωνειακή νομοθεσία ' παραβάσεις ' στην παρ. 3 του
άρθρου 7 της Δ 245/11/1.3.1988 αποφάσεως του Υπουργού
Οικονομικών, ορίζεται ότι οι διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου
άρθρου, με τις οποίες προβλέφθηκε η κατ' εξαίρεση
δυνατότητα οδηγήσεως της ιδιωτικής χρήσεως επιβατικών
αυτοκινήτων, μεταξύ άλλων, και από τα παιδιά των
δικαιούχων προσώπων, ύστερα από έγγραφα έγκριση της
αρμόδιας τελωνειακής αρχής, εφαρμόζονται αναδρομικά
από 11.6.1986 για τις περιπτώσεις αυτοκινήτων που ήδη
έχουν εισαχθεί και παραδοθεί με τις προϊσχύουσες
διατάξεις, για τις περιπτώσεις δε αυτές, η έγγραφη έγκριση
της αρμόδιας τελωνειακής αρχής δεν απαιτείται πριν από
την εφαρμογή της εν λόγω υπουργικής αποφάσεως ...

Β' 2463/2003

Εισηγητής : Ε. Αναγνωστοπούλου

Πάρεδρος

259 ΤΕΛΩΝΕΙΑ - ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Τελωνειακή νομοθεσία · παραβάσεις · λαθρεμπορία · διαδικασία · απολογία · για την επιβολή πολλαπλών τελών κατά των φερομένων ως συμμετασχόντων στην τελωνειακή παράβαση της λαθρεμπορίας επιβάλλεται, ως ουσιώδης τύπος της διαδικασίας, να παρασχεθεί σ' αυτούς η ευχέρεια να απολογηθούν σχετικώς ενώπιον της τελωνειακής αρχής / για την αποτελεσματική άσκηση του ως άνω δικαιώματος, η τελωνειακή αρχή υποχρεούται να γνωστοποιήσει προς τους φερομένους ως υπαιτίους τα δικαιώματά τους, να τους εκθέσει με σαφήνεια και πληρότητα την πράξη για την οποία κατηγορούνται, να τους ανακοινώσει το περιεχόμενο του φακέλου της υποθέσεως, και να τους προσκαλέσει, τάσσοντας εύλογη προθεσμία παρασκευής, να εκθέσουν τις απόψεις και τα μέσα υπεράσπισής τους / επομένως, η διατύπωση της κλήσεως προς απολογία του φερομένου ως μετασχόντος σε τελωνειακή παράβαση δεν καλύπτεται από τη σχετική εξέτασή του στα πλαίσια της διοικητικής ερεύνης, που διενεργείται για την παράβαση αυτή ούτε από την απολογία του κατά την παράλληλα ποινική διαδικασία, εκτός αν αυτός κατά την εξέτασή του στο πλαίσιο της διοικητικής ερεύνης αναφερθεί ο ίδιος στην κατά την ποινική διαδικασία απολογία του, παραπέμποντας σ' αυτήν ...

Β' 2201/2003

Εισηγητής : Ι. Σύμπλης
Πάρεδρος

260 ΤΕΛΩΝΕΙΑ - ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Τελωνειακή νομοθεσία · παραβάσεις · λαθρεμπορία · κατ' άρθρ. 97 παρ. 5 του Τ.Κ. για τον σαφή προσδιορισμό των υπαιτίων της λαθρεμπορικής παραβάσεως, αρκεί να προκύπτει με βεβαιότητα από το όλο περιεχόμενο της σχετικής πράξεως σε ποία πρόσωπα αποδίδεται η παράβαση αυτή ...

Β' 2807/2003

Εισηγητής : Ε. Αναγνωστοπούλου
Πάρεδρος

261 ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

κινητή τηλεφωνία ' βλ. ανωτ. 98

262 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Τουρισμός ' κυρώσεις ' σε περίπτωση λειτουργίας τουριστικής επιχειρήσεως χωρίς ειδικό σήμα, επιβάλλεται το προβλεπόμενο από τον Ν. 2160/1993 πρόστιμο κατά την οριζόμενη διαδικασία, ενώ οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπει η 51470/64/26.4.1995 υπουργική απόφαση επιβάλλονται μόνον στις επιχειρήσεις εκμισθώσεως επιβατηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως και σε παραβάσεις των διατάξεών της σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις συστάσεως και λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών, όχι όμως και σε παράβαση της υποχρεώσεως εφοδιασμού με το ειδικό σήμα / επομένως, κατά της πράξεως επιβολής προστίμου σε τουριστική επιχείρηση που λειτουργεί χωρίς ειδικό σήμα, ασκείται προσφυγή, για την εξέταση της οποίας αρμόδια είναι κατά τα οριζόμενα, αναλόγως, η επιτροπή του άρθρου 2 παρ. 3 του Ν. 642/1977 ή η επιτροπή του άρθρου 11 του Ν. 393/76
...

Δ' 3883/2002

Εισηγητής : Δ. Μακρής
Πάρεδρος

263 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Τουρισμός * οι ξενώνες νεότητας αποτελούν ειδική κατηγορία τουριστικών επιχειρήσεων οι οποίες ανήκουν μόνο σε νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, για τη νόμιμη δε λειτουργία τους απαιτείται η έκδοση ειδικού σήματος λειτουργίας / ξενώνες νεότητας που λειτουργούσαν κατά την έναρξη ισχύος του Ν. 2160/1993 όφειλαν να επιλέξουν, το αργότερο μέχρι 19.7.1995, τη συνέχιση της λειτουργίας τους ως Ξ.Ν. ή την ένταξή τους σε άλλη μορφή καταλύματος του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 2160/93 και να εφοδιασθούν με το αντίστοιχο ειδικό σήμα λειτουργίας το αργότερο εντός εννέα μηνών από τη δημοσίευση της αποφάσεως 522808/10.4.95 του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ., δηλαδή μέχρι τις 3.2.1996 / σε αντίθετη περίπτωση, η περαιτέρω λειτουργία τους είναι παράνομη, οι δε εκμεταλλευόμενοι τους ξενώνες αυτούς υπόκεινται αφ' ενός μεν στις κυρώσεις που προβλέπονται για τις τουριστικές επιχειρήσεις του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 2160/1993, αφ' ετέρου δε σε σφράγιση ...

Ε' 2677/2003

Εισηγητής : Θ. Αραβάνης
Πάρεδρος

264 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι δικαστικοί * αποδοχές * επιδόματα * επίδομα παραγωγικότητας * τα άρθρα 13 και 16 του Ν. 2470/97 έχουν την έννοια ότι με αυτά διατηρείται το ειδικό καθεστώς ως προς την υπηρεσιακή κατάσταση των δικαστικών υπαλλήλων που διορίστηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του Ν. 294/1976 και δεν έχουν πτυχίο Α.Ε.Ι. και επομένως οι υπάλληλοι αυτοί δικαιούνται να λάβουν ως κίνητρο απόδοσης το οριζόμενο για την κατηγορία υπαλλήλων ΠΕ με πτυχίο Α.Ε.Ι. / (μειοψ)...

ΣΤ' 3220/2003 επταμ. Εισηγητής : Σ. Χαραλάμπους
Σύμβουλος

265 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

μονιμοποίηση ' ν. 1476/1984 ' βλ. κατωτ. 271

266 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί ' διορισμός Ν. 2190/94 ' διαδικασία ' το ΑΣΕΠ με απόφασή του, αφού έκρινε ως ανατιολόγητη την κρίση της οικείας Επιτροπής περί της καταλληλότητας της εμφάνισης και της εν γένει προσωπικότητας των υποψηφίων που αποκλείσθηκαν, δεν ανέπεμψε το ζήτημα στην αρμόδια Επιτροπή για νέα νομίμως αιτιολογημένη κρίση, αλλά υποκαθιστώντας το αρμόδιο όργανο, προέβη το ίδιο σε ουσιαστική εκτίμηση των εν λόγω προσόντων / με τον τρόπο όμως αυτό το ΑΣΕΠ παρέβη το ρητό όρο της προκηρύξεως, κατά τον οποίο η επιλογή των υποψηφίων και η κρίση των προσόντων τους ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της οικείας Επιτροπής ...

Γ' 1302/2003 Εισηγητής : Μ. Παπαδοπούλου
Πάρεδρος

267 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί ' διορισμός Ν. 2190/94 ' διαδικασία ' η υπογραφή αιτήσεως συμμετοχής από υποβαλόντα αυτήν υποψήφιο που συμμετέχει σε διαδικασία επιλογής, ως η του Ν. 2190/94, αποτελεί, κατ' αρχήν, προϋπόθεση του κύρους της αιτήσεως αυτής, πλην η

έλλειψή της δεν επιφέρει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ακυρότητα της εν λόγω αιτήσεως / έτσι, την απαίτηση του νόμου, όπως η αίτηση συμμετοχής έχει γραπτή μορφή δύναται να πληροί και η ανυπόγραφη αίτηση, όταν από αυτή, εν συνδυασμώ προς τα τυχόν συνυποβληθέντα δικαιολογητικά του υποψηφίου, προκύπτει τόσο η ταυτότητά του όσο και η σοβαρότητα της βουλήσεώς του ...

Γ' 2524/2003

Εισηγητής : Π. Τσούκας
Πάρεδρος

268 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί ' διορισμός σε διεθνή οργανισμό'
με το άρθρο 101 παρ. 6 του Υ.Κ. παρέχεται στο δημόσιο υπάλληλο η δυνατότητα να αποδέχεται θέση σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει η Ελλάδα, όπως είναι οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες, μόνον μετά από προηγούμενη άδεια του αρμόδιου Υπουργού, μετά τη χορήγηση της οποίας ο υπάλληλος λογίζεται τελών σε κανονική άδεια απουσίας άνευ αποδοχών / αντιθέτως, το άρθρο 81 παρ. 1 του Υ.Κ. δεν έχει εφαρμογή σε περίπτωση διορισμού δημοσίου υπαλλήλου σε θέση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ...

Γ' 2661/2003

Εισηγητής : Ν. Σακελλαρίου
Σύμβουλος

269 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί ' ανώτατοι ' γενικοί διευθυντές ' διορισμός ' διαδικασία ' στην περίπτωση του δευτέρου άρθρου παρ. 5 του Ν. 2683/1999 τάσσεται μεν στη Διοίκηση εξάμηνη προθεσμία υποβολής σε κρίση για προαγωγή στο

βαθμό του Γενικού Διευθυντή των εχόντων τις νόμιμες προϋποθέσεις υπαλλήλων, η προθεσμία, όμως, αυτή δεν είναι αποκλειστική, αλλά έχει χαρακτήρα έντονης υπόδειξης προς τη Διοίκηση να κινήσει τη διαδικασία πληρώσεως των κενών θέσεων Γενικών Διευθυντών εντός του απολύτως αναγκαίου, ενόψει των συντρεχουσών περιστάσεων, χρόνου υπαγορευόμενου από την ανάγκη μεταβάσεως από το προϊσχύσαν στο νέο σύστημα προαγωγών και βαθμολογικής διαρθρώσεως του νέου Υπαλληλικού Κώδικα / (μειοψ) ...

Γ' 2840/2003 επταμ. (κατ. παρ. 745/2002 πεντ.) Εισηγητής : Γ. Ποταμιάς
Πάρεδρος

270 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

υπηρεσιακή κατάσταση · άδειες · γονική άδεια · βλ. ανωτ. 83

271 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί · αποδοχές · ν. 1810/88 · προσωπική διαφορά για τους υπαλλήλους που μονιμοποιήθηκαν με τον ν. 1476/1984, διατηρείται μόνον εάν συντρέχουν οι όροι της παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 1810/1988, ήτοι μόνο στην περίπτωση κατά την οποία, μετά την επανακατάταξή τους στα μισθολογικά κλιμάκια και τη χορήγηση του νέου επιδόματος εξομαλύνσεως, οι αποδοχές της οργανικής της θέσεως υπολείπονται των αποδοχών που αυτοί ελάμβαναν κατά τον χρόνο της επανακατατάξεώς τους, όχι δε και στην αντίστροφη περίπτωση, όταν δηλαδή οι αποδοχές που καταβάλλονται σε αυτούς βάσει του Ν. 1810/1988 είναι μεγαλύτερες από αυτές που ελάμβαναν την 1.7.88 ...

ΣΤ' 1767/2003 επταμ. (κατ.
παρ. 42/2003 πεντ.)

Εισηγητής : Α. Σταθάκης
Πάρεδρος

272 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί · αποδοχές · επιδόματα · αντιστάθμιση διαχειριστικών λαθών · το αντιστάθμισμα διαχειριστικών λαθών χορηγείται μόνο στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των ΝΠΔΔ που διαχειρίζονται κύρια και αποκλειστικά χρήματα, δηλαδή στους υπαλλήλους που ασχολούνται άμεσα με την είσπραξη και πληρωμή αυτουσίων χρηματικών ποσών κατά τη διεξαγωγή της ταμειακής υπηρεσίας των ανωτέρω νομικών προσώπων, όχι δε και στους υπαλλήλους των εν λόγω νομικών προσώπων, που ασχολούνται με την έκδοση επιταγών, γραμματίων εισπράξεως ή εντολών πληρωμής / (μειοψ) ...

ΣΤ' 1193/2003

Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

273 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί · αποδοχές · επιδόματα · επίδομα εξομαλύνσεως · όπως συνάγεται από το άρθρο 9 του Ν. 1810/1988, λόγω του νέου επιδόματος εξομαλύνσεως, το οποίο καθορίζεται σε νέα βάση, με αυξημένο το κατώτατο και ανώτατο ποσό σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ποσά του άρθρου 10 του ν. 1505/84 προσωπική διαφορά για τους υπαλλήλους που μονιμοποιήθηκαν με τον ν. 1476/84 διατηρείται μόνο στην περίπτωση κατά την οποία μετά την επανακατάταξή τους στα μισθολογικά κλιμάκια και τη χορήγηση του ανωτέρω επιδόματος εξομαλύνσεως οι προκύπτουσες αποδοχές της οργανικής τους θέσεως υπολείπονται αυτών που ελάμβαναν κατά τον χρόνο της

επανακατατάξεως τους, όχι δε και στην αντίστροφη περίπτωση, όταν δηλαδή οι αποδοχές που καταβάλλονται σ' αυτούς βάσει του Ν. 1810/88 είναι ανώτερες από αυτές που ελάμβαναν την 1.7.1988 ...

ΣΤ' 1187/2003 επταμ. (κατ. παρ. 3190/2002 πεντ.) Εισηγητής : Ε. Νίκα
Πάρεδρος

274 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποδοχές ' μετεκπαιδευόμενοι ' κατ' άρθρ. 17 παρ. 2 Ν. 2085/92, 29 παρ. 2 Ν. 232/75 στους δημοσίους υπαλλήλους που αποστέλλονται για μεταπτυχιακή εκπαίδευση στην ημεδαπή, είναι δυνατή η χορήγηση επιπλέον μέχρι του 75% των αποδοχών τους, μετά από εκτίμηση της οικογενειακής και οικονομικής τους κατάστασεως, της αποστάσεως του εκπαιδευτικού φορέα από την υπηρεσία τους και κάθε άλλου σχετικού στοιχείου, όπως είναι η χορήγηση υποτροφίας από τον εκπαιδευτικό φορέα στον οποίο θα μετεκπαιδευθούν ...

ΣΤ' 1536/2003 Εισηγητής : Ε. Αντωνόπουλος
Πάρεδρος

275 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

υπηρεσιακή κατάσταση ' μετακίνηση ' βλ. κατωτ. 279

276 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί ' πειθαρχικό δίκαιο ' παραπτώματα ' συνιστά το πειθαρχικό αδίκημα της χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπούς διαγωγής εντός υπηρεσίας η πράξη της μαγνητοφώνησης εκ μέρους υπαλλήλου των συνομιλιών που είχε με τον προϊστάμενό τους ...

Γ' 1861/2003

Εισηγητής : Μ. Πικραμένος
Πάρεδρος

277 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι διοικητικοί ' αποκατάσταση ' ΝΔ 76/74 ' και στους προσλαμβανόμενους με σύμβαση δημοσίου δικαίου τριετούς διάρκειας αγροτικούς ιατρούς του ν. 3487/1955 δεν μπορεί να αναγνωρισθεί, βάσει του άρθρου 3 του ΝΔ 76/74, το τυχόν πέραν του συμβατικού χρόνου διάστημα μέχρι το χρόνο της επανόδου τους στην υπηρεσία ...

Γ' 3272/2003

Εισηγητής : Π. Καρλή
Πάρεδρος

278 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ Ν.Π.Δ.Δ.

Υπάλληλοι ΝΠΔΔ ' Γενικοί Διευθυντές ' αποδοχές ' κύριος σκοπός του ΠΙΚΠΑ ήτο η άσκηση κοινωνικής προνοίας, με την κοινωνική δε πρόνοια υλοποιείται η γενική αρχή της κοινωνικής ασφαλείας, η οποία υλοποιείται ωσαύτως και με την κοινωνική ασφάλιση, την οποία παρέχουν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, οι Γενικοί Διευθυνταί των κεντρικών υπηρεσιών των οποίων απολαύουν της ιδιαίτερας μισθολογικής μεταχειρίσεως της προβλεπομένης από το άρθρο 15 παρ. 3 του Ν. 2470/1997 και της 2049790/7800/ 0022/1997 υπουργικής αποφάσεως / περαιτέρω, ο Γενικός Διευθυντής του ΠΙΚΠΑ ήσκει οία καθήκοντα και οι Γενικοί Διευθυνταί των Υπουργείων και των εν γένει Ν.Π.Δ.Δ.

... εν όψει των προεκτεθέντων, μεταξύ των προβλεπομένων από το άρθρο 15 παρ. 3 Ν. 2470/97 και της 2049790/7800/0022/1997 υπουργικής αποφάσεως κατηγοριών Γενικών Διευθυντών, υπέρ των οποίων

επιφυλάσσεται ιδιαίτερα μισθολογική μεταχείρισις λογίζεται περιλαμβανομένη και αυτή του Γενικού Διευθυντού του ΠΙΚΠΑ ...

ΣΤ' 2043/2003

Εισηγητής : Κ. Φιλοπούλου
Πάρεδρος

279 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ Ν.Π.Δ.Δ.

Υπάλληλοι νπδδ ' υπάλληλοι κέντρων υγείας ' από τις διατάξεις του Ν. 2194/1994 συνάγεται ότι τα μεν περιφερειακά ιατρεία λειτουργούν ως αποκεντρωμένες μονάδες των κέντρων υγείας στα οποία ανήκουν, τα δε κέντρα υγείας λειτουργούν ως αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες των νοσοκομείων στα οποία έχουν υπαχθεί / περαιτέρω, τα περιφερειακά ιατρεία και τα κέντρα υγείας δεν αποτελούν αυτοτελείς δημόσιες αρχές αλλά οργανικές μονάδες ενταγμένες σε μία δημόσια αρχή που είναι το νοσοκομείο στο οποίο έχουν υπαχθεί / οι θέσεις δε του προσωπικού των ως άνω οργανικών μονάδων αποτελούν θέσεις του νοσοκομείου δηλαδή μίας ενιαίας δημόσιας αρχής / η μεταβολή δε της θέσεως ενός υπαλλήλου από περιφερειακό ιατρείο σε άλλη οργανική μονάδα του νοσοκομείου αποτελεί απλή μετακίνηση από θέσεως σε θέση της αυτής δημόσιας αρχής και ενεργείται δι' αποφάσεως του προϊσταμένου αυτής ...

Γ' 2844/2003

Εισηγητής : Γ. Ποταμιάς
Πάρεδρος

280 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι στρατιωτικοί ' αξιωματικοί ' κρίσεις ' όπως ρητώς ορίζεται στο άρθρο 18 παρ. 9 και 11 του Ν.Δ. 178/69

τα ελαττώματα του πείσματος και της εριστικότητας πρέπει να συνάγονται από επίσημα έγγραφα στοιχεία του ατομικού φακέλου του αξιωματικού ...

Γ' 2238/2003

Εισηγητής : Π. Τσούκας
Πάρεδρος

281 ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ

Υπάλληλοι στρατιωτικοί ' αξιωματικοί ' μετάταξη ' ο προ της μετατάξεως χρόνος υπηρεσίας αξιωματικού του μετατασσομένου, ναι μεν θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας αυτού και στη νέα επετηρίδα, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 5 του Ν. 1911/1990, δεν δύναται όμως να αξιοποιηθεί για την ταχύτερη υπηρεσιακή εξέλιξη του έναντι των αξιωματικών που θεωρούνται ως αρχαιότεροί του δυνάμει της ειδικής διατάξεως της παρ. 2 του ίδιου άρθρου ...

Γ' 2258/2003

Εισηγητής : Κ. Πισπιρίγκος
Πάρεδρος

282 ΦΑΡΜΑΚΑ

Φάρμακα ' ούτε από το προσβαλλόμενο δελτίο τιμών ούτε από οποιοδήποτε στοιχείο του φακέλλου προκύπτει κατά ποίον τρόπο και βάσει ποίων κριτηρίων η Διοίκηση προέβη στον καθορισμό των ανωτάτων τιμών χονδρικής πωλήσεως των τριών φαρμάκων, και δη σε επίπεδα χαμηλότερα των προκυπτόντων από τα αναλυτικώς υποβληθέντα σχετικά κοστολόγια / ειδικώτερα, καίτοι για τη διαμόρφωση της τιμής των φαρμάκων που παρασκευάζονται στην Ελλάδα λαμβάνονται υπ' όψιν τα κατά το άρθρο 440 παρ. 1 της

Αγορανομικής Διατάξεως 14/89 σχετικά στοιχεία κόστους, από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει ότι ο καθορισμός των ανωτάτων τιμών των εν λόγω φαρμάκων στηρίχθηκε σε εκτίμηση συγκεκριμένων δεδομένων αναφερομένων σε οικονομικούς παράγοντες που διαμορφώνουν το κόστος παραγωγής των ή ότι πάντως, οι καθορισθείσες ανώτατες τιμές δεν υπολείπονται, του κόστους παραγωγής ορθολογικά οργανωμένης οικονομικής μονάδος του συγκεκριμένου κλάδου, το οποίο διαμορφώνεται υπό συγκεκριμένες κατά τόπο και χρόνο οικονομικές και τεχνικές συνθήκες / εν όψει τούτων, ο καθορισμός με το προσβαλλόμενο δελτίο τιμών, των ανωτάτων τιμών πώλησεως των τριών φαρμάκων παρίσταται ανατιολόγητος ...

Δ' 1109/2003 επταμ. Εισηγητής : Γ. Παπαγεωργίου
Σύμβουλος

283 ΦΑΡΜΑΚΑ

Φάρμακα · η προβλεπόμενη στις διατάξεις του Ν. 2548/97 εισήγηση της ειδικής επιτροπής προς του Υπουργούς Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας και Εμπορικής Ναυτιλίας, σχετικά με τα φάρμακα που πρέπει να περιλαμβάνονται στον κατάλογο συνταγογραφουμένων ιδιοσκευασμάτων, αρχικά ή συμπληρωματικά, αποτελεί σύμφωνη γνώμη, βάσει της οποίας εκδίδεται κοινή απόφαση των εν λόγω υπουργών, με την οποία ο κατάλογος αυτός, που καταρτίζεται από την ειδική επιτροπή εγκρίνεται ή αναθεωρείται / (μειοψ) ...

Δ' 2162/2003 επταμ. Εισηγητής : Π. Κοτσώνης
Σύμβουλος

284 ΦΑΡΜΑΚΑ

Φάρμακα · δεδομένου ότι ο καθορισμός των κριτηρίων για την ένταξη φαρμάκων στον κατάλογο αποτελεί κανονιστική από τη φύση της ρύθμιση, το άρθρο 20 του Ν. 2458/1997 έχει την έννοια ότι, με αυτό δεν παρέχεται στην ειδική επιτροπή αλλά στους αρμόδιους Υπουργούς, οι οποίοι έχουν άλλωστε και την αποφασιστική αρμοδιότητα στην όλη διαδικασία έγκρισης και αναθεώρησης του καταλόγου καθώς και έκδοσης των συμπληρωματικών καταλόγων, η εξουσιοδότηση να ορίζουν με κοινή απόφασή τους, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής, και άλλα αντικειμενικά κριτήρια καθώς και να προβαίνουν και στην εξειδίκευση των αναφερόμενων στην παράγραφο 2 του άρθρου 20 κριτηρίων / η εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση, ως κανονιστική, είναι δημοσιευτέα στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αφού δεν προβλέπεται άλλος τρόπος δημοσίευσης / η ερμηνεία αυτή προφανώς εναρμονίζεται και με τις ρυθμίσεις της Οδηγίας 89/105/ΕΟΚ του Συμβουλίου / (μειοψ) ...

Δ' 2162/2003 επταμ.

Εισηγητής : Π. Κοτσώνης
Σύμβουλος

285 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΣ

αρχές · περιορισμένη αναδρομή φορολογικού νόμου ·
βλ. κατωτ. 288

286 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΓΕΝΙΚΩΣ

αρχές · περιορισμένη αναδρομή φορολογικού νόμου ·
βλ. κατωτ. 289

287 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Φορολογία εισοδήματος ' Δ' πηγή ' εισόδημα τεχνικών επιχειρήσεων ' κατ' άρθρ. 36α παρ. 2 του Ν.Δ. 3323/1955, στα προσδιοριζόμενα κατά τον τρόπο που προβλέπεται σ' αυτό ακαθάριστα έσοδα συνυπολογίζονται και οι τόκοι από πίστωση εκ μέρους του εργολάβου ή του υπεργολάβου της αξίας των υλικών που διέθεσε για την κατασκευή του έργου ή από πίστωση του εργολαβικού του ανταλλάγματος, διότι οι τόκοι αυτοί, οι οποίοι απορρέουν αμέσως από την δραστηριότητα της κατασκευής του τεχνικού έργου, προσαυξάνουν τα από τη δραστηριότητα αυτή ακαθάριστα έσοδα και, συνεπώς οι τόκοι αυτοί δεν λαμβάνονται ως καθαρό έσοδο, αλλά προστίθενται στο εργολαβικό ανάλλαγμα και επί του προκύπτοντος κατ' αυτόν τον τρόπο ποσού ακαθαρίστων εσόδων εφαρμόζεται ο προβλεπόμενος συντελεστής καθαρού κέρδους / δεν συνυπολογίζονται, όμως, στα ακαθάριστα αυτά έσοδα και οι τόκοι υπερημερίας οι οποίοι επιδικάζονται με δικαστική ή διαιτητική απόφαση και καταβάλλονται λόγω καθυστέρησης πληρωμής του εργολαβικού ανταλλάγματος διότι οι τόκοι αυτοί οφείλονται στην ανώμαλη εξέλιξη της συμβάσεως και δεν απορρέουν αμέσως από τη δραστηριότητα της κατασκευής τεχνικού έργου / επομένως, τέτοιοι τόκοι θεωρούνται καθαρό έσοδο της εταιρείας, εφόσον για την κτήση τους δεν επραγματοποιήθησαν δαπάνες ...

B' 3096/2002

Εισηγητής : Ν. Σκλίας

Σύμβουλος

288 ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Φορολογία ακίνητης περιουσίας ' διαδικασία ' περαίωση εκκρεμών υποθέσεων ' με το άρθρο 4 παρ. 1-4 του Ν. 2120/1993 καθορίσθηκε ειδικός τρόπος περαίωσης εκκρεμών υποθέσεων φόρου ακίνητης περιουσίας των ετών

και 1992 και προβλέφθηκε η δυνατότητα εξαίρεσης από την εν λόγω ρύθμιση και διενέργεια τακτικού ελέγχου προκειμένου να καθορισθεί η αγοραία αξία της ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις / ειδικότερα, καθορίσθηκαν διαδικαστικές προϋποθέσεις για την προαναφερθείσα εξαίρεση από την εφαρμογή του ειδικού τρόπου περαιώσης, οι οποίες έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί σε χρόνο προγενέστερο της δημοσίευσης του εν λόγω νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως / με τα δεδομένα όμως αυτά, δεν υπάρχει έδαφος εφαρμογής της θεσπιζόμενης από τον παραπάνω νόμο δυνατότητας εξαίρεσης από τον επίμαχο τρόπο περαιώσης / το κενό τούτο δεν κάλυψε το άρθρο 11 του εν λόγω νόμου, με το οποίο ορίσθηκε ότι έχει αναδρομική ισχύ η διάταξη του άρθρου 4 από 20.11.1992, αφού αναδρομική ισχύ για το συγκεκριμένο θέμα δεν μπορεί προφανώς να νοηθεί / επομένως, η παραπάνω ρύθμιση προβλέπεται ως υποχρεωτικώς εφαρμοστέα στις πιο πάνω εκκρεμείς υποθέσεις / εν όψει δε του υποχρεωτικού χαρακτήρα της εν λόγω ρύθμισης και του ότι συγκρινόμενη με την προτέρα ρύθμιση του ίδιου θέματος και αναλόγως της κατά συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμογής της είναι ενδεχόμενο να έχει ως συνέπεια την επαύξηση της φορολογητέας αξίας των υποκειμένων σε φόρο ακίνητης περιουσίας ακινήτων, η διάταξη του άρθρου 4 του Ν. 2120/93 αντίκειται στο άρθρο 78 παρ. 2 του Συντάγματος και είναι ανίσχυρη κατά το μέρος που προσδίδεται με αυτήν αναδρομική ισχύς στο προπαρατεθέν φορολογικό καθεστώς, εκτεινομένη πέραν του προηγούμενου από της θεσπίσεώς του οικονομικού έτους ...

Ολομ. 2860/2003 (κατ. Εισηγητής : Α. Χριστοφορίδου
παρ. 4433/2001 Β' Τμ.) Σύμβουλος

289 ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Φορολογία ακίνητης περιουσίας · διαδικασία · περαίωση εκκρεμών υποθέσεων · με το άρθρο 12 του Ν. 2343/1995 καθορίσθηκε ειδικός τρόπος περαίωσης εκκρεμών υποθέσεων φόρου ακινήτου περιουσίας των ετών μέχρι και 1992 για ακίνητα ευρισκόμενα σε περιοχές όπου δεν ίσχυε το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας, των ετών μέχρι και 1990 για ακίνητα ευρισκόμενα σε περιοχές όπου ίσχυε το σύστημα τούτο και, τέλος, για ακίνητα που ευρίσκονται σε περιοχές όπου την 1.1.1990 δεν ίσχυε το αντικειμενικό σύστημα / ο ειδικός τρόπος προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων που προβλέπεται από το εν λόγω άρθρο θεσπίστηκε ως υποχρεωτικός, αφού δεν παρέχεται στο φορολογούμενο η δυνατότητα να ζητήσει την εξαίρεσή του από αυτόν / εν όψει δε του υποχρεωτικού χαρακτήρα της εν λόγω ρύθμισης και του ότι αυτή, συγκρινόμενη με την προτέρα ρύθμιση του ίδιου θέματος, που διέπεται από το άρθρο 22 παρ. 1 Ν. 1249/82 σε συνδυασμό με το άρθρο 3 παρ. 2 Α.Ν. 1521/1950, και αναλόγως της κατά συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμογής της, είναι ενδεχόμενο να έχει ως συνέπεια την επαύξηση της φορολογητέας αξίας των υποκείμενων σε φόρο ακινήτου περιουσίας ακινήτων, η διάταξη της περιπτώσεως β του άρθρου 12 Ν. 2343/95 αντίκειται στο άρθρο 78 παρ. 2 του Συντάγματος και είναι ανίσχυρη κατά το μέρος που προσδίδεται με αυτήν αναδρομική ισχύς στο προπαρατεθέν φορολογικό καθεστώς, εκτεινομένη πέραν του προηγούμενου από της θεσπίσεώς του οικονομικού έτους ...

Ολομ. 2863/2003 (κατ. Εισηγητής : Α. Χριστοφορίδου
παρ. 2953/2001 Β' Τμ.) Σύμβουλος

290 ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Φορολογίες διάφορες ' ειδικός φόρος καταναλώσεως ' ο
ειδικός φόρος καταναλώσεως που προβλέπεται από το άρθρο 7 του Ν. 1798/1988, επιβάλλεται κατ' αρχήν αδιακρίτως τόσον επί των εισαγομένων όσον και επί των εγχωρίων προϊόντων, στο ίδιο από οικονομική άποψη στάδιο εμπορίας και το προϊόν του συνιστά γενικό δημοσιονομικό έσοδο / η συμβατότητα του ειδικού αυτού φόρου προς τα άρθρα 12 και 95 της Συνθήκης Ε.Κ. συναρτάται με το μέγεθος της εγχώριας παραγωγής μπανάνας σε μία χαρακτηριστική χρονική περίοδο, όπως μπορεί να είναι η περίοδος από την έναρξη ισχύος του Ν. 1798/88 μέχρι την κατάργησή του / η διαπίστωση του όγκου της ετήσιας εθνικής παραγωγής μπανάνας, δεν αναφέρεται στη συνδρομή των πραγματικών προϋποθέσεων εφαρμογής του νόμου, αλλά αποτελεί προϋπόθεση για το κύρος και την ισχύ του εθνικού κανόνα δικαίου σε σχέση με υπερκείμενο κανόνα του πρωτογενούς κοινοτικού δικαίου / για το λόγο αυτό η σχετική διαπίστωση για το αξιόλογο της εθνικής παραγωγής μπανάνας είναι κρίση νομική, η ορθότητα της οποίας ελέγχεται καθ' όλη την έκταση από τον αναιρετικό δικαστή / (μειοψ.) ...

... αναβάλλει την οριστική κρίση και εκδίδει προδικαστική απόφαση προκειμένου οι αρμόδιες εθνικές αρχές και οι διάδικοι να προσκομίσουν στο Δικαστήριο στοιχεία για να κριθεί το οικονομικώς αξιόλογο της εγχώριας παραγωγής μπανάνας / (μειοψ) ...

Ολομ. 3282/2003 (κατ.
παρ. 4444/2001 Β' Τμ.)

Εισηγητής : Ν. Σκλίας
Σύμβουλος

291 ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Φορολογίες διάφορες ' ειδικός φόρος καταναλώσεως ' Ν. 2127/93 ' προκειμένου περί πετρελαιοειδών προϊόντων, τα οποία βρίσκονται, υπό καθεστώς αναστολής, σε φορολογική αποθήκη εγκεκριμένου αποθηκευτή, υφίσταται ευθύνη του τελευταίου έναντι του Δημοσίου για την καταβολή των φόρων με τους οποίους βαρύνονται τα εν λόγω προϊόντα / η ευθύνη αυτή, προβλεπόμενη ρητώς στο άρθρο 11 παρ. 3 περ. β του Ν. 2127/93 εντάσσεται στις θεσπιζόμενες στο νόμο αυξημένες υποχρεώσεις, έναντι των οποίων ο εγκεκριμένος αποθηκευτής μπορεί με τη λήψη της σχετικής άδειας να διαχειρίζεται εν γένει τέτοια υπό καθεστώς φορολογικής αναστολής προϊόντα / ειδικότερα, ακριβώς για να του δοθεί άδεια να ασκεί την πιο πάνω διαχείριση, ο εγκεκριμένος αποθηκευτής αναλαμβάνει μεταξύ άλλου, εγγυώμενος έτσι κατά νόμον την καλή λειτουργία του όλου συστήματος, τον κίνδυνο της μη καταβολής των φόρων που αναλογούν στα εν λόγω προϊόντα, όταν αυτά εξέρχονται από το καθεστώς της αναστολής και γεννώνται, ως εκ τούτου, οι σχετικές φορολογικές αξιώσεις / στην περίπτωση αυτή, η ευθύνη του εγκεκριμένου αποθηκευτή, όπως διαγράφεται στο νόμο, είναι αντικειμενική, υφίσταται δηλαδή ανεξάρτητα αν συντρέχει πταίσμα του για την αντικανονική τυχόν έξοδο από το καθεστώς αναστολής, όπως στην περίπτωση της κατά τα φαινόμενα μόνο διάθεσης προϊόντων σε χρήσεις για τις οποίες προβλέπεται ατέλεια / συνεπώς, προκειμένου περί πετρελαιοειδών προϊόντων, τα οποία, ενώ δηλώνεται ότι προορίζονται για τον εφοδιασμό πλοίων και, κατόπιν αυτού, εξέρχονται ως αφορολόγητα από τη φορολογική αποθήκη εγκεκριμένου αποθηκευτή, τελικώς δεν διατίθενται για τη χρήση αυτή, με αποτέλεσμα την άρση του καθεστώτος αναστολής υπό το οποίο τελούσαν και τη

γέννηση της υποχρέωσης καταβολής των αναλογούντων σ' αυτά και μη καταβληθέντων ποσών φόρων, ο αποθηκευτής ευθύνεται για την καταβολή των εν λόγω ποσών ...

Β' 2357/2003 επταμ.

Εισηγητής : Ν. Σκλίας

Σύμβουλος

292 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων (ΚΦΣ) ' κυρώσεις '

από τα άρθρα 47 παρ. 1 και 3 του ΚΦΣ συνάγεται ότι αιτιολογημένη είναι η πράξη επιβολής προστίμου, όταν μνημονεύονται σ' αυτήν η παράβαση και το πρόστιμο που επιβάλλεται / δεν απαιτείται δε ως τυπικό στοιχείο του κύρους της να μνημονεύονται επιπλέον και τα ειδικότερα στοιχεία της παράβασης, τα οποία μπορεί να προκύπτουν από την οικεία έκθεση ελέγχου που συνοδεύει την πράξη ...

Β' 195/2003

Εισηγητής : Σ. Χρυσικοπούλου

Πάρεδρος

293 ΦΟΡΟΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Φόρος κύκλου εργασιών ' απαλλαγές ' υπέρ

επαρχιακής βιομηχανίας ' οσάκις, το προϊόν περί του οποιού εκάστοτε πρόκειται, παράγεται εν μέρει μόνο σε εργοστάσιο εγκατεστημένο στις αναφερόμενες στο άρθρο 10 του Ν.Δ. 1377/1973, εκτός Νομού Αττικής, περιοχές, ως προς δε το υπόλοιπο μέρος σε εργοστάσιο εγκατεστημένο στο Νομό Αττικής, πλην του Δήμου Λαυρεωτικής, πρέπει να ενεργείται, με την προσηκουσα εκάστοτε μέθοδο, κατ' αρχήν επιμερισμός της αξίας των παραχθέντων τελικών προϊόντων, σε αξία παραγωγής επαρχιακού εργοστασίου και σε αξία μη επαρχιακού, και στη συνέχεια, επιβολή του

φόρου με μειωμένο συντελεστή σε μέρος μόνο των από την πώληση των παραγομένων προϊόντων ακαθαρίστων εσόδων που αναλογεί στην αξία παραγωγής επαρχιακού εργοστασίου, κατά το υπόλοιπο δε μέρος, που αναλογεί στην αξία παραγωγής εργοστασίου εγκατεστημένου στο Νομό Αττικής, επιβολή φόρων με ακέραιο φορολογικό συντελεστή ...

Β' 2695/2003

Εισηγητής : Σ. Μαρκάτης
Πάρεδρος

294 ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Χρηματιστήριο · **κυρώσεις** · υπάρχει αυτοτελής υποχρέωσις των φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία αποκτούν ή εκχωρούν συμμετοχήν εις εταιρείαν του άρθρου 4 παρ. 1 του Π.Δ. 51/1992 και λόγω αυτής της αποκτήσεως ή εκχωρήσεως το ποσοστό των κατεχομένων από αυτά δικαιωμάτων ψήφου φθάνει ή υπερβαίνει τα όρια των 10%, 20%, 1/3, 50% και 2/3 του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου ή κατέρχεται κάτω από τα όρια αυτά, να ενημερώνουν τα ίδια την αρμόδιαν αρχήν, εντός πέντε ημερολογιακών ημερών, εν σχέσει προς τα κατεχόμενα ποσοστά των δικαιωμάτων ψήφου και μετοχικού κεφαλαίου μετά από αυτήν την απόκτησιν ή εκχώρησιν, μη αρκούσας της ενημερώσεως της αρμοδίας αρχής από την εταιρείαν, εις τας μετοχάς ή τα δικαιώματα ψήφου της οποίας αφορά η μεταβολή αυτή ...

Δ' 961/2003

Εισηγητής : Ο. Ζύγουρα
Πάρεδρος

295 ΧΡΟΝΟΣ

εύλογος ᾽ βλ. ανωτ. 254